20 పేజీలు అణా

చందా రు. 4.

R. M. No. 3152.

జమీన్ రైతు

To Let

సంపుటం 9 | శుక్రవారము - నెల్లూరు - 25-11-38. | సంచిక 46

★ యుద్ధం ★

చైనా విజయం

దక్షిణచైనాలో యుద్ధం చేస్తూవున్న చైనా సైనికులకు విజయం కలుగుచున్నది. యూహో నగరమునుంచి జపాను సైనికులను 2½ మయిళ్ల దూరము చైనా సైనికులు తరుమగలిగారు. హాంకో పశ్చిమవైపు జపానువారు ఒక్క అడుగు కూడా ముందుకు వేయడానికి సందుయివ్వకుండా చైనావారు ప్రతిఘటిస్తున్నారని తెలియుచున్నది.

జపాను వారికి స్వాధీనమయిన కాంటన్ నగరాన్ని మరల స్వాధీన పరుచుకోవడానికి చైనా సైనికులు తీవ్రముగ యుద్ధం చేస్తూ కాంటన్ వైపు నడచుచున్నారు.

కాంటన్, హాంకోలకు ఉత్తరపు ప్రక్కగా, హాంకోనుంచి హుహాన్ రాష్ట్రములోకి చొచ్చుకు పోవడానికి జపానువారు చేస్తున్న ప్రయత్నాలు సాగకుండా ఆటంకపరచబడ్డాయి

చీనాకు రష్యా

ఆయుధ సామాగ్రి

రష్యానుంచి బ్రిటిషు స్టీమరు నిండా ఆయుధ సామగ్రి, 6000 వాయు విమానాలు రంగూను మీదుగా చైనా వారి సహాయంగా వెళ్లుచున్నది. ఇంతకాలంనుంచీ సరియైన సామగ్రిలేకుండనే చైనావారు జపాను వారిని తీవ్రంగా ప్రతిఘటిస్తున్నారు. ఈ ఆధునిక యుద్ధ సామగ్రి సాయంతో చైనా వారికి మరింత జయప్రదం కాగలదు.

మూడున్నర నెలల

ఎబ్రోయుద్ధము

స్పెయినులో ప్రభుత్వంవారికి విద్రోహులకు యుద్ధం ఘోరాతిఘోరంగా మూడున్నర నెలలు జరిగింది. కాని ఎవరికీ ఏలాటి విజయం కలుగలేదు. యుద్ధం ఆరంభమయినప్పుడు సరిహద్దులు ఎలావుండినవో యిప్పుడు అలాగే వున్నాయి ఒక్క అంగుళం ప్రదేశమయినా ఎవరికీ సంక్రమించలేదు.

ఈయుద్ధం గురించిన విశేషం ఒకటివున్నది విమానాలమీదనుండి బాంబులవర్షం విపరీతంగా జరిగింది. విద్రోహవిమానాలు ప్రతిరోజూ చాలా కాలం ప్రభుత్వసేనలపై బాంబులవర్షం కురిపిం[illegible] [illegible] ప్రభుత్వసేనలు ఏం దెబ్బతినకుండా ఎత్తైన కొండలలో తమ రక్షణ స్థానములలో దాగుకొని [illegible] [illegible] [illegible] విమానాల [illegible] బాంబులవర్షం [illegible] [illegible] [illegible] ప్రయోజనమని గుర్తించారు.

అమెరికా

సన్నాహం

అమెరికా బ్రహ్మాండమయిన విమాన దళాన్ని నిర్మించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నది. 1942 నాటికి యీవిమాన దళం అన్ని దేశాలను మించివుం[d]టుందని సైనికోద్యోగి తెలుపుచున్నారు. 1600 లక్షల డాలర్లు ఖర్చుపెట్టి 8 పెద్ద యుద్ధనావలు నిర్మింపబడు చున్నాయి. నావలగురించి [illegible] యింకను నిర్ణయింపబడలేదు. యీ యుద్ధనావలకు అవసర ఆయుధ సామగ్రి 2250 లక్షల డాలర్లు ఖర్చగునని అంచనా వేయబడియున్నది. తూర్పున జపాను విజృంభణమే అమెరికాను యీ చర్యకు పురికొల్పినది.

మ్యూనిచ్ సంధి

ముక్కలయింది

మ్యూనిచ్ సంధి మూడువారాల్లోనే ముక్కలయింది. సంధిప్రకారం జకొస్లోవేకియా జర్మనీకి స్వాధీనమయిన మరుక్షణంనుంచే హిట్లరు కాలనీల మాట ఏం చేస్తారని అడుగుతున్నాడు. బ్రిటిషు పత్రికలు హిట్లరు కోరికను నిరుత్సాహపరచి జర్మనీపత్రికలు బ్రిటిషువారిమీద ఎడతెరిపి లేకుండా తిట్లవర్షం కురిపించాయి. బ్రిటిషువారు చేసిన అక్రమాలన్నీ ఎత్తిపొడిచి జర్మనీ చేయుచుండేది బ్రిటిషువారు చేసినదానికన్నా ఎంతో తక్కువైన దన్నాయి. గురిగింజసామెతగా ప్రవర్తించకుండా గప్‌చిప్‌గా వుండమని బ్రిటిషు వారికి తెలిపాయి.

17 వ తేదీన డ్యూయెలులాన్ని డార్ఫుమంగు జర్మనీ ప్రభుత్వ కార్యదర్శి హెర్ బోహ్లీగారును, విదేశాంగ మంత్రి రిబ్బెన్‌ట్రాప్ గారును మాట్లాడుతూ జర్మనీ విజృంభించడానికి పూనుకొంటున్నట్లు స్పష్టంగా తెలిపారు.

కామన్సు సభలో బ్రిటిష్ ప్రధాని చమ్బర్లిన్ ఇంకా కాలనీలను జర్మనీకి యివ్వడానికి వీల్లేదని చెప్పారు.

ఫ్రెంచి మంత్రివర్గ సమావేశంలో ఫ్రెంచి ప్రధాని డెలాడీయరు గారును, విదేశాంగమంత్రి బోనెటు గారును ఫ్రాంసు వశమందున్న కాలనీలను జర్మనీకి వాప్సు ఇచ్చే మాట ఆలోచించ డానికి వీల్లేద న్నారు.

ఇందుకోసం ఫ్రాంసు బ్రిటను సైన్యాధికారులు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] చించుచున్నారు. వినిధంగా యుద్ధనౌకా విమాన దళాన్ని అభివృద్ధి చేసుకొంటే యుద్ధానికి [illegible] [illegible] [illegible] ఆలోచిస్తారు.

బ్రిటిష్ ఫ్రాన్సులు కాలనీలను [illegible] యివ్వమని తమలో [illegible] చుచున్నారు. [illegible] హిట్లరు ఏమిచేస్తాడో చూడవలసియుంది.

గిల్లి దెబ్బలు

—రవి.

హిట్లరుకు కాలనీలు.

సిలోనులో ఒక కాలేజీ ప్రొఫెసరు ఉపన్యసిస్తూ "హిట్లరు కు కాలనీలు యివ్వాలని పట్టుపట్టాడు …

అంతలో ఆ కాలేజీ విద్యార్థి, ఇంగ్లాండులో పోలిస్తే జర్మనీకి కొన్ని కాలనీలే వున్నాయి కనుక జర్మనీ కాలనీలను (వలసరాజ్యాల్ని) పొందనియ్యి. అప్పుడు ప్రొఫెసర్ అయితే సిలోను జర్మనీకి యివ్వాలండి.

నోసార్ అదికాదు నేనుఅంటున్నది అన్నాడు విద్యార్థి.

***

అప్పుడు వచ్చి కాయట్లు కలవాడిని ప్రపంచమంతా ఎర్రగానే కనపిస్తూంది అన్నట్టు మతపిచ్చి - మౌఢ్యంగల జిన్నాగారికి కెమాల్ పాషా గొప్పతనం మతాన్ని రక్షించడంలోనే కనుబడింది కాని చరిత్ర చెప్తూండేది అది కాదు. కెమాల్ పాషా నవ్య టర్కీ రాజ్యాంగ నిర్మాత.

సంఘదౌష్ట్యాల్ని మతపిచ్చను నాశనం చేసి సర్వజనోద్ధరణ భవంతు అన్నట్టు అందరికీ జీవనోపాధి కల్పించి వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యాన్ని సంఘ సంస్కరణను కలిగించి ఆధునిక టర్కీని సృష్టించి పాశ్చాత్య దేశాలకంటే టర్కీరాజ్యం మిన్న అనిపించుకున్న నేటి రాజకీయాల్లో మతాన్ని చుంటుగల్పిన క్రాంతినిపుణుడు. బ్రిటిషుసింహంనోట్లో టర్కీని పడనీయకుండా టర్కీ స్వాతంత్ర్యాన్ని రక్షించిన స్వాతంత్ర్యవీరుడు.

అయన జీవితము కానిసత్వంలో మూలుగుతున్న మనకు ఒక ఆదర్శము.

దేశజీవితం కోసం, స్వతంత్రంకోసం సర్వత్యాగంచేయడానికి పూనుకున్న దేశం ఓడిపోదు.

ఓడిపోతే ఆదేశము చచ్చిపోయినట్టే అని గ్రహించిన కెమాల్ పాషా ఒక ఇస్లాంమతాన్ని రక్షించినవాడా! దేశస్వాతంత్ర్యాన్ని కాపాడిన స్వాతంత్ర్య యోధుడా!

బొబ్బిలిపార్టి

ఇండియాలో [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ఖర్చుచేపించి మరేయితే పార్టీ [illegible] [illegible] ఖర్చుచేయించేదని ఒకరు పందే [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ఎందుకంటే [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] జస్టిస్ పార్టీ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] పార్టీకి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ఖర్చుచేసారు.

కాని మన జవహర్‌లాల్ ఎన్నోకోట్లు ఖర్చు చేసారు కాంగ్రెసు పార్టీకోసం. చేస్తున్నారు.

అయితే అందులో భేదముంది. కాని అందరిని ప్రజల దశ్యేలయినా, జమీందారులు రైతు కూలీల రక్తాన్ని పిండిపీడించే డబ్బును నిర్లక్ష్యంగా నీచభోగలాలసతకు పదవులకోసం ఖర్చు చేశారు.

కాని జవహర్‌లాల్ గారు తన దేశ దాస్య విముక్తికోసం సర్వత్యాగం చేస్తున్నారు.

***

ఇంకొకటి యింగ్లండులో నేటి [illegible] [illegible] బాగా అభ్యర్థనలో వ్రాసిన ఆయన జీతం [illegible] బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం కొండ [illegible] [illegible] చడానికి 10 కోట్లు [illegible] ఖర్చు.

సైమను కాల్పులక మైమాను ప్రభుత్వ విచారణ కమిటీ (అంటే బొబ్బిలిరాజా కమిటీ)కి రు 40,000 లు ఖర్చు.

వివరాలు- సర్ చేపాగా మేరం గారికి 47 దినాల విచారణకు రు 4700 లు, పైన రు 10,000 లు (బహుశా ప్రభుత్వానికి చేసిన సహకారానికా!) డా. డి [illegible] గారికి రు 47,00 లు పైన రు 9000 లు. గవర్న మెంటు అడ్వకేటుకు రు 2200 లు.

వారి అసిస్టెంటుకు రు 470 లు. [illegible] క్వరఅయ్యరు గారికి నూటపది రు 1500 లు నెల జీతం వుండనే వుంది. ఇలాగా ప్రజల సొమ్ము ఖర్చు చేశారు.

***

మగ నర్సులు.

అనుమానంలేకుండా మగవైన నర్సులు అర్పి [illegible] [illegible] కావాలి అని హిందూపత్రిక వ్రాస్తూంది. ఈ కాలంనడవాళ్లు [illegible] [illegible] అర్థంచేసుకోండి.

***

[illegible] [illegible]

బ్రిటిషుసామ్రాజ్య చరిత్రంతా రక్తసిక్త [illegible]!

[illegible] [illegible] [illegible]!

వెంకటగిరి లాలూచీ!

—చిత్రగుప్తుని కలం

[illegible]

* * *

[illegible]

* * *

ఓ అయ్యా! మీకేమిటే! [illegible]

* * *

లాలూచీకి సమాధానం వ్రాయకుండా [illegible]

* * *

[illegible] కళ్యాణరావు [illegible]

ఇంతా కీ[illegible] చెప్పేదా—

అసలు కల్యాణరావు - వెంకటగిరి [illegible]

18 సంవత్సరములకు పైబడ్డ శ్రీ [illegible]

[illegible]

రైతులోకం

చిక్కోలి తాలూకా

1935 నుండి ప్రజలు [illegible] బాధలు పడుచున్నారు. [illegible] పంటలు పోవడం, [illegible] జబ్బులచే [illegible] చేయుచున్నవి. [illegible] జ్వరం సంవత్సరంనుండి ప్రజలను పీడించుచున్నది. పంటలు లేనందువల్ల ప్రజలు [illegible] ఔషధములు [illegible] ప్రజలు [illegible] ఔషధములు [illegible] దొరకవు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ మీటింగు

4-12-38 ఆదివారం ఉదయం గం 8 లకు బెజవాడలో ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ కార్యాలయములో ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు, జమీన్ రైతు, [illegible] రైతు, [illegible] కాంగ్రెసు [illegible] సంయుక్త సాధారణ సభా [illegible] జరుగును. [illegible]

చలసాని వాసుదేవరావు,

కార్యదర్శి

పాట్నా

[illegible] 144 సెక్షన్ క్రింద [illegible] గావించిరి.

బంగారావుపాలెం ఎస్టేటు

[illegible] బంగారావుపాలెం ఎస్టేటు [illegible] గ్రామ [illegible] 19 [illegible] ఎస్టేటు [illegible] తెలియుచున్నది

కృష్ణజిల్లా రైతాంగ విద్యాలయం

ఈ నెల 19, 20 తేదులలో [illegible] రైతాంగ విద్యార్థులకు 1802 [illegible] జమీను, [illegible] రైతు, [illegible] 1908 నుండి 1936 వరకు ఎస్టేట్సులాండు [illegible] జమీను [illegible] రైతుల [illegible] ఉపన్యసించిరి.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో.

O. S. No. 363 of 1934

I. A. No. 996 of 1938

పిటీషనర్లు:—

వాదులు.

మన్నం పెదఅంకయ్య వగయిరాలు.

ఎదిరి

రెస్పాండెంట్లు:—

ప్రతివాదులు.

1 తాటిపర్తి పోతుడు
2 ఆ [illegible]
3 ఆ [illegible]
4 ఆ [illegible] (died)
} తండ్రి పేరు [illegible] లక్ష్మయ్య

5 విజయభాస్కరం
6 సుశీలమ్మ
} తండ్రి 4 ప్రతివాది 5, 6 [illegible] 7 ప్రతివాది

7 [illegible], (4 ప్రతివాది భార్య)

8 ఆ [illegible] భర్త [illegible] లక్ష్మయ్య.

[illegible] వాది (పిటీషనరు) [illegible] డిక్రీ [illegible] పిటీషన్ [illegible] నిమిత్తము 12-12-38 తేదీకి వాయిదా వేయబడి యున్నది. [illegible] 11 గంటలకు [illegible] డిక్రీ [illegible]

అల్లాడి సూర్యరామయ్యర్ బి ఏ,

వాద్లు (పిటీషనర్లు) వకీలు

సాధుపుంగవునిచే కనిపెట్టబడిన కామామృతం

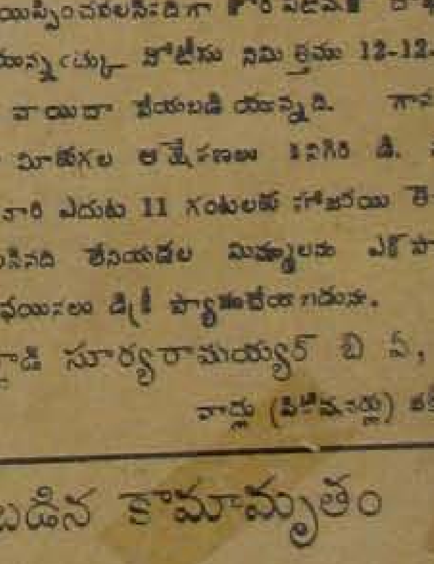

ముసలితనము లేకుండ చేయుటకు వీర్య [illegible] శక్తి [illegible] చేయుట [illegible]

80 దినముల సీసా రు 4-8-0 [illegible] రు 2-8-0

(రతికామృతం [illegible])

డాక్టరు ఎ. కనకరాజు, చికాకోల్.

నారాయణవనం

[illegible] వ్యాపారం [illegible] ప్రజలు [illegible] కష్టపడుచున్నారు.

రాజులు రక్తపిపాసులు:

●అన్వేషి.●

మనుష్యులకీ మృగానికీ భేదమేమిటీఅన్నాడు ఒకడు!

సృష్టిలో అంతా ఒకటే అన్నాడు ఇంకొకడు.

అంతా పోకేటే! సృష్టిలో! అని గొణుగుతూ ఉన్నా కథలకు సృష్టిలో తారతమ్యాలు ప్రకృతి పరిణామాలు తెలియకుండా వదుకు పంటూ వెళ్ళిపోయాడు వారినిపోతూ వింటూన్న ఒకాయన

'అందులోనే భేదముందంటూ' అన్నాను.

'అవునవును అక్కడే వ్యత్యాసముందంటూ సమర్థించాడు' మాగా (పేరు.

అయితే సింహాసనం ఎక్కినకాని రాజా కాదా ఏమి!

ఒహో ఎందుకు కాదు ఎంతమంది లేరు రాజులు భారత దేశంలో–

'అవును వున్నారు కరాజులు– ఇన్నేటు రాజులు, రాజ్యాలులేని రాజులు మంత్రిరాజులు'

'అసలు భారతదేశమే ఒక రాజాకలది'

'కలదుకదా ఆంధ్రదేశం కూడా!,

'కాని రాజైనవాడు సింహాసనాన్ని అధిష్టించినా రాజ్ – లేకున్నా రాజ్''

'పేరున్నవాడురాజు కాడా!

అ

అయితే రాజ్యం భూస్తిగా శాశనమైనా కూడానా!

వాడు ఎక్స్ కింగ్ అవుతాడు.

సింహాసనంలో కూర్చున్నంత మాత్రాన రాజు కాలేడు.

మరిరాశెవ్వడో చెప్పు ''నావిష్ణు పృధివీపతి, అంటే—

'రాజా దైవాంశ సంభూతుడ్,ని

అయితే రాజూ మనువుడే అంటారే! మానవ మాత్రుడే అంటారే! కాని దేవునితో సమానం అయితే దేవాలయాన్ని కలవాడే దేవుడా!

అదే నీవట్టి నాసికత్వం నీమాటలన్ని తాల్చినట్టుగా వుంటే.

'అవును. లేని దేవుణ్ణి సృష్టించి ఆదేవుడే లేదన్నవాడిని నాస్తికుడని క్రూర శిక్షలు చేస్తున్న తెలివితేటలు.

వాళ్ళ వాళ్ళ స్వైర వదులుకోను!

ధాంధస్తంగా వుంటే! సరే, కాని,

రాజులకు రాక్షసులకు భేదమేమిటి?

'రాజులు ప్రకృతి. మృత్యుదేవతలు,

'రాక్షసులు పురాణాల్లో చెప్పుకొన్నట్లు మనుష్యుల్ని చంపినవాళ్ళు.

నిజమే! రాక్షసులవలె మనుష్యుల్ని పోరర మానవుల రక్తాన్ని త్రావుతున్నారు

అదేమగవృత్త శిక్షుభేదంలేదా లేదు'

'రాజులు రాక్షసులు కాదు. రాక్షసులు మాంసాన్ని తింటారు. రక్తాన్ని త్రాగుతారు అందుకే మనుష్యరక్తమంటే మరింత మక్కువ'

అయితే రాజులు కూడ మనుష్య రాక్షసులు కావాలి.

అయితే రాజులు అలానే అనుకుంటారేమో!

లేదా! ప్రజలను చంపి వారిమాంసం తిను చుండలేదా! నరపిశాచాలు!

'వాళ్ళమాంసం తింటున్నారా!'

'వాళ్ళ రక్తమాంసమే వాళ్ళధనం– మాళ్ళమలం, అవిరెండూ రాజులు ఆరగిస్తున్నారు కాబట్టి వాళ్ళు మాంసం తిన్నట్లే,

'అయితే, రాజులకుచెప్పి నిన్ను ఆహారంగా యిస్తాను.' 'సంతోషము: అంత మాత్రానికే భయపడను' 'పిశాచానికి కూడానా!' 'మనుషుల ప్రాణింతీసే రాజపిశాచానికి – రాజకేమి లేకూడా' 'రాజా పిశాచంవలె ప్రాణాల్ని తీస్తాడుగాని, తిరిగిప్రాణాల్ని పోసే శక్తివుందా!'

'అది నాకు తెలియదు.'

'అయితే మనుష్యరాక్షసులకి సహజజ్ఞానం వుంటుందా!'

'వుంటుంది కొంచెం. కాని ఆకింత్ జ్ఞానానికే వాళు మిట్టిపడి గర్వపడతారు. సర్వజ్ఞాలంటారు. బాబో ఇక్కడెవ్వరూ పిశాచ బంధువులు లేరు కదా!'

'అంత భయమా!'

'మరి ప్రాణమంటే'

'ప్రాణమే కాబట్టి'.

మరి మనుషుడు! మధ్యా వాడి కాదు కాబట్టి 'అశాశ్వతమైన శరీరాన్ని చంపించడంలోను బాధపెట్టటంలో మొనగాడు రాజు'

'ఏమి అలా కేటెవెటకంతో చూమచున్నావు! అర్థం కాలేదా!'

'పిశాచాలున్న వంటావా!'

'లేకేమి'

'నీబుర్రలోవున్నాయా!'

'కాదు మాపురాణకథలనిండా'

'రాజా రాక్షసుడే; మనుషుల్ని చంపించడమన్నా చంపడమన్నా ఒకటే'

'మరి యీరాజ రౌష్ట్యానికి అంతంలేదా!'

'అదిగో ప్రజలకు ఒళ్ళు మండి పోతోంది. అతేయం అప్రహతమైన ప్రజాశక్తి రాజుకు తెలియదు. వాడు పిశాచమయాడు కాబట్టి ప్రజాశక్తియుండు గాజ్యకే తల్లక్రిందులవుతాయి. కృతఘ్న స్వార్థాభిలాషిగా ప్రజల్ని పీల్చిపిప్పిచేయడంతోనే స్వార్థం అర్థంకాదు.'

సర్వనాశన మయేంతరకు వదలిపెట్టరు రాక్షస రాజా.

'మరి తిన్న మాంస మంతా హరించాలికదా. 'అంతలో ఎక్కువ నవ్వాడు'

నీవ్వు నీప్రాణాల మీదికి తస్తుంది జాగ్రత అని హెచ్చరిక.

'ఇంతను ముందు ఎన్నో జాగ్రత్త లయాయి'

'నీదంతా పిశాచపు నీతిగావుంది'

'అవును నీతిలేనివానికి పిశాచకమే నీతి' అనిలే దేవుడు!

'ఇంక ఆవు నీ వ్యక్త ప్రలాపం' అదిగో మాదు అన్నిటికి అంతమున్నట్లు కత్తితో నరక బడినట్లు రక్త సిక్త శిరస్సుతో సూర్యుడు సముద్రంలో కలుస్తున్నాడు, పక్షులు నిరాశా లేకున్నాయి. ఆ లేమలో! నా భావ అర్థం కావడం లేదు.

'అవును అది పిశాచభాష నీకర్థంకాదు'

'అదివిన్నాం– అపదలాలు కూడా నీబుర కెక్కవు.

'బుర్రప్రయోగించినా కూడానా!' అన్నాడు నవ్వేనవ్వుకు అపుకోలేక.

'అవును!' స్వమంగా

'అవును!' ధీరంగా

***

అయితే ఒకటి మరిచాను.

'అట్టింగు రాజుల సంగతి!'

'అట్టింగు రాజాలా'

'అయితే అందరూ యాక్టర్సగా కాబట్టే యీప్రపంచమంతా ఒక నాటకమని మనమంతా నటులమని అందులో'

***

ఇంకొకటుంది. రాజులకు మించిన దివాన్లు. వీళ్లు గేవుకు లరమిచ్చినా భూమి లరమివ్వడన్నట్లు అప్రతిహతమైన మానవుల సహజ స్వాతంత్ర్యాన్ని అరికట్టాలని చూస్తారు.

అందులో సి. పి. సచివోత్తం ఒకడు''

'మరి యితర సంస్థానాధిపతుల దివాన్లు! 'వాళ్ళు కూడా రాజులకంటే మించినవాళ్లే 'షర పూరిత వస్తాయి మాటలు ఇనుకప్పర త్రొవ్వినలాగ, అని వింటూన్నందరూ గోల్ మని లేచారు కాకుల్లా కేకలేస్తూ. అంతలో మెలుకువ వచ్చింది.

పెరాలిసిస్ క్యూర్

ప డిపోయినకాళ్లు చేతులను బాగుపర్చును.

క్ష యించిన అవయవములను చక్కజేయును.

వా తమునెల్ల ధ్వంసమొనర్చును.

త క్షణమే గుణమునిచ్చును.

ము ఖ్యమైన మందని వేనోళ్ల చాటినది.

న యమగుటకు మొట్టి సందియము లేదు.

కు దరని జబ్బులను సహితము కుదుర్చును.

వారంమందు వెల రు 5-0-0 లు.

డాక్టరు. బొమ్మా కేశవులు,

పత్వాతి స్పెషలిష్టు పంగ పేట, నెల్లూరు.

సంస్థానాల్లో స్వాతంత్ర్య సమరం

హైదరాబాదు సంస్థానంలో నిరాటంకమనైన ప్రజలపై కాల్పులు కాల్చారు. అక్కడమరలి తిరువాన్కూరుకు ప్రాకింది.

ఈరెండు సంస్థానాల్లో ప్రజల స్వాతంత్ర్య సమరాగ్ని చరుపికోకపోయిన సంస్థానాధీశుల నిరంకుశత్వం కరడుకట్టుకొనివున్నా కొంతకాంతి వాతావరణం ఏర్పడింది.

కానిధింకకాలు లో కాల్పులు హైదరాబాదులో కతిపయవారంలో, రాజకోటలో అరష్టులతో సంస్థానాలు అట్టుడికిపోయి పట్టుడికిపోతుంది.

ఇదంతకు కారణం ప్రజల బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వాన్ని కోరడంవల్ల ప్రజలంటే ఆయా సంస్థానప్రజలు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వం కోరడమంటే తరతరాలనుంచి వస్తున్న రాజుల అధికారాన్ని అరికట్టడం అన్నమాట. ప్రజలను పీల్చిపిప్పి చేసి పట్టుకుపోయిన డబ్బుతో వీర భోగలాలసతకు ఖర్చుచేసే సంస్థానాధీశుల జేబులకు సంకెళ్ళు వేయడమన్నమాట కాని ఇంతకాలం ప్రజలుకదు రాజా ఎంత నీరాతినమైన ప్రజలసొమ్ము దుర్వినియోగం చేస్తున్నా కిమ్మన్నా స్తీగా సహించారు.

కాని ప్రజల దరిద్రం నిరుద్యోగం నానాటికి పెరుగుతూంటే, సహనానికి సహింపుకు తావు ఎక్కడ?

ఎంత కాలమని బానిసలుగా పౌర స్వాతంత్ర హక్కుల్ని వదలుకుంటారు? ఒక్కసారి సంస్థానాల ప్రజల్లో తిరుగుబాటు వాళ్ల వాళ్ల హక్కులకోసం వ్యాపించి వున్నదింది. ఇక దానిని అరికట్టాలని సంస్థానాధిపతులు బుద్ధి బలాన్ని మంట గల్పి పశు బల ప్రయోగం సాగిస్తున్నారు. కాని మానవుని స్వాతంత్ర్యం అప్రతిహతం– వాళ్ల ఆత్మశక్తి అజేయం. అందుకే అహింసా సిద్ధాంతాలతో గాంధిగారి దివ్యశక్తి సత్యాగ్రహంతో ప్రభువుల నిరంకుశాన్ని ఎదుర్కొంటూంటే

వాళ్లహక్కులకొరకు పోరాడుతూంటే సంస్థానాధీశులు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనకి విముఖత్వంతో పశుబల పీడితవాన్ని ప్రదర్శిస్తే ప్రజాశక్తి ఎన్నిఆటంకాలైనా ధిక్కరించి గమ్యస్థానాన్ని దాటగలదని సంస్థానాల దొరలు యిప్పటికయినా తెలుసుకుంటే మంచిది. కాలాను గుణ్యంగా వ్యవహరిస్తే శ్రేయస్కరం. ఒకవేళ తాత్కాలికంగా అగ్నిగుండ్లు కురిపించి, మార్షలా అమలు జరిపి, లాఠీ వర్షం కురిపించి, క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు చట్టాన్ని ప్రవేశపెట్టి ప్రజల స్వాతంత్ర్య సమరాన్ని పడమివేయాలని చూసినా పెచ్చుపెరిగిపోతోన్న ప్రజాశక్తిని ప్రతిఘటించడం ప్రమాదమని ప్రజలు తమ ఫలసిద్ధిని పొందేవరకు పూను కొనిన కాలును జయించేవరకు వెనుక తీయరని యిప్పటికయినా సంస్థానాధిపతులు తెలుసుకుంటూనగాక.

లేదా బ్రిటిషుదొరతనంవారి అధికారబలంతో వాళ్లాలాడిస్తే అలాఆడాలని చూస్తున్న సంస్థానాధిపతులు వాళ్ల సంస్థాన ప్రజలకు దూరులవుతున్నారని గ్రహిస్తే సంస్థానాలప్రజల కోరికలోని సత్యాగ్రహాన్ని అవగాహనం చేసుకుంటే ఎంతో శుభసూచకము.

ఒకవేళ హైదరాబాదు వగైరాలు కాంగ్రెసు పుటలకుకు వెంధూతానికి విముఖులని యిలా నన్నా అంటే సైతు కాంగ్రెసును లేవనంటా మహారాజుల్ని వాటిపై కని దీక్ష రాలని మంద తింపుల తగిని వుండేవచ్చు. కాని కాంగ్రెసు అంటె ఒక అగ్నికణం అనుకోండి. దాన్ని నాశనం చేయాలని తలచి దానిని తాకితే కాలిన చేతి బొబ్బ మని అయిపోతుందని లేక సంస్థానాధిపతులారా యిప్పటికైనా తెల్సుకోండి నాగరూపం చేయిన ప్రజాశక్తికి లొంగిపోయి వాళ్ల కోర్కెలను తీర్చుటకు మాలిధి ధర్మం, బాధ్యత.

వెంకటగిరి పాలన.

శీతారాంపురం చెర్వుదుస్థితి.

అగస్త్యరాజు సుబ్బరాయుడుగారు.

ఉదయగిరితాలూకా శీతారామాపురం గ్రామము ప్రస్తుతం వెంకటగిరి రాజాగారి పాలనలో నున్నది. ఈ గ్రామములో ఊరచెర్వు స్వామిచెర్వు, అనురెండు చెర్వులుగలవు. పూర్వమీ ప్రదేశము ఒకదట్టమైన యడవిగా వెలిగొండలకు సంబంధించినదిగా యుండెను. ఇచ్చటనొక గుహయందు శీతారామావధూతయను సిద్ధపురుషు డుండెననియు, ఆయన స్వాధీనమున ఒకమహాధన నిక్షేపముండెననియు, వారుసిద్ధిపొందు కాలమున అప్పటి జమీందారుడును ఇప్పటి వీరిపాలకులైన రాజా, వారా, వరకింపా నాయుడిగారిని పిలిపించి తనపేర గ్రామ, తటాక, విద్యాలయ, శివాలయములు ప్రతిష్ఠించవలెనని నిక్షేపము స్వాధీనపరచి, పరమపదించెననియు, తదనంతరమా జమీందారు వారియాజ్ఞానుసారం నిక్షేపమునుంచి వ్యయపరచి ఆదేవిధముగ క్రీ. శ. 1681 సం॥ శీతారామాపురం అను గ్రామమును పైరెండు చెర్వులను దేవాలయములను, ప్రతిష్ఠించెననియును, అప్పటి నిర్మాణము యీచెర్వులు ప్రజోపయోగముగా నుండునట్లును, కాలాంతరేణ ఇవి మంచిస్థితిలో వుంచుటకు తగువ్యయము మాత్రమె కృషికుల వలన గ్రహించ తగినదిగా యేర్పరచ బడినదనియు ఇవి జమీందారు లాభము కొరకుగాని వారిద్రవ్యమునుండిగాని, నిర్మించ బడలేదనియు, ఘంటాపదముగ చెప్పుటకు తగు ప్రమాణము లనేకములు గలవు.

తరాదిగా ఈ చెరువులక్రింద పాయదల ప్రదేశములకు కొంతకాలమునకు పాలక పాలితులన్యోన్యాంగీకారమున గ్రా॥ 1 కి 8 వరహాలు అనగా రు 1 కి రు 3-5-4 పూలీదరపు ప్రకారం మాగాణి శిస్తు శాశ్వతముగా కను రెప్ప వెంట్రుకలవలె ఎదుగు బొదుగులు లేకయుండవలసినట్లు నిర్ణయించుకొనిరిగాని, అది అట్లుగాక మధ్యకాల పాలకోద్యోగుల పరిపాలనా మాత్రస్వభావానేకమున నానాటికి శిరో శేశములవలె వృద్ధిగాంచి నేటికి రు 1 కి 12 మొదలు 25 వరకు పెరిగినది.

ప్రస్తుత మీ చెర్వులవలన జమీందారునకీ క్రింది విధమున సాలువారి యాదాయము రాబడుచున్నది.

	పాయదల యకరములు	మాగాణి శిస్తు
1. శీతారామాపురం	554-88 —	6001-8-0
2 సింగారెడ్డిపల్లె	181-40 —	2500-1-0
3 దెవిశెట్టిపల్లె	87-12 —	480-6-0
4. అయ్యవారిపల్లె	12-10 —	164-8-0
5. గంగవరం	71-22 —	887-2-0
మొత్తం ఆయకట్టు	856-22	10028-4-0

శిస్తు గలిగియున్నది. మరియు చెరువు పసపు ఆనకోట పయిర్లకు ప్రత్యేకము యకరం 1 కి రు 40/- చేటుకూడాగలదు ఇట్టి శిస్తు నానాటికీ హెచ్చుగుచుండుటవలన ప్రబలి రైతులు నష్టపడుచున్నారు.

రైతుల దుస్థితి

ఈచెర్వులెప్పుడు నిర్మాణమైనదో ... పూర్తి నుంచి ఒకదఫా అయిన 1000 రూపాయలు ఖర్చు చేసినట్లు తెలియుటలేదు 1877-78 (ధాతుధాతు) సంవత్సరమున కురిసిన అతివర్షమునకు ఊరచెర్వు నుఖ్యద్వారక కన్నెకల కత్తువమునకు దగ్గర తెగిపోయినది. దీనివలన వెలిగొండల తూర్పుభాగమున 18 మైళ్లు దూరమునుండి 125 చదరపుమైళ్లు వైశాల్యములోని వర్షపునీరు ఈచెర్వునకు రాక తప్పిపోయినది. దీనిచేత కూడా ఎక్కువ ఖర్చుకాదు. 5 వేల రూపాయలు ధారాళముగా చాలును. ఆసంవత్సరమే స్వామి చెర్వు తూములోగండి పడడము వడియర కట్టు కట్ట తెగిపోవడం తటస్థించినది. దీనిని పునః రిపేరు చేసి దక్కు లేనందున సర్వదా నీరు వదలి పోవుచున్నది నీటి పరిమాణంకూడా తగ్గిపోయినది. అందువల్ల యీచెర్వులక్రింద ఒక్క సంవత్సరమయినా పూర్తిఆయకట్టు సాగుబడి అయినగాని కొంత ప్రదేశమయినా స్వంత భావులు మొదలగు ఉపజలాధారములు లేక పలించినదిగాని లేదని దృఢముగా చెప్పవచ్చును. తగునయిన ఫలితము లేకను భరించలేని మాగాణి శిస్తు చెల్లించుకోవలసి వచ్చినందున ఆయకట్టుదార్లు ' నానాటికి తీసి కట్టు నాగంభట్టు ' అన్నట్టు కేవలం దరిద్ర దశలోనికి వచ్చినారు.

రైతులదురవస్థ.

శిస్తు వసూలు విషయమున పాలకుల న్యాయానుసరణం దృశ్యాదృశ్యముగా యుంటూయున్నది. పాయదలకాని భూములకు ఉద్యోగుల ఇష్టానుసారం కొంతశిస్తు మజకూరగుచున్నది. కాని దానికి ఒకనియమములేదు. ఇట్లు విపర్యలోకము కృషిపరుచు నిమిత్తం నామకార్థపు మునరాలు యిచ్చినను అవికూడా జమీందారుకు వచ్చుదాయకములుకావు. స్వంతద్రవ్యమున జలాశయములు, నిర్మించినదిలేదు. పైగా శిస్తురేట్లు అత్యధికము. దీనిలో కొంతభాగము తగ్గించినను, నష్టమేమిలేదు మూలధనములేని వ్యాపారలాభమే! ప్రస్తుతపాలకులు మాగాణిలో వర్షాధారమునగాని స్వంతభావులాధారమునగాని, వేసిన పేరులేనట్టు పైరుకు మాగాణిశిస్తు రాస్తారట. ఆకాలమునుంచి పడేపన్ను మానినను గానాకాలమునుండిరత్తే యేటు పేరున పన్నువరాసి వన్ను వెయ్యరు. జమీందారులేస్తారు. ఇదేలేదా! భగవన్నిర్మితమైన పంచభూతములలో మానవులుపయోగించెలగ్ని వాయువులనుకూడా మనుకు పన్ను వెయ్యరచ్చును. ఇక చిల్లరపాక్కులమాట రైతులకెలేదు. భూములకు సత్వములకు, వ్యవసాయకొరకుట్లు ఆయినా అనితనుగలేదు. ఇకపశువుల పుల్లరి విషయమా! ఇలువెడలితే పుల్లరి. ఇంట్లోవుంటె పడకపుల్లరి చేకూర్చయడం తప్పదు ఇంతయెందుకు రాయికి పుల్లరి, కర్రకు, కంపకు, విస్తరాకు అన్నిటికిపన్ను వెలె. వీటికేటుకూడాజాస్తి- ఇక శిస్తుసంగతి చెప్పనక్కరలేదు. చెరువును నిష్కారణముగా ఒకేదఫా మునలచినానగను శ్రేష్టమైనదిగా మనము భావించినట్లు భూమిశిస్తును ఎక్కువచేసి సకలవిధ చిక్కులు కల్పించి శిస్తురేటులు పెంచిన జమీన్ వుద్యోగులకు అభివృద్ధిగ్న్యాత కలుగుట మాము లైయందున వారినిరంకుశాధి కారాచరణ పతివ్రతచె వారిచేతులలో తెప్పగా మెదిగి నిస్సారులైన కర్షకాస్థిపంజరము లిప్రాంత్యమున చెక్కువగాగలవనుట అతిశయోక్తి కానేకాదు ఇట్టి విషమపరిస్థితులయందు నిస్సారులగు రైతులకు పునరుత్తేజము గలిగించు, జీవామృతము (శివనామృతము) జలాశయముల సుస్థిరతయేగనుక జమీందారుగారు ఉభయానంద మైలాభ్రప్రద కార్యమైన ఈగ్రామ చెర్వుల రెంటికి తగుమయిన మరమ్మతు చేయించి రైతుధన్యవాదములకు పాత్రభూతులు కాగలరని ఆశించుచున్నాము. భూస్వామి సప్లయిచేసిన నీటికి రైతునీటితీరువ యిచ్చుకో వలయునేగాని వారిచే చెయజాలనపుడు వీరిదియిచ్చుటకు వీలుండదనుట కెవనికి జన్మహక్కు గలదు-

సాలూరు

తే 16 ది యాపూరిలో భక్త సమాజంవారు 600 మంది బీదవారికి వేగవతి నదీ తీరమునందు సంతర్పణగావించిరి.

ఇందోరులో

వివాహ నిషేధశాసనము.

వివాహములన్ని యు రిజిస్టరు కావలెననియు, 18 యేడ్లకు లోబడిన బాలురకు, 14 యేండ్లకు లోబడిన బాలికలకు వివాహములు జరుగ కూడదనియు ఇండోరు సంస్థానం వారొక శాసనమును గావించిరి.

కాజగ్రామ డిప్యూటీ హెడ్ కరణం.

లంచగొండితనానికి డిస్మిసుచేయబడ్డా యింకా మానలేదు.

గతసంవత్సరం కాజగ్రామ డిప్యూటీ హెడ్‌కరణం కోసూరి శ్రీరాములు గారు లంచమివ్వని రైతులు గండిసాగు చేసినట్లు వ్రాయుటయు, అనువిూగ అపరాధపువన్ను విధించుటయు, తరువరి రైతులకు తెలిసి పిటీషను పెట్టుకొనగా కరణం సస్పెండు చేయబడుటయు, అందువిూద కర్ణం జిల్లాకలెక్టరుకు అప్పీలుచేయగా కలెక్టరుగారు మరికొంత విచారణచేసి డిస్మిసు చేయుటయు జరిగినది.

దీనితో కరణం తనచేష్టలు మానుకొనలేదు. యీసంవత్సరంకూడా లంచమివ్వవలసినదిగా నిడుమోలు హోవర్సీయరుగారు గ్రామం వచ్చినపుడెల్లా అడిగాను లస్కరు, యిరిగేషన్, గుమాస్తాలచేత కబురంపాడు. లంచాలిచ్చుట అధర్మమనిన్ని, యిచ్చేదిలేదనిన్ని, జవాబు చెప్పారు రామిరెడ్డి, వెంకటరెడ్డి వగైరా పెత్తనందారులు.

డిస్మిస్ చేయబడ్డకరణంగారే యింకా వుద్యోగంలో వున్నారు. ఆయన రైతులను బాధించుటకై 28—10—38 తేదీ రాత్రి కాలవకు గండ్లుపెట్టించి, తెల్లవారేసరికి హోవర్సీయరుగారిని తీసుకొని వచ్చి గండ్లు రైతులుపెట్టినట్లుగా వ్రాయించినారట. 27—10—38 తేదీన గ్రామంలో గొప్పవర్షం కురిసివుండగా 28 తేదీన రైతులు గండ్లు పెట్టవలసిన అవసర మేముంది? పైగా పొట్టమిూదనుండే వరికి నీరెక్కువైతే తెల్లకంకి వేస్తుంది.

పై విషయాలలో తాలూకారైతు సంఘ సహాయకార్యదర్శి పేకేటి రంగారెడ్డి వగైరా 106 గురు రైతులు జిల్లా కలెక్టరుగారి 31—10—38 తేదీన అర్జీ వ్రాసిరి. జిల్లా, తాలూకా, కాంగ్రెసు రైతుసంఘాలకు శ్రీ కాట్రగడ్డ వెంకటనారాయణ యం. యల్. ఏ. గార్కి కూడా తెలియపరచారు.

సుంకర సూర్యనారాయణ
కృష్ణాజిల్లా రైతుసంఘ ప్రధానకార్యదర్శి.

కెమాలు పాషా ఉత్తరక్రియలు.

కెమాలుపాషాగారి శవపేటికను చూచేదానికి లక్షమంది వచ్చిరి. జనసమ్మర్దంలో 11 మంది చనిపోయిరి. తేయమంది దాకా స్త్రీలు, పిల్లలు స్మృతితప్పి పడిపోయిరి.

మంత్రి రాజన్ గారింట్లోనే దొంగతనం.

ఆరోగ్యశాఖామంత్రి రాజన్ గారి యింట్లో 18 రాత్రి దొంగలు ప్రవేశించి రు 1500 లు విలుగల బంగారు సొమ్ములను అపహరించిరి.

నకలమందుల చూచి మోసపోకుడు

40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతిజెందినది. కేవలముబాధనివారిణి.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయునొప్పులను శాంతిపరచు, పాద్యపు నొప్పుల బాధల నణచు, బొబ్బల చల్లార్చును, బెణుకుల శెవించును, వాపుల కరగింపును, దద్దురు తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్,
మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

శిస్తు బాకీకి ధరమాంద్యము *అపథ్యము వంటిది*

—ఆచంట గోపాలరావు.

లోకంలో యేపనిచేసినా జనోపకారంగా యుండాలి. ఇల్లు కడితే అన్ని యిమ్ముల వుంటే నేగాని సౌఖ్యం లేదు. రోడ్డువేస్తే పట్నాలు పల్లెలుమీదుగా పోతేనేగాని ప్రజలకుపకారంగ ముండదు. ఎక్కువమందికి ఉపకారంగం లేనిదని లాభంలేని పనికన్న చెడ్డదని చెప్ప వచ్చును.

మన ఋణచట్టం యీ తరగతిలో చేరింది. ఇది రైతులకు ఉపయోగంలేదని ఘోషించు చున్నారు. వార్తాపత్రికలు చాటుచున్నవి. తీర్మానాలు గావింపబడుచున్నవి. దీనికి తార్కాణం రావాలు వదవలే. ఇది రైతుకు లాభకరంగా లేదన్నంత మాత్రాన దీని విసర్జించ కూడదు. లాభం కలిగేలాగున దిద్దుకోవాలి. ప్రజల కొరకు నిర్మింపబడిన యేర్పాటు ప్రజలనుపయోగకరంగా లేనప్పుడు ప్రజలకు తగినట్లుగా ప్రజల యుద్దేశమును బట్టి ప్రభుత్వము మార్చును. ప్రభుత్వము అన్యదా తలచి నప్పుడు దాని తప్పుకు ప్రభుత్వమునకు జవాబుదార్యత ప్రజలయందున్నది. ప్రజలు సబబుగానున్న ప్రభుత్వము కూడా సబబుగానే యుంటుంది.

జమీన్ రైతు ప్రస్తుత బాధ స్న 1847 ఫసలీ బాకీ చెల్లించుటయును విమర్శను. ఈఫసలీ బాకీ తీరాగా చెల్లినగాని లోగడ ఫసలీల బాకీ ఫలిత మును రైతుపొందునని యున్నది. స్న 1447 ఫసలీకి కూడా ఎంత చెల్లించుతే దానికి అనుగుణ్యముగ పాతబాకీ లాభమును రైతు పొందు నను కొన్నారు. ధనలోపముచే చెల్లించుట కవకాశం లేని రైతులు చాలామంది స్న 1847 ఫసలీ బాకీ తక్కువగ చెల్లించినవారు, చెల్లించలేనివారల గతి ఒకటే అయివున్నది.

పద్ధతిప్రకారం ఉభయులు నేరస్తులే. తక్కువతప్పు చేసినవారిని, ఎక్కువతప్పు చేసిన వారిని మంచి ఉద్దేశమున్న వారిని, చెడు ఉద్దేశము లేని వారిని కూడా యీపద్ధతి ఒక్కలాగే శిక్షించుచున్నది. దురుద్దేశము లేనివారిని పద్ధతి శిక్షించదు. రైతుకు బకాయి చెల్లించుటలో ధనలోపము తప్ప దురుద్దేశము లేదు. దీనికి నిదర్శనము ప్రపంచ ఆర్థిక మాంద్యము. దీనికి హెచ్చు భరింపరాని జమీందారీ శిస్తుల భారము.

రోగియొక్క జబ్బుకు కారణమేమైయుండునో కనుగొని వైద్యుడు మందుయిచ్చును. కారణం కనుగొనక మందుయిచ్చినచో రోగి బ్రతుకు బ్రతుకే. అలాగే రైతుబకాయికి కారణమేమైయుండునో కనుగొని దానికి తగినచికిత్స చేయవలెను. ఈబకాయి జబ్బుకు కారణం ఎక్కువ శిస్తురేటు. అపథ్యంవల్ల జబ్బు యెక్కువగునట్లు బకాయిబాకీ ధరల మాంద్యమువలన యెక్కువగును. జబ్బుకు అపథ్యంవడదు బకాయికి ధరమాంద్యం వడదు. ఈజబ్బు 1802 సంులో పెరమనెంటు సెటిలుమెంటుతో అంకురించి క్రమేణా అభివృద్ధిగాంచు 1908 సంు ఎస్టేటులాండుయాక్టువల్ల ప్రబలమయినది. ఈబకాయిజబ్బు దీర్ఘవ్యాధియైనది. ఈవ్యాధికి అపథ్యం ఒకదశాబ్దకాలంనుండి ప్రపంచ ఆర్థికస్థితివల్ల జరిగినది. బకాయిజబ్బుకు మందు యివ్వక ఆశ్రద్ధచేసినను అపథ్యదోషం జరిగినంతనే దానికితగిన చికిత్స చేయకపోవడంవల్ల, జమీందారీ రైతుకు కడగండ్లు ఎన్నో అనుభవిస్తున్నది. వెంటనే సహాయకార్యం చేస్తే జబ్బు తిరుగు

తుంది. తమకార్యం చేసేందుకు యిదే తరుణం. జమీందారీరైతు రోగులకు ధన్వంతరి కాంగ్రెసు మంత్రివర్గము. ధైర్యసాహసములు గల ఘనవైద్యులు. అనుభవశాలులు, మేధానిధులు, ప్రజాహితులు, వీరితో సుప్రసిద్ధమయిన మందులున్నవి. వారు వాటిని విస్తృతముగ ప్రయోగించిన జమీన్ రైతుకు ప్రాణాపాయము కలుగదు.

ప్రతిష్ఠను, ప్రబలతను, శక్తిమునకు, స్వాతంత్ర్యమునకు ఆర్థిక, రాజకీయ సాంఘికములుగ పాటుపడు మహోత్కృష్ట సంస్థయగు కాంగ్రెసు సర్వవిధముల బలపరచి రైతుదారిద్ర్యమును బాపు కోవలెను.

ఋణచట్ట ప్రకారము స్న 1847 ఫసలీసిస్తు వసూలు అయిన్లు జరిపినచో ఈచట్ట యుద్దేశము నిరర్థకము. ఎక్కువ శిస్తురేటువల్లను, ధరల మాంద్యమువల్లను, జమీనులలో బకాయి పెరిగినది. గనుక స్న 1846 ఫసలీ అంతమువరకు నిలచియుండు శిస్తు బకాయిలు రద్దుకావలెను. స్న 1847 ఫసలీ బాకీ దీర్ఘవాయిదాలపై తీర్చుగునేటట్లు శాసనం గావించవలెను. బకాయి ఆర్థిక మాంద్యము వల్ల పెరిగినది. ఆర్థికమాంద్యము ప్రపంచ సమస్యతో కూడుకున్నది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఆర్థికమాంద్యమును ఆపజాలదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వంచేతిలో నుండునది బకాయికాని ఆర్థికమాంద్యము కాదు గనుక బకాయిని రద్దుచేసి రైతును రక్షించవలెను.

బకాయిబాకీ, భూములను అమ్మించి వసూలు చేసుకోవచ్చునని జమీందార్లంటారు. అట్లయినచో గ్రామములలో యుండే యే కొద్దిమంది భాగ్యవంతులో పిల్ల జమీందార్లవుతారు. రైతుల గతి యింతకన్నా అధ్వానము.

బకాయిబాకీ చెల్లించుకొనుటలో పట్టాదారు చేతనుండి భూమితప్పిపోకుండా యేర్పాటు గావాలి. ఈచిక్కు దాటుటకు ఒకటే మార్గము. స్న 1846 ఫసలీ అంతమువరకు యుండు బాకీలు రద్దుచేసి స్న 1847 ఫసలీ బాకీ దీర్ఘవాయిదాపై తీరుమానం చేసుకోవలెను.

పట్టాభూమి అమ్మకంల్లకే బకాయి రాబట్టుకో వలసివచ్చినప్పుడు బాకీక్రింద పట్టాయందంతయు వేలంవేయుపద్ధతి మానవలెను. బాకీకి తగినంత భూమినే యమ్మించవలెనని పద్ధతి చెప్పుచున్నను, దానిని అమలు జరిపించడంలేదు. గనుక శిస్తుబాకీ క్రిందభూమివేలం కావలసి వచ్చినప్పుడు వారి చెప్పిన ధరలాక, అపట్టాపై చెల్లురా యుండే శిస్తుకు 20 రెట్లు ధరకట్టి బకాయి బాకీకి తగినంత భూమిని అమ్మించవలెను. ఒకజిరాయితీ గ్రామం కొన్నప్పుడు దానిదవ్వుకు 20–25 రెట్లు వరకు క్రయముగ మాచుచున్నారు, కారా!

రైతుల్లో రైతులు జిరాయితీపట్టాలు కొన్నప్పుడు యీకట్టునే చూయటంటారు. అయితే బకాయిశిస్తు వసూలులో యీపద్ధతి యేకారణమునో కొట్టుమాడదు. ఈపద్ధతికి, జమీందారు దప్పనిచో ఆభూమిపై శిస్తురేటు ఎక్కువన్న మాట.

బకాయిశిస్తు వసూలులో జమీందారీ రైతు కిన్యాయమగు రక్షణోపాయం చేయాలంటే స్న 1846 ఫసలీ బాకీ పూర్తిగా రద్దుచేసి స్న 1847 ఫసలీ బాకీ దీర్ఘవాయిదాలపై తీర్చుకునేటట్టు చేసి, బాకీక్రింద పట్టాఅమ్మకం కావలసివచ్చినప్పుడు ఆపట్టాపై జమీందారుకు చెల్లే శిస్తుకన్న అధమం యిరవైరెట్లు ఆపట్టాక్రయధనముగా నిర్ణయించి బాకీకి తగినంత భూమిమాత్రం వేలంకావాలని శాసించవలెను. ఈ విషయములు జమీందారీ రైతులు ముఖ్యముగ గుర్తించవలెను.

—ఆచంట గోపాలరావు.

పంజాబులో వైద్యశాఖ ఉద్యోగులు

సబార్డినేటు సర్వీసులో వైద్యులను చేర్చుకొనుటలో యితర యోగ్యతలు సమానముగానున్నచో గ్రామములలోని ప్రజలకు వైద్యసహాయము గావించినవారికి యెక్కువ అభిమానము చూపవలెనని పంజాబు ప్రభుత్వంవారు ఉత్తర్వులు గావించిరి.

* * *

సంయుక్త రాష్ట్రాలలో స్త్రీల కాంగ్రెసు సంఘాలను యెక్కువగా స్థాపించాలని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘంవారు ప్రకటించారు.

పైల్‌సాల్ ఔషధము క్యూరాల్ లేబొరేటరి.

(రిజిష్టర్డు)

బెంగుళూరు సిటివారి ఆస్తిన్నీ తయారునూ అయివున్నది.

పైల్‌సాల్

KUREAL LABORATORIES BANGALORE LTD. PIL-SOL

మలల జాడ్యమునకు శస్త్రము లేకనే పూర్తిగా నయము గును. గొప్ప గొప్ప డాక్టరులవలన ఆస్పత్రులలో మెప్పుబడసి వాడబడుచున్నది. బ్రిటిషు గవర్నమెంటు వారి వలన హిందూ దేశములోను ప్రపంచ మంతటను రిజిష్టరు చేయబడిన ఔషధము. పైల్‌సాల్. విలువగల నైపుణ్య ఔషధము. ఇది లోపల పెంపుల, మలల కయినను, రక్తము, చీముపడుట, ఎంత ఎక్కువ ఎక్కువ జబ్బులను వెంటనే కుదుర్చును.

పైల్‌సాల్ ... వాడుకొనుటకు ... తెలుసును ...

పైల్‌సాల్ ... ఉపయోగించు విధానము ఔషధములతో పంపబడును.

అనేక యోగ్యతాపత్రములు గలవు

వలయువారు నిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు:—

డి. మెడికల్‌హాల్. — గుంటూరు.

వినోదవీధి

ధనికొండ హనుమంతరావు.

ఇవ్వడనుకాదు.

వైటర్: (రైలు కదులుతూవుండగా) అమ్మా! ఇదిగో కను టిక్కెట్టు.

ఆమె: నన్నీమాటు కలసినప్పుడు జ్ఞాపకం చేస్తే ఏదన్నా ఇస్తాను!

అర్థం?

ఉపా: నిమ్మకల్ల ప్యారయామంటే అర్థ మేమిటిరా?

శిష్యు: గుండెమీదబొమ్మను కుర్రముగా నొరిగించినవాడు!

పంట!

ఒకడు: అయితే ఈయేడుకుర్లా కూరగాయల మొక్కలు పెంచుకున్నారన్నమాట క్రిందటి సంవత్సరం పంట బాగుందా?

స్నేహితుడు: చాలా బాగుంది, నా కూరగాయల న్నీతినే మా ఇంటాయనవరందులు, హెల్తువీక్ (ఆరోగ్యవారం) లో మొదటిబహుమానాన్ని పొందాయి!

గాడిద:

ఒకడు: నువ్వు గాడిదలాగు వాపక్కచూట్టను దొంగిలించావు.

స్నేహితుడు: దాన్ని మళ్ళా నేచేసినప్పుడు నువ్వు తిసికో వచ్చులే!

చూడండి:

విమాన ప్రయాణీకుడు: మనం ఎంత ఎత్తులో వున్నాం?

వైమానికుడు: ఇక్కడ నుంచి దూకితే, సరిగ్గా 8 సెకండ్లలో క్రిందికి వెళ్తారు!

లాయరెందుకు:

జడ్జి: నీకు లాయరు లేడా?

నేరస్థుడు: లేదు పూర్వం లాయర్నేనండి!

ఒద్దు:

ఇన్‌స్పెక్టరు: మనం ఇద్దరం ఒకసారి రైల్లో దూరి స్నానం చేద్దాం!

ఖైదీవాడు: మీరు స్వర్గానికన్నా ఇన్‌స్పెక్టరు వెళ్తారా!

ఇన్‌స్పెక్టరు: ఏం?

ఖైదీవాడు: ఆచెర్లో ఓ పెద్ద మొసలివున్నది!

ముత్యం:

ఆమె: ఇవ్వాళ విచారంగా వున్నావేం?

అతడు: ఏమో యింటిగోడదరలు!

ఆమె: నీభార్య ఒక ముత్యంలాంటి మనిషని చెప్పావుగా?

అతడు: ముత్యం తల్లిగానిని దంతాను!

జాగ్రత్త.

తండ్రి: డబ్బు జాగ్రత! నాదగ్గర ఎవరో పెరవ ఇవ్వాళ 50 రూపాయలు కొట్టేశాడు

కొడుకు: ఎవరు?

తండ్రి: నువా!

జరిమానా.

నేరస్థుడు: నేనేం తప్పు చెయ్యలేదుసార్. నన్ను వాదించే వకీలు సాయం కావాలి.

జడ్జి: మీ దగ్గర వాదించే వకీలు లేదని నమ్మకు, చెరో 5 రూపాయలు జరిమానా ఇవ్వాలండి!

ఎట్లా.

ఆమె: ఇంత బాగా వస్తువెట్టుకొంటుం ఎవరి దగ్గర నేర్చుకున్నావు?

అతడు: మా అమ్మదగ్గరా!

ప్రజా ప్రభుత్వమంటే నేమి?

కృష్ణ-రైతాంగ విద్యాలయంలో ఆచార్య రంగాగారి ఉపన్యాసం

ప్రత్యక్ష పరోక్ష పన్నులద్వారా ప్రభుత్వమునకు ఆదాయము వచ్చుచున్నది. దరిద్రులు ధనవంతులు కూడ పన్నులు చెల్లించి ప్రభుత్వమును నడిపింపజేయుచున్నారు. ప్రతి సంవత్సరం మార్చి 31 తేదీతో గత సంవత్సరం బడ్జెట్టు ఎస్టిమేట్ల పూర్తి అగుటతోనే క్రొత్త బడ్జెట్టును సిద్ధముచేసుకొని శాసనసభవారిచే ఆమోదము పొందాలి. ప్రథమమున ఆర్థికమంత్రియే తనసహాయులతో తానే ఒకబడ్జెట్టును తయారుచేసి ఆర్థిక కమిటీముందు పెట్టుతారు. ఆర్థిక కమిటీవారు యేదోవిధముగా పరిశీలించియో అలాగే వుంచియో తయారుచేసి శాసనసభవారి యెదుట చర్చించుటకు ప్రవేశపెట్టుతారు. ఏదోవిధంగా ఆదాయవ్యయాలను సరిచూచి యే కొలదిమార్పులతోనో బడ్జెట్టు సరిచేసి అంగీకరిస్తారు. ఒకప్పుడు బడ్జెట్టు ఎస్టిమేటులు నిల్వరావచ్చును. అంచనా వేసినప్పుడు సంవత్సరాంతములో లోటుకూడ కలుగవచ్చుటుంది. క్రిందటి నాల్గుసంవత్సర లెక్కలు సరిచూచి సరిపెట్టటానికి ప్రయత్నిస్తారు. వేరువేరు డిమాండులపై చర్చించుతారు. 15 రోజులవరకుకూడ ఈచర్చలుజరుగుతూవుంటవి. పార్టీవారిగా నియమించినరోజులు ప్రకారం చర్చించుతారు. బడ్జెట్టు సందర్భములోనే సభ్యులకు సంపూర్ణస్వేచ్ఛ యుంటుంది. చర్చను ప్రారంభించినవారే క్లోజరుమోషను తీసుకొనివచ్చుటకుకూడ అధికారముంటుంది. ప్రభుత్వమునకు అధికముగా ధనము కావలసినప్పుడు ఆర్థికమంత్రిగారొక స్టేటుమెంటునిచ్చి క్రొత్తపన్నును విధించి శాసనసభలో డిమాండును తీసుకొనిరాగానే ఆశిస్తులను వసూలుచేయ ప్రారంభించుతారు. సభవారు అంగీకరింపకపోయిన రిఫండుచేసే పద్ధతి కూడ నున్నది. ఇతరదేశములోను మనదేశములోను ఒక్కొక్క సంవత్సరానికే బడ్జెటు లెక్కలు తయారుచేస్తారు. రష్యాదేశములో 5 సంవత్సరముల బడ్జెట్టుల తయారుచేస్తారు. మన దేశములో ప్రజల అంగీకారముతో నిమిత్తము లేకుండ ఆర్థిక మంత్రి సహాయముతో శాసన సభాసభ్యులు బడ్జెట్టును అంగీకరిస్తారు. సైన్యం, నేవీ, గవర్నరు మొదలగు వాటిపై చర్చించటానికి శాసనసభలకు అధికారములేదు. రష్యాలో ఇల్లరి వ్యాపారములన్నిటిని నడిగాక మిగిలిన విషయములన్నియు బడ్జెట్టులో చేర్చి అంగీకరించుతారు. రష్యాబడ్జెట్టు ప్రజలందర్కి అను జీవితములందు లక్ష్యముంచి తయారుచేయబడుచున్నది. రైతుల కార్మికుల అవసరాలను గుర్తించబడుతుంది. మనలో అదృష్టములేదు. బడ్జెట్టు వృద్ధిక్షయములనబట్టి ప్రజల అభివృద్ధికూడ కనబడును. రష్యాలో వ్యవసాయ అభివృద్ధికరమైన విషయములను గూర్చి రైతులనడిగి తెలుసుకోబడు చున్నది. ఎక్కువ పరిశ్రమలో ఎక్కువకూలి లభించునట్లు ప్రభుత్వము యేర్పాటుచేసుకొనుచున్నది. ప్రజా సౌఖ్యము లెన్నో కల్పించుకొంటూ బడ్జెట్టు నా తయారుచేయును. 5 సంవత్సరముల ప్లానుకింద 5 సంవత్సరములలోని పూర్తిచేసి ప్రజలకు [illegible] తగ్గించి సౌఖ్యాలను కల్పించుకొంటు న్నారు. ఇప్పుడు రష్యాలో 10 సంవత్సరముల ప్లానులు ఉండేటట్టు ప్రభుత్వమును నడుపుచున్నారు.

మనదేశములో సాగుకులాయకైన వ్యవసాయము కాకుండా వుండే భూములు చాలావున్నవి వానికి కారణము యితరదేశములవలె మనకు ప్రభుత్వ సహాయము లేకపోవుటయే. నేను రష్యాలో మూడు పద్ధతులపై వ్యవసాయము చేయబడు చున్నది. (1) వ్యక్తులపద్ధతి, (2) (కోఆపరేటివ్) సమిష్టి పద్ధతిపై వ్యవసాయము చేయుట (3) స్టేటుకమిటీలు వ్యక్తులుగా వ్యవసాయమునకు వాడిని ఫార్మలన్నీ అంటారు. రైతులందరు కలిసి సహకార పద్ధతులచే చేయబడునద్దతే కోఆపరేటివు పద్ధతి. మొదటి పద్ధతికంటే రెండవ విధానములో ఎక్కువ లాభము వచ్చుచుండుటచే ఆ వ్యక్తులు కూడ కొందరు సహకార వ్యవసాయ సంఘములలో చేరుచున్నారు.

దేశమునగల బంజరుభూములన్ని ప్రజలకునిచ్చి ప్రభుత్వసహాయముతో వ్యవసాయము చేయించి ఫలితాన్ని వ్యవసాయము చేసినవారికి పంచిపెట్టుటచే పూర్వపు కాలికన్న అధికలాభాన్ని పొందుచున్నారు.

పన్నులు ఎవరిమీద వేయాలి? ఈ పన్నులు ఈపన్నులు విధానముల నేక విధములుగా నున్నవి. ఆఫ్రికాలో మూలలవున్న నీగ్రోజాతివారిని కొమ తోటలలో పనిచేయించుకొనుటకు మనిషికి 45 రూపాయలు తలపన్ను విధించుచున్నారు. భూస్వము పోరంగ చేయు కాలంలోకూడ యిటువంటి తెలియని పన్నువుండేది. ఈపన్నులను విధించుటలోకూడ కొందరుండికి పేదవాళ్లకు పన్నుతక్కువవడి దబ్బు సంపాదించుకోలేరు. లేకపోతే పోవుచుంటారు. ఆ పెద్ద అభిప్రాయాలన్నవి ఈపెద్దమనుష్యుల యూహాలను లేమనాలని వుంటుంది? నేను యిదివరకు అభిప్రాయాలంటాను.

ప్రతి ఒకనికి జీవనభృతి కలుగజేసేవరకు, ప్రభుత్వము వారికి ఏవిధమైన పన్ను విధించకూడదు. ఎవరికి ఏమీలేకుండావుంది, కావలసియుంటుంది లో అట్టివారికే అధికారం వుంటే పేదవానికే రాజకీయ అధికారముండాలి. ఒక ఆర్థికసూత్రమున్నది. ఆ పేదవ అధిక ధనవంతులైనకొలదీ వాని దృష్టిలో రూపాయి విలువ తగ్గుతుంది. కొన్ని రూపాయలున్న తర్వాత పైరూపాయలకు క్రమముగా విలువ తగ్గుతుంది. అవసరము లేనిధన మందుకూడ లక్ష్యముగ తగ్గును. అందువలననే రష్యాప్రభుత్వము పరిమితి ధనముకంటే అధికముగా వ్యక్తులకుండ కూడదన్నారు. అట్టి అవకాశము కలుగకుండుటకే వ్యాపారములన్నీ వ్యక్తుల చేతుల నుండి లాగేసి స్టేటుపరము చేసారు. ధనవంతులపై వారసత్వపన్నులు, మరణసుంకములు మెండలైన పన్నులు విధించారు. అందువలన యింకలాభాలు వ్యక్తులకుచెందక పరిమితి దాటుటకు ఎక్కువ అవకాశములు లేవు.

మనదేశములో ప్రజలకడనుండి వసూలుచేసిన ధనమును బస్తీలలో ఆసుపత్రులు కాలేజీలు, యూనివర్సిటీలు, కోర్టులు పెట్టి ధనవంతులకే, మిగుల అనుకూలములు, సౌఖ్యము కలుగజేయబడు చున్నది. పరిశ్రమసంఘములకు వ్యాపారములకు పెట్టుబడిపెట్టి ప్రజాధనాన్ని ధనవంతులగువ్యక్తుల అధికలాభాలకే ప్రభుత్వము తోడ్పడుతుంది. ఇందువల్ల పేదవాళ్లను మరింత పేదవాళ్లగను ధనవంతులను మరింత ధనవంతులుగా తయారౌతున్నారు. ఇది చాల అన్యాయము. అన్యాక్రి ఎత్తివేయాలి. పరోక్షపు పన్నులు విధింపరాదు, ల్యాండు రెవిన్యూ ఆదాయాన్నిబట్టి విధించాలి. ఉప్పుపన్ను తీసివేయాలి. పెద్ద వుద్యోగములు ధనవంతులకు యిచ్చేపద్ధతిపోయి సామాన్య ప్రజల కొంచెం హెచ్చు మొత్తాలుగల జీతములను తగ్గించాలి. ప్రభుత్వధనమును వ్యక్తుల లాభాలకు వినియోగించరాదు, సైన్యపు ఖర్చులు విరివిగా తగ్గించాలి. కాలేజీలను, యూనివర్సిటీలను హెచ్చు ధనము ఖర్చుపెట్టే విధానాన్ని మార్చివేలతో ప్రాథమిక పాఠశాలలను విరివిగా గ్రామాల నెలకొల్పి వయోజనవిద్యకై ఖర్చుపెట్టాలి. సాధారణ ప్రజలపై పన్నులు వేయక వారి నిర్భయ జీవన భృత్యములను కల్పించుచుండాలి. అప్పుడుగాని ప్రజలు సౌఖ్యవంతులు గారు. అప్పుడే ప్రభుత్వము ప్రజా ప్రభుత్వమనిపిస్తుంది.

నూజవీడు తా॥ కాం॥ సంఘం.

తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘం 15 తేది సమావేశమై చేసిన తీర్మానాలు—

కె. సుబ్రహ్మణ్యంగారు కార్యదర్శిత్వానికిన్నీ వి. వెంకురంగరావుగారు సభ్యత్వానకు పెట్టిన రాజీనామాలు సభ్యుల కోరికపై వుపసంహరించుకోబడినవి—

నూజవీడు డివిజనులో కొందరు వ్యక్తులు డబ్బు తీసుకొనకయే కాం॥ సభ్యులనుచేర్చి నేరుగా రాష్ట్రసంఘానికి పంపినవాటిని విచారణ చేయకుండా అంగీకరించకూడదు.

నర్సాపురం, అడవినెక్కలం లైనులోనడిచే బస్సులను నున్నం- లేక వోడపాడుమీదుగ నడచునట్లు చేయవలెనని ట్రాఫిక్ బోర్డువారిని కోరడమైంది.

వి. లక్ష్మీనరసింహారావుగారు తాలూకా సభ్యత్వాని కిచ్చిన రాజీనామా కోరినా ఉపసంహరించుకోనందున్న విచారంతో అంగీకరించడమైంది.

రాబోవు అఖిలభారత కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగా భోగరాజు పట్టాభిరామయ్యగారిని ఎన్నుకోవలసినదిగా కోరడమైనది.

క్షీరయ్యగారి మెమోరాండాన్ని ఏకగ్రీవంగా అంగీకరించడమైనది.

కూ. సుబ్రహ్మణ్యం
సెక్రటరి.

సింహళములో భారతీయుల దుస్థితి.

సింహళంలోవుండే 8 లక్షల భారతీయులకు గాను 1 లక్షమందికి మాత్రమే ఓటింగు హక్కు కలదు. ఇచ్చట వుండే జర్మనులకు ఫ్రెంచివారికి కూడ సింహళంలో భూవసతులు ఆస్తులు వుండ వచ్చునుగాని భారతీయులకు వుండకూడదని [illegible] చట్టంలో శాసించబడింది. సింహళంలోవుండే జనాభాలో ఆరవవంతు భారతీయులుగా వున్నారు. వీరిమీద సింహళ వారలకు [illegible] హెచ్చుతున్నది. దీనిని తొలగించుటకు తారకమంత్రం సత్యాగ్రహమే నని స్టేటు కౌన్సిలు మెంబరు [illegible] నటేశన్గారు తెలిపిరి.

శ్రీమాన్
ఆయుర్వేదభూషణ
పండిత
ఏటూరు శ్రీనివాసాచార్యులవారి సుప్రసిద్ధ ఔషధములు.

పూర్ణచంద్రోదయము:- స్వర్ణమిశ్రితము, స్వర్ణము సిందూరరూపముగ నిందు చేరియున్నది. బుద్ధి బలమును, భుజబలమును, కామోద్దీపనమును, కలిగించును. క్షయాది సమస్తరోగములను కుదుర్చును. ఆయుర్వృద్ధిని కలిగించును.
క్రయం తులం 1 కి రు 12-0-0

స్వర్ణమాలినీవసంతము:- ధాతుగతజ్వరము, పురాణజ్వరము, క్షయజ్వరము, కాలిజ్వరము, సన్నిపాతజ్వరము, వీనికి దివ్యౌషధము, బలకరము. తు॥ 1 కి రు 12/- మోతాదు 1 కి రు 0-2-0.

వసంతకుసుమాకరము:— మధుమేహము మొదలగు సమస్తమూత్రవ్యాధులు, శ్వాస మొదలగు శ్వాసకోశవ్యాధులు, వీనిని పోగొట్టును. శరీరమునకు బలమునొసంగి ఈ యౌషధసేవనము చేసినవారినందరిని వసంతకాలమున వృక్షములు, లతలు, చిగిర్చి పుష్పించి ఫలవంతములగునటుల నవయౌవనులను జేసి, వసంతకుసుమాకర మను పేరును సార్థకము చేయుచున్నది. తులం 1 కి రు 16-0-0 లు మోతాదు 1 కి రు 0-8-0 లు.

రజత చంద్రోదయవటి:— 'సవామేహము' అనుశ్వేతము, గనోరియా, ఉపదంశ వ్రణములు వీనికి దివ్యౌషధము. జీర్ణించిన అంటువ్యాధులను మొదలంటు పోగొట్టి శుక్రధాతువునకు బలము నొసగును. దీనికి పారిజాతద్యరిష్టమును అనుపానముగ సేవించుటయుక్తము. తు. 1 కి రు 5-0-0 లు మోతాదు రు 0-1-0 లు.

స్మృతిసాగరరస:— ఉన్మాదమును గంటలలో కుదుర్చును. మోతాదు 1-కి 0-1-0 దీనికి మాతళ్వగంధారిష్టమునుగాని, మాలతీలంగ రసాయనమునుగాని, అనుపానముగ సేవించవలెను.

(ప్యాకింగ్ పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం)

గవర్న మెంటు ఇండియన్ మెడికల్ స్కూలు సెంట్రల్ బోర్డువారిచే ప్రకటింపబడిన పుస్తకములోని సమస్తౌషధములును - శీఘ్రముగను మావద్ద సిద్ధముగనున్నవి.

ఇండియన్ మెడికల్ స్టోర్సు అండ్ డిస్పెన్సరీ,
టవున్ హాలుకు ఎదురుగ, నెల్లూరు.

★ కరవు ★

నెల్లూరు జిల్లా

రాపూరు తాలూకాలో

ఈ సంవత్సరము యిప్పటి వరకు వర్షములు లేనందున రాపూరు తాలూకాలోని గ్రామము లలో వేసిన పైర్లు పూర్తిగా యెండిపోయినవి. పశువులకు మేపు పోర్తిగా దొరకకుండుటయే గాక త్రాగుటకు నీర్లు యిచ్చుటకు దొరకుట లేదు. యిక వర్షము కురిసినను కాలపరిస్థితులు సక్రమముగా వచ్చుట దుర్లభము. యిప్పటికే చాలా గ్రామములలోని పశువులు వలసపోయినవి. యీ సంవత్సరం రాపూరు తాలూకా రయితుల పశువుల పుల్లరి కూడా పంచాయతీ వారికి చెల్లించు ఆశలున్నట్లు కనపడలేదు. ధాన్యం పోర్తిగా దొరకుటలేదు. ఈ పరిస్థితులవలన రాపూరు తాలూకాలో కరవు ప్రకటించవలెనని చెప్పక తప్పదు.

—కలిమిలి వెంకటరమణయ్య.

* * *

ఈ సంవత్సరం యీ తాలూకాలో పేరైన వర్షములేదు. చెర్వులు పూర్తిగా యెండిపోయినవి. వరి, జొన్న, వేరుసెనగ, రాగిపయిర్లు ఎండిపోయినవి బీదలకు కూలిపనులు కూడాలేవు. గవర్నమెంటువారు తక్షణం కరవుపనులు ప్రారంభించని యెడల ఆకలిచేత బీదజనులు తిండిలేక అవస్థ పడుదురు.

పశువులకు పోర్తిగా మేతలేదు. ఫారెస్టు రిజర్వులున్నూ, పంచాయతీ ఫారెస్టు రిజర్వులున్నూ, పుల్లరిలేకుండా ఉచితముగా పశువుల మేపుకొనుటకు వదల వలసినది.

గవర్నమెంటు వారున్నూ, కాంగ్రెసు వారున్నూ, క్షామనివారణ కమిటీలు ఏర్పాటుచేసి తగు సహాయమును చేయుటకు చర్యతీసుకో వలసినది

ఈ క్షామపరిస్థితులు ఈజిల్లాలో చాలా చోట్లను చిత్తూరు జిల్లాలో కొన్ని చోట్లను వున్నట్లు తెలియుచున్నది.

జమీందారి ఏరియాలో వుండే రైతుల సంగతిలో కూడా గవర్నమెంటువారున్నూ, కాంగ్రెసువారున్నూ తగు శ్రద్ధతీసుకోవలెను. జమీందార్లు ఈసంవత్సరం ఆరయితులవద్ద శిస్తువసూలు చేయకుండులాగున వుత్తర్వులు చేయవలెను.

ఋణవిమోచన బిల్లులో బకాయి బాకీలు చెల్లించవలసిన గడువును పొడిగించవలయును.

పి. రాఘవయ్య,

రా. తా. రైతుసంఘ జాయింటు కార్యదర్శి.

* * *

వర్షాలు లేవు పైర్లు ఎండిపోయినవి. కొండల్లో అడవులలో గడ్డిలేదు. ఇప్పుడే పుల్లరు చెల్లించవలసిన అవసరాలు ఏర్పడ్డవి. అందువల్ల రాపూరు తాలూకా రైతు లెల్లను నలబోలు వర్సారెడ్డిగారి అధ్యక్షత నెల్లూరువచ్చి శాసనసభ్యులు వెంకట నారాయణరెడ్డిగారితోటి నెల్లి 21 తేదీన కలెక్టరు గారిని దర్శించి పరిస్థితులను చెప్పుకొనిరి. పుల్లరులు వసూలు కట్టించుమనట్లు మాస్తానియ్యు, ఆఫారెస్టాఫీసరు కలెక్టరువారు తక్కి చేయుర నియా చెప్పిరి.

ఒక విలేఖరి.

పొదిలి, దర్శి డివిజనులలో

ఈడివిజనులో మూడు మాసముల నుండియు వర్షములులేవు. వేసిన మెట్టపైర్లు పూర్తిగా ఎండి పోయినవి. ఏ కొలది రెండు చెర్వుల క్రిందనో తప్ప మొత్తంమీద చెర్వులన్నిటిలోను నీర్లుఎండి పోయినవి. దుడలకు పశుగ్రాసముకూడ దొరకుట దుస్తరముగా నుండుటయే గాక త్రాగుటకు నీరు కూడాలేదు. పల్లెలలో మిక్కిలి కష్టపరంపరలు ఏర్పడుచున్నవి. వెంకటగిరి పాల్ప్రభుత్వం ప్రకారం వెంకటగిరి జమీందారు కవులుకోటాలను గమనించకయే, రైతుల దుస్థితులను ఆలోచించకయే నవంబరు 1 తేదీ మొదలు శిస్తు వసూలు పనులు కొనుటకు గ్రామములలో దండోరా కొట్టించినారు. ప్రస్తుత కరవు యిబ్బందులవలన ఏమి నూతోచక విప్పపోయియై యున్న బీద రైతులను యీ దండోరాలు, వారివసూలు యిబ్బందులను చాలా కలవర పెట్టుచున్నవి. సామాన్యంగా బాగా వర్షాలుకురిసి, కాలపరిస్థితులు చక్కగా యుండి, పంటలు బాగా ఫలించే రోజులలోనే యీ నవంబరు వాయిదాలు చాలా తింటాలు పెట్టుచుండునన్నే సంగతులు యిదివరకు జరిగిన రైతుసభలవలన వెల్లడియైయున్నది. నేటి క్షామ ఆరంభపు దినములలో యీ తాలూకా జమీను రైతులబాధలు అలవిగానివై యున్నవి. అప్పు పుట్టుటలేదు తినడానికి ధాన్యంలేదు పశువులకు మేతలేదు. ఏమైన అమ్ముకొని ధనవసతి కలుగ చేసికొనుటకు పంటలులేవు ఈవిషయ పరిస్థితులు జమీందారుగాని, ప్రభుత్వం వారుగాని గమనించనియెడల యీ తాలూకాలోని రైతుల బాధ వర్ణనాతీతము.

ఈవిషయమై యీతాలూకా రైతుల పక్షాన పొదిలి, దర్శి డివిజను కాంగ్రెసంఘ అధ్యక్షకార్యదర్శులు, కొంతమంది రైతులు నెల్లూరుజిల్లా కలెక్టరు వారికి యీనెల 21 తేదీని వేడించుకొనిరి కలెక్టరుగారు తగిన సహాయం చేస్తామన్నారు అప్పుడే కందుకూరు డిప్టి కలెక్టరువారికి కూడా ఆడివిజనుల పరిస్థితులు విచారించమని ఉత్తర్వులు పంపినారు

శిస్తుచెల్లించు కొనుటకు ధనవసతి కూడా ప్రభుత్వంవారివలన సహాయం చేస్తామని చెప్పినారు.

కాబట్టి జమీందార్లు, వారియుద్యోగులు కొంత ఓపికబట్టి రైతులబాధించ కుందురుగాక.

డిప్టికలెక్టరుగారుపొదిలిదర్శి డివిజనులు వచ్చినపుడు రైతులు తమకష్ట నిష్ఠూరములను నివేదించుకొనవలెను.

పంచాగ్నుల వెంకటేశ్వరశర్మ,
పొదిలి కాంగ్రెస్ సంఘాధ్యక్షుడు.
వి. అప్పనాచార్యులు
దర్శి కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యదర్శి.

* * *

పొదిలి తాలూకాలో గ్రామములలో మెట్ట పైర్లు యెండిపోయినవి. పశువులకు మేపులేదు. చేలల్లో గడ్డి యెండిపోయినది. పశువులపని చాల కష్టంగా వున్నది.

రైతులు రెవిన్యూ మంత్రిగారికి, జిల్లా కలెక్టరువారికి, వెంకటగిరి జమీందారుగారికి మహజర్లు పెట్టుకొన్నారు. శ్రీశ్రీ జమీందారు ఉద్యోగులు పెట్టు బాధలు విపరీతంగా వున్నవి. కలెక్టరుగారు తప్పక రెమిషను ఇప్పించవలెను.

—రా. బసవయ్య.

ఆత్మకూరు తాలూకాలో

యీతాలూకాలో మఖ, పుబ్బ కార్తెలలో వర్షము కురిసినవి. కొంతవరకు చెరువులు నిండినవి అందుచే రయితుల సుఖాసంతోషములు అత్యుక్తి వహించి పొలమంతా పైర్లు పెట్టినారు. అప్పటి నుండి యింతవరకు వరుణదేవుడు ముఖంపెట్టా డేమో చిట్టుక్కున చినుకుపడలేదు. కొన్ని గ్రామాలలో చెరువులెండిపోయినవి. బొందుకోను చున్నారు. యిక 15 రోజులలో వర్షించకుంటే చక్కని గ్రామాల్లోనూడా బొందుకోయుక తప్పదు. యిప్పటికే కొన్ని పైర్లు యెండిపోయిన మూలాన సరాసరి, సగం తాలూకాలో యిక వర్షించినా పైర్లు పండవు.

—గంగా కొండయ్య.

20-11-38.

ఉదయగిరి తాలూకాలో

షుమారు 3 మాసముల నుండి వర్షములేదు. సుందరుగా కురిసిన వర్షములకు వేసిన అనేక వర్షాధారా మెట్టపయిర్లు 3/4 భాగం యెండిపోయినవి. తక్కినది ఇక వర్షములు కురిసినను ఫలించదు గడచిన నెల 26-27 తేదులలో యీతాలూకా బింజమూరు, వల్లగొండ, ఏకొల్లు, దుత్తలూరు గ్రామములలో అరపదును వర్షము పడినందున పైర జొన్న వేసినారుగాని పదును చాలనందున చాలా భూములు బాగా మొలవలేదు వింజమూరు, కనిగిరిరోడ్డును ప్రక్క గ్రామాలలో పోర్తుగా వానలేదు బావులలో నీరు ఇంకిపోతూ యున్నది కంచెలలోగడ్డి యెండిపోయినది పుల్లరి వనాలు అయ్యేట్టు లేదు. ఈ తాలూకా రాకుల ముఖ్యాహార పైర్లు ఆరుక, పైరజొన్న గనుక, అవుక యెండిపోయినవి, జొన్నవిత్తనము పడలేదు జనులు చాలా భయభ్రాంతులగుచు యిప్పటికైనను కురియునేమోయని ఆశించుచున్నారు. ఈక్షుద్రోదయమునకైనా ధారాళముగా వర్షము కురియనిచో తప్పక ప్రభుత్వమువారు మెట్ట మునరాయును, కంచె పుల్లరుల తొలగింపదయచేయవలయును, గండిపాళెం ప్రాజెక్టు, నక్కల గండిచెర్వు, సీతారామాపురం కమ్మరురోడ్డు, అత్యవసరపు కరవు పనుల క్రింద ప్రారంభించవలయును. శ్రీకలెక్టరుదొరవారు స్వయముగా ఈ తాలూకా గ్రామములు తనిఖీ చేస్తే పరిస్థితులు తెలియగలవనియు ఉదారస్వాభావులగు ప్రభువులు యీబీద రయితులకు ఏదేని సహాయము చేయ ప్రయత్నించుదురనియూ ప్రజలాతురతో యున్నారు

—అగస్త్యరాజు సుబ్బరాయుడు.

22-11-38

వెంకటగిరి ప్రాంతంలో

మాగ్రామంలో మఖకార్తెలో వర్షించినప్పుడు రకిపైరు వేసినాను. మళ్లీ వర్షములేక పైరు అంతయు యెండిపోయినది. ఆశ్లేష, మఖ కార్తెలలో యెక్కువ వర్షములు కురిసినది. వరదకాల్వలు మరమ్మతులు లేనందున చెర్వులకు నీరురాలేదు. మాగ్రామ వరదకాల్వ త్రొవ్వించుటకు రు 80 లు కావలెనని, చేయించుమన్నారని, కమిటీ నిర్ధారణ కాలమువ్వాను చెప్పియున్నారు. వరదకు 4, 5 రోజులు వచ్చిపోయిన పరిపోవు, ఆకాల్వ త్రవ్వించి యున్నయెడల అల్తూరుపాడు, పంగోడు, తిర్తంపాడు, మొవూరు, వగైరా గ్రామముల చెర్వులు నిండునానలకే నిండి పైర్లు ఎండిపోకుండా యుండేవి, యిప్పుడు అల్తూరుపాడు గ్రామంలోని, పైరున్నూ, తిర్తంపాడు, పైరున్నూ పోర్తిగా యెండిపోయినవి, పంగోడు గ్రామంలో దానికిప్ప మిగతా అంతా యెండిపోయినది. యింకా నాలుగు ఐదురోజులలో వర్షములేనియెడల తిర్తంపాడు, పాలోలు, పంగోడు, మొవూరు, కమ్మపల్లె, వెంబులూరు, వగైరా గ్రామములలోని పైర్లు అంతా యెండిపోవును, వర్షించిన కొలదిపంట ఆయిన ఫలించును. యీ గ్రామములలో వర్షము లేనందున కంచెలలోగడ్డిలేక, త్రాగుటకు నీరులేక పశువులు అల్లాడుచున్నవి. రైతులు యిప్పటికే తినుటకు అన్నములేక అల్లాడుచున్నారు. పైర్లు యెండిపోయినందున అప్పులివ్వువారు లేక యెట్లు జీవించగలమని అల్లాడుచున్నారు. మాగ్రామంలో యీయెండిపోయిన పైర్లు తప్పితే యిక వర్షించినప్పటికి భావులు ఆధారము లేనందున యిక రెండోపైరు పెట్టుటకు వీలులేదు యికముల్లీ వచ్చేసంవత్సరం వరకు యేమిపైరు లేక, భూములో కలసినచో, యెన్నటికైనా పైగోటవాండ్ల వరదకాల్వ బాగుచేయించిన యెడల మాగ్రామానికి యీసంవత్సరం కరవు లేకుండా యుండేది. యిన్నటికీ మాదరిద్రము-

రావు సుబ్బారావు,
అల్తూరుపాడు.

చిత్తూరుజిల్లా

కాళహస్తి ప్రాంతంలో

తిండిలేక చచ్చిపోతున్నారు.

కాళహస్తి ప్రాంతంలో వర్షాలులేవు. పైర్లు పూర్తిగా ఎండిపోయినవి. పశువులకూడ మేపి వేసినారు. చెర్వుక్రింద పైర్లుతప్ప యింకేట వర్షంతడిసి లాభంలేదు.

ఈగ్రామాల్లో కోటలు ఆధారం కూడా చాలాభాగంలేదు. మాగాణిపంటలేకద్దు. లేకుంటే లేదు- కాబట్టి పైర్లుఎండిపోవడంతో నాటికి 70 మందికి మూడుపూటలు కొకపూటకూడ తిండి లేదు. కూలిదొరకక జీవనము మహాబాధ అను భవిస్తున్నారు.

వెంటనే కరవుపనులు ప్రారంభించి జీవనకు సహాకారం చూపకపోతే అమాంతంగా చచ్చిపోతారు. జిల్లాకలెక్టరుగారు వెంటనే ఈగ్రామాలు దర్శించి అవసర కరవుపనిచ్చుటకు ఏర్పాటు చేయు ప్రార్థన.

—మల్లెమాల వెంకురెడ్డి.
— దబ్బల వెంకటరాఘవరెడ్డి.

శ్రీమాన్ పండిత చక్రవర్తి శ్యామయ్యంగారు
నెల్లూరు మున్సిపల్ ధర్మాయుర్వేద వైద్యాలయ ప్రధానవైద్యులు ఇట్లు వ్రాసిరి:—

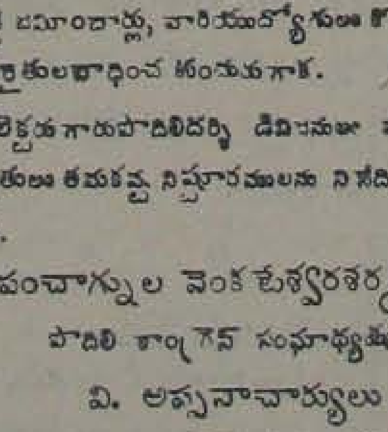

వైద్య పెంచలు నారసింహుని
పెంచలు) చర్మరంజక్ (రిజిష్టరు)
చర్మరోగముల కిదిరో సుందరి దివ్యౌషధ
మని వాయనకు ధనముల కొంటిని ఒక్క
పూతలోనే గుణమియ్యుచున్న సౌమ్యౌషధము.
చర్మరంజన్ డిపో (రిజిష్టరు),
ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

అశరీర వాక్కులు

హాలో!

మిష్టర్. ఛాంబర్లేను,

10 డౌనింగువీధి, లండన్.

మొన్న హిట్లర్ జక్ తగాదాలో మీరు బ్రిటీషు ప్రధాని ఛాంబర్లేను గారు! చెయిజేసుకొని ప్రపంచ శాంతి నెలకొల్పడానికి కారకుడవని మీ బ్రిటిషు ప్రజలు మెచ్చుకున్నారు.

అందుకు కొందరు శాంతి నోబుల్ బహుమానం మీకేదక్కుతుందని చాటారు.

పత్రికలు ప్రకటించాయి. కాని గుడ్ ఎక్రీరచయితకు శాంతి నోబుల్ బహుమానం దక్కింది.

***

అయితే నార్వేజియన్ చేపల సంఘం వారొక తమాషా బహుమానం చేశారు.

అసలు మీకు చాపలంటే చాల మోజు-

వాటిని పట్టడంలో మొనగాడవని ప్రసిద్ధి. అందుకని పైసంఘంవాళ్లు గంతులేస్తూ మిట్టిపడే జెల్లచేపలున్న ఒక కోనేరును మీకు బహూకరించారు.

ఏదో ఒక బహుమానం గడించారు. అందుకు సంతోషం.

***

ఇక ప్రొద్దస్తమానం ఆకోనేటిగట్టున కూర్చొని ఎన్నిచాపలన్నా పట్టవచ్చును

కానీ,—

గాలం యివ్వడం మరిచారు పాపం.

హాలో! ఛాంబర్లేనుగారు!

అందుకు—

కాబట్టి, మేము భారతీయులము ఒక గాలను ప్రసాదిస్తాము. పుచ్చుకుంటే!

అసలు మీకు అంకితమే జేస్తాము అందుకుంటే!

ఏమంటారు?

జవాబు!

స్వీకారంలో సుముఖులావిముఖులా ఎందుకంటే మాది మీక్రింది అధీనరాజ్యం కనుక. కాని యింకొకటి:

అయ్యో! ఛాంబర్లేనుగారు!

ఒక జర్మనుకన్య ఒకనాడు సముద్ర తీరాన్ని చేరి అక్కడవున్న వాళ్లతో, బ్రిటీషువాండ్లు తొందరలోనే హిట్లరు కాలిబూట్లు నాకటానికి గూడీలు తోమడానికికూడా సిద్ధపడతారని తొందరలోనే హిట్లరు ముఖ్యస్నేహితుడైన లిండ్సెర్గ్ ప్రభువుని ఇంగ్లాండుకు టిక్కెటురు చెప్తాడని చెప్పింది. అంతటితో పూనకొక మళ్లీ మొదలెట్టింది, యిలాగ ఛేంబర్లేను హిట్లర చేతిలోపట్టి లప్టా కొట్టి జర్మనీలోకిరాగలిగాడని అంటూ వుండగా జనమంతా క్రోధంతో ఆమె వెంటపడడం ఆమె పోలీసుస్టేషనులో దూరడం అటుతరువాత ఆపిల్లను జాగ్రత్తగా ఇంటికి పంపడం జరిగింది.

***

ఓహోహో!

ఛాంబర్లేనుగారు!

బ్రిటనులో క్రిష్టమస్ పండుగ వింత బొమ్మల్లో బొమ్మ ఒకటి చేరింది. ఆ బొమ్మ ఎత్తు 12 అంగుళాలు. మీరు పూర్తిగా ఫిషింగ్ డ్రస్సులో అంటే చేపలు పట్టేవాడి దుస్తుల్లో (జాలరి) వున్నారు. కాని ముఖంలోమాత్రం అప్పుడే గాలంనుంచి చేప తప్పించుకుపోయిన విషాదం మూసుకు వచ్చినట్లు కనిపిస్తోంది.

ఏంజేయడం? భావికర్తవ్యం?

***

కాని యింకోసంగతి. అసలు యీ విషయం మీకు తెలుసా? మీతాతగారి కృషితో పెద్దల సిఫారసు ద్వారా మేరీరాణి ఇష్టంతో విండ్సరు ప్రభువు మళ్లీ ఇంగ్లాండుకు సమాధానం మీద వస్తాడటగా. మొన్న జెక్కు సమస్యలో గాలిలో ఒకసారి ఇంగ్లాండుకు విండ్సరు ప్రభువు వచ్చాడటగా నిజమేనా? లేక రాజకీయపు రహస్యాలా?

పోలీసులకు టియర్ గ్యాస్ శిక్షణ.

లాఠీచార్జీలు హెచ్చుతైనవిలేకుండా కళ్లనుండి ధారలుగ నీరు తెప్పించే గ్యాసును ప్రయోగించి గుంపును చెదరగొట్టే పద్ధతులు పోలీసులకు నేర్పే పాఠశాల పంజాబులో ఆరంభింపబడెను. బొంబాయిప్రభుత్వంవారొక పోలీసు దళాన్ని శిక్షణ పొందుటకు అక్కడికి పంపారు. బెంగాలు, సింధు ఢిల్లీ, బీహారు రాష్ట్రాలుకూడ పోలీసు దళాలను 1939 జనవరినుండి శిక్షణనిమిత్తం పంపుతాయి.

దక్షయజ్ఞము

దక్షయజ్ఞము టాకీ చిత్రము తయారుచేయడానికి డైరెక్టరు సి. పుల్లయ్యగారు నట నటీవర్గంతో కవి బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంతంగారితోను కలకత్తా ఈస్టిండియా ఫిలిం కంపెనీవారి స్టూడియో చేరారు.

ఈచిత్రం ఆంధ్రచిత్రముల తలమాణికంగా తయారు చేయుదురనుటకు సందేహముండదు.

అతిచురుకుగా షూటింగు జరుగుతూ వుంది.

* * *

వందేమాతరం

ఇప్పుడు వచ్చిన సాంఘిక చిత్రాలన్నిటికంటే ఈ "వందేమాతరం" తెలుగు చిత్రం అత్యుత్తమ చిత్రంగా తయారు చేయడానికి డైరెక్టరు బి. ఎన్. రెడ్డిగారు సాయశక్తులు వుపయోగిస్తున్నారు. త్వరలో షూటింగు పూర్తయి ఆంధ్రులో కొన్ని తన్మయ పరుస్తుందని నమ్ముచున్నాము.

* * *

రాధాకృష్ణ శ్యామసుందర్

పైవి రెండూ లక్ష్మీసినిటోన్ వారి తెలుగు అరవం మేటిచిత్రాలు. అతిత్వరలో ఈ చిత్రాలు రెండూ షూటింగు పూర్తిచేసుకొని ఆంధ్ర తమిళనాడుల్లో ప్రఖ్యాతి పొందుతుందనడంలో సందేహంలేదు.

* * *

విమోచనం

హిందూస్థాన్ కంపెనీ, జయాఫిలింసు వారిద్దరూ సమిష్టిగా తయారు చేస్తున్న "విమోచనం" అనేచిత్రంలో మద్రాసు అసెంబ్లీలో మద్యనిషేధ శాసనాన్ని ప్రవేశపెట్టడం, సేలం జిల్లాలో మద్యనిషేధం ఆరంభించడం మొదలైన రంగాల్ని తీస్తున్నారు.

ఇంకా మంత్రి సి. రాజగోపాలాచారిగారి తిరుచంగోడులో స్థాపించిన "గాంధి ఆశ్రమాన్ని" ఇంకా ఎన్నో గ్రామజీవన విధానాల్ని వెలిగ్రక్కేవి యీఫిల్ములో ఎక్కిస్తారు అని తెలుస్తూవుంది.

* * *

పాశుపతాస్త్రం

బెజవాడ రామగోపాల్ పిక్చర్సు వారు నటీనట బృందంతో విశాఖపట్నంలో "కిరాతార్జున" "లేక పాశుపతాస్త్రం" అనే తెలుగు చిత్రాన్ని తీస్తున్నారు.

* * *

రష్యాలో స్నోవైట్

చార్లిచాప్లిన్ నటించిన "మోడరన్ టైమ్సు", చిత్రం తర్వాత, సోవియట్ ప్రభుత్వం దేశమంతా ప్రదర్శించడానికి అధికార పూర్వకంగా అంగీకరించిన స్నోవైట్ అండ్ సెవెన్ డ్వార్ఫ్స్ అని తెలుస్తూంది.

వ్యవసాయ విషయాలు

అమెరికా నుండి రబ్బరు సిగరెట్టు పొగాకు విత్తనాలు ఇండియాలో తయారు చేయుడానికి పరిశోధనలు జరుగుచున్నవి.

* * *

చవిటి భూముల్లోకూడ ధాన్యపు గింజలను ఉప్పుతో కలపి కొద్దిరోజులు తర్వాత వేస్తే ధాన్యం పండుతుందట.

* * *

అస్సాంలో అమన్ అనే ధాన్యం లోతు నీళ్లలోకూడా పండి వరదలకు తట్టుకోగలదట.

* * *

నారింజకాయలను గాస్ స్టోరేజి మూలమున చెడిపోకుండా 8 నెలల వరకూ వుంచవచ్చునట.

* * *

ఒరిస్సాలో నిమ్మపండ్లు, బొంబాయిలో పళ్లను గాస్ స్టోరేజి, యు. పి. బీహారులలో చెరుకు యొక్క పరిశోధన కేంద్రములు, కాశ్మీరులో ధాన్యపుపంటలు, మైసూరు కాఫీగింజల పంట అభివృద్ధి, గోధుమల ఏమరాటం, పోహారులలో ధాన్యపంటను తగ్గించటాన్ని గురించి కార్యక్రమం జరుగుతూంది.

వార్తాలహరి

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సప్తమ హోమియోపతీ వైద్యమహాసభ.

పిఠాపురమందు 1939 జనవరి 7, 8 తేదులలో జరుగును. కలకత్తానుండి సుప్రసిద్ధ హోమియోపతి శాస్త్రవిశారదులు వచ్చి అధ్యక్షతవహింతురు. ఈ మహాసభలో ఉపన్యసింప దలంచువారు 15 నిమిషములకు మించిన వుపన్యాసములను వ్రాసి తే 15-12-38 వ తేదిలోగను తీర్మానములు పెట్ట దలచువారు తే 1-1-39 వ తేదిలోగను జనరల్ కార్యదర్శికి పంపవలెను.

***

బేబీ సరోజా పరువునష్టం దావా

ప్రిభాత్ సినిమాలతి బేబీ సరోజాయొక్క బొమ్మకలిగి "సరోజా శాండల్ సబ్బు" అనే జపాను సబ్బును విక్రయించుచున్నందులకు ఆమె తండ్రి మద్రాసు ఖాదర్ ఇస్మాయల్ అండ్ కో వారిపై దావాచేసెను. నష్టపరిహారమూ, ఇంజక్షనూ, ఇప్పించవలెననీ ఆ సబ్బులను విక్రయించ కూడదని దావా

***

చీనాలో ఇండియా వైద్య సహాయ దళం.

చీనాకు వైద్యసహాయం చేయడానికి ఇండియా నుండి వెళ్లిన వైద్యసహాయదళం హాన్కోక్ చేరింది. చైనా పత్రికలన్నీ ఏకకంఠంగా స్వాగతం యిచ్చాయి. మానవత్వాన్ని విడిచిపెట్టిన ప్రజలలోగల విశ్వాసను పరస్పరసానుభూతిని ప్రపంచానికి చాటడానికి ఈ భారతీయ వైద్యసహాయ దళం ఒకగొప్పనిదర్శనం అనియు భారతీయులు జపానువస్తువులను బహిష్కరించాలని యీ పత్రికలు ప్రకటించాయి.

***

దేశద్రోహానికి జర్మనీలో శిరచ్ఛేదనము

గత అయిదుసంవత్సరాలలో జర్మనీలో రెండు వందలమంది దేశద్రోహనేరానికి శిరచ్ఛేదం చేయబడ్డారు.

***

పంజాబు మహిళాసభ

స్త్రీలను లాకప్పులలో నుంచేచోట స్త్రీపోలీసులను ఉంచాలనీ, విచారణలోవుండే స్త్రీలను ఒకచోటినుండి మరోచోటికి తీసుకుపోయేటప్పుడు వారివెంట స్త్రీపోలీసులనే పంపించాలని విద్యాశాఖలోను, వైద్యశాఖలోను స్త్రీలకు ఎక్కువ పదవులు కల్పించాలనీ, భార్య బ్రతికి వుండగానే రెండవపెండ్లి చేసుకొనడం నిషేధించాలనీ పంజాబు మహిళాసభవారు తీర్మానాలు గావించారు.

***

అడవిజాతుల మహాసభ

10—12—38 తేదీన కోయ, రెడ్డి, సవర మొదలగు అడవిజాతుల మహాసభ తూర్పుగోదావరిజిల్లా రంపచోడవరం తాలూకా వెంకలపాడు గ్రామంలో జరుగును.

***

ఫ్రెంచి ఇండియాలో తలపన్ను.

ఫ్రెంచి ఇండియాకు చెందిన ప్రదేశాలలో విదేశీయులకు పోల్టాక్సు వేయదలంచారు. ఈ విషయమై అచ్చటి బ్రిటిష్ ఇండియా ప్రజలు విజ్ఞప్తులు పంపుకోవగా మద్రాసు ప్రభుత్వం వారు ఆలోచిస్తున్నారు.

***

కోటి పెట్టుబడితో రెండు కంపెనీలు

బొంబాయిలో రెండు క్రొత్త పారిశ్రామిక కంపెనీలు ఒక్కొక్కటి కోటిరూపాయల పెట్టుబడితో స్థాపింపబడనున్నవి. ఒకకంపెనీ ఒక్క బొంబాయి రాజధానిలోనేగాక ఇతర చోట్ల కూడ ఫ్యాక్టరీలను నెలకొల్పుతుంది, ఇనుముతో తయారయ్యే వస్తువులను తయారుచేస్తుందట. రెండవది బ్యాంకింగ్ వ్యవహారాలను ముఖ్యంగా ఫిలిం పరిశ్రమకు చెందిన వ్యవహారాలను నడుపుతుందట.

***

ఇంగ్లీ దినపత్రికలను నిరసించుట.

మద్రాసులో ప్రచురింపబడు ఇంగ్లీషు దినపత్రికలు పూర్తిగా ఆంధ్రవార్తలకు ప్రాముఖ్యత యివ్వనందువలననూ, మరియు వాటిని ప్రచురించక త్రోసివేయుటను గూర్చి పత్రికాధిపతుల అక్రమచర్యను ఖండించుచూ, యికముందు అయినా సక్రమంగా ఆంధ్రవార్తలకు ప్రాముఖ్యత యివ్వకపోయిన వాటిని బహిష్కరించవలెనని యీ విషయం ఆంధ్రులుకూడా అవసర ఆందోళన చేయాలనీ గుడివాడపట్టణ యువజన సంఘం వారు తీర్మానం గావించారు.

***

బీహారులో ఉద్యోగుల పునరుద్ధరణ.

సత్యాగ్రహ రోజులలో తొలగించబడిన ఉద్యోగులకు, రాజీనామా పెట్టినవారికి మరల వుద్యోగాలిచ్చుటకు బీహారు కాంగ్రెసుప్రభుత్వ వారు ఆలోచిస్తున్నారు ఉద్యోగాలకు బదులు పెన్షను తీసుకోకేటట్టయితే పెన్షను యిస్తారట.

***

16 వేల కార్మిక నిరుద్యోగులు

సంయుక్తరాష్ట్రంలో 16 వేలమంది నేత కార్మికనిరుద్యోగులు కాన్పూరు కలెక్టరుద్వారా గవర్నరుకు అర్జీపంపుకొనిరి. కార్మికుల నాయకులని వ్యవహరించువారు సదా మిల్లాధికారులతో తగాదాలు పెట్టుకొనుటవల్ల మిల్లుయజమానులు కార్మికులను చాలవరకు తగ్గించిరనియు, ప్రభుత్వం వారు విచారణసలిపి న్యాయమైనట్టు తమకు పని కల్పించు విషయమై మిల్లు అధికారులతో ఆలోచించవలెననియు, నిరుద్యోగులు నివసించు గ్రామాలలో కార్మికులను ఎక్కువగా ప్రవేశింపనీయకుండ కాపాడుటను ఆ గ్రామస్థులను హెచ్చరించవలెననియు అర్జీలో తెలిపిరి.

***

గోదావరి వంతెన

గోదావరి నదిపైన వంతెన కట్టుటకు లెక్కలు వగయిరా తయారుచేయుటకు ప్రభుత్వంవారు జిల్లాబోర్డు యింజనీయరు గారిని రెండున్నర నెలలు ప్రత్యేకంగా నియమించిరి.

***

గుంటూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నిక

గుంటూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నిక తే 8-12-38 వ వుదయం 8-45 గంటలకు జరుగును. ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నిక ఆ దినము సాయంత్రము 4 గంటలకు జరుగును.

***

కృష్ణ జిల్లాబోర్డుకు అధ్యక్షుడు చల్లపల్లి రాజాగారు

కృష్ణ జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగా చల్లపల్లి రాజాగారు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకొనబడిరి.

***

రాక్ ఫెల్లరు ఆస్తి

రాక్ ఫెల్లరు చనిపోయినపుడు విడిచిపెట్టిన ఆస్తి 52 లక్షల 50 వే లని అంచనా వేశారు ఈయన బ్రతికి ఉండగా 10 కోట్లు 60 లక్షల పౌనులు దానధర్మాలు చేశాడట

***

ఆయుర్వేదాభి వృద్ధికి 3 లక్షల విరాళము.

బొంబాయిలో ఒక దాత 3 లక్షలను ఆయుర్వేదాభి వృద్ధికి వినియోగించుటకుగాను బొంబాయి ప్రభుత్వంవారికి విరాళముగా నిచ్చిరి ప్రభుత్వంవారు దీనిని స్వీకరించిరి.

***

గియానీ మిహారుసింగు నిరాహార దీక్ష

కోర్టుధిక్కారనేరానికి రాజద్రోహ నేరమునకు 1 సం॥ కఠినశిక్ష విధింపబడిన మత ప్రచారకుడు గియానీ మిహారుసింగు గారు తనకు జైలు అధికారులు సరిగ్గా చూచుటలేదని యీనెల తే 14 వ నుండి నిరాహార దీక్ష అవలంబించుచున్నారు.

***

బెజవాడపౌరులు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సును ఖండించిరి.

15 తేది బెజవాడలో డాక్టరు జంధ్యాల దక్షిణామూర్తిగారి అధ్యక్షతన జరిగిన పౌరసభలో అసోసియేటెడ్ వారి చర్యలను ఖండించిరి ఈ సభ్య డా॥ పట్టాభి గారిని అధ్యక్షునిగా సూచించుచు పంపిన టెలిగ్రాములు మద్రాసులో కప్పివుంచిరనియు, ఇతర రాష్ట్రములలో బోసుగారిని గురించి వ్రాసిన వ్రాతలు ప్రాముఖ్యంగా, సామాన్యంగా ప్రచురించుచుండిరనియు తెలిపిరి. హిందూ, మెయిలను పత్రికలు ఆంధ్రవార్తలను సరిగ్గా ప్రచురించడము లేదనిరి.

***

బాటా అరెస్టు

జెకోస్లోవేకియాలో కాలిజోళ్లు తయారుచేసే ప్రసిద్ధకంపెనీ ప్రొప్రైటరు బాటాను దొంగనోట్లను తెస్తున్నాడని జర్మనీలో అరెస్టుచేసిరి.

***

బారువ - కెమాల్ సభ

ఇటీవల మహాసభాధ్యక్షుల ఆజ్ఞానుసారం బారువలో గాదులింగన్నగారి అధ్యక్షతన జరిగిన మహాసభలో కెమాల్ పాషా మరణమునకు విచారము తెలుపుచు కెమాల్ పాషా కుటుంబానికి టర్కీప్రభుత్వానికి తెలుప తీర్మానించిరి

—బి. వి.

కావలి

మైనరుబాలిక కేసు.

పైకేసు నవంబరు 13 తేది నెల్లూరు జిల్లాకలెక్టరు వారివద్ద వాగ్మూలము దాఖలు చేసినారు. కందుకూరు డిప్టీకలెక్టరు కోర్టుకు మార్చబడింది. వాయిదా 30 తేదీ—

—బి. వి.

రివిన్యూ డిపార్టుమెంటుకు 2 కోట్లు

గ్రామోద్యోగులు లగాయతు రివిన్యూబోర్డు వరకును ప్రత్యేకం పన్నెండుమాసాలపై 2 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుఅగు చున్నదనియు, పూర్వమువలె వంశపారంపర్య గ్రామోద్యోగాలు చేయుచుండెదరనియు, ఉద్యోగులు ప్రస్తుతంవలె ఆఫీసులలో బల్లలదగ్గర పనిచేయుట, పన్నెండుమాసాలు చేయుటే గాకుండా గ్రామపునర్నిర్మాణానికికూడా పూనుకోవాలని రెవిన్యూమంత్రి గా॥ ప్రకాశం పంతులు గారు ఏజన్సీ పర్యటనంలో తెలిపిరి.

నెల్లూరు

ఆహార పదార్ధాల ధరలు.

22 తేది సోమవారం.

(1)	మొలగొలుకులు 1-వ రకం	బస్తా 98 శే	రు 6-14-0
(2)	,, 2-వ రకం	,,	రు 5- 2-0
(3)	,, బియ్యం 1 రకం	105 శే బస్తా	రు 13-12-0
(4)	కొన్నలు పుట్టి 1-కి		రు 60- 0.0
(5)	రాగులు	,,	రు 51- 0-0

(Sd.) వి. వి. నాయుడు,

చందాదారులకు:—

కనుక్కు వెంకటసుబ్బయ్యగార్ని వెంకటగిరి తాలూకా చందాలు వసూలుకు ఏర్పరచాము.

—పత్రికాధికారి.

జమీన్ రైతు

25—11—38

జమీందారీ రిపోర్టు.

జమీందారీ విచారణ ఏప్రెలు 30 తేది నాటికే పూర్తి అయినా నవంబరు 28 తేది నాటికైనా రిపోర్టు వెలిపడుతున్నందుకు కమిటీవారికి ధన్యవాదాలు.

కమిటీలోని సభ్యుల చిత్తవృత్తి ఎట్లున్నా దృఢప్రజ్ఞానిరతుడగు ప్రకాశం పంతుల న్యాయదీక్ష రైతులోకానికి ఉపకరించకలదనే మాయూహా.

ఈ రిపోర్టులోని పూర్తి వివరాలు వెలువడనిదే విమర్శించుట సాహసమేమో?

ఇనాంగ్రామాలను ఈచట్టంలోనుండి తొలగించుట ఒకవిధంగా ప్రమాదకరం, మరొకవిధంగా లాభకరంగా ఉండొచ్చు- ఇనాములగూర్చి, కౌలుదార్లగూర్చి నేరే చట్టం చేయబడునన్నారు. వీరిద్దరిని కలిపి సూచించినందున ఇనాముల ప్రశ్న ఉపద్రవకరంగా పరిగణించుననేమోనని మా భయం.

వ్యవసాయ కూలీలగూర్చి గూడా వేరే ఋణచట్టం చేస్తామని బుజ్జగించి దానికి తిలోదకాలిచ్చి నట్లుగాకుండా వెంటనే యినాంచట్టం గూడా తయారుకావాలె. లేకపోతే పది యిరవై లక్షలమంది ఇనాం రైతులు ఉపద్రవంలో మునిగిపోతారు. ప్రకాశం పంతులు ఈ భయకారణాన్ని వెంటనే తొలగిస్తారనే మా నమ్మకం.

ఈ రిపోర్టు జమీందారుల తీసివేసే విషయాన్ని గూర్చి ఏమీ ముట్టుకొన్నట్లు లేదు. చెట్టుమొక్క తలబరువు తగ్గించి తుపానుల్లోగూడా జమీందారీ వృక్షాలకు ఉపద్రవం లేకుండా చేయడమే ప్రకాశం పంతుల అభిప్రాయంగా ఉన్నది. ఇందుకు నిజంగా జమీందార్లే పంతులకు కృతజ్ఞలుగా ఉండాలె.

పర్మినెంటు సెటిల్మెంటు నాటిపరిస్థితుల ప్రాతిపదికగా తీసుకొని శిస్తు నిర్ణయం సూచించినట్లుంది. ఆనాటికే అన్ని జమీందారీల్లో ధాన్యపుగుత్తలు అమల్లో ఉన్నవి. కావున యిది క్లిష్టప్రశ్న.

28 తేది శాసనసభలో రిపోర్టు ప్రకటితమై తర్వాత కాబినెట్‌లో చర్చించబడి తర్వాత బిల్లు తయారుకానున్నట్లు వినికిడి.

కాని రివిన్యూమంత్రి అధ్యక్షుడుగా నుండి తయారు జేసిన సూచనలను కాబినెటువారు ముట్టుకోకుండడం ధర్మం. వారుముట్టుకుంటే పెద్దతుపాను రేగవచ్చు.

జమీన్ రైతులారా! ఇదిమొదలు విరామ పరీక్షాదినాలు. అన్నిపక్షాలవారిని ఏకంచెయ్యాలె. అందరిసానుభూతిని సంపాదించాలె. నిరంతరం ఆందోళన చెయ్యాలె.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘంవారు యింకొరకే డిసంబరు 4 తేది బెజవాడలో సమావేశ మౌతున్నారు. అందరు అక్కడచేరి కర్తవ్యం నిర్ణయించ సిద్ధంగండు—

ప్రెసిడెంటు స్వయంవరము.

(11-వ పేజీ తరువ)

(8) అక్కిపప్పాయుడు:—

వీరి పాలిటిక్సు అంతా చెంచయ్యనాయుడి మడ్డిచెంటునే ఉంటుంది - బజెట్లో గూడా ఆవులు పోతూడదనే చట్టం వీరు చదువలేదు గాబోలు! వీరివంటి లక్షాధికారికి యీ పానుగుణం ఎందుకు పట్టుబడిందో పాపం!

(9) కల్యాణరావుగారు:—

వీర్ని ప్రెసిడెంటు చేయలేదని రహస్యంగా తెలిసింతర్వాత రాష్ట్రసంఘంవారి కార్యక్రమ వదలిపోయి ప్రెసిడెంటుచేసిన అభ్యర్థిపైన బహిర్గతం చేయడానికి రాష్ట్రసంఘంవారు ఎంత పిలిపించినా రాలేదు-

21 తేది ఉదయం 7½ గం॥కు సభ్యులంతా కాంగ్రెసు ఆఫీసుచేరి అక్కడనుండి ప్రెసిడెంటు ఎలెక్షనుకు బోర్డుఆఫీసుకు వెళ్లవలసిందని రాష్ట్రసంఘంవారు శాసిస్తే ఆప్రకారం కాంగ్రెసుఆఫీసుకు రాలేదు. సుందరరెడ్డి ప్రభృతులు వెళ్లిపిలచినా రాలేదు. జిల్లా కాం॥ ప్రెసిడెంటు, హిట్లరు లక్ష్మయ్యగార్ల బ్రతిమాలినా ధూత్ అన్నాడు-

చివరకు బోర్డుఆఫీసుకువచ్చి ఓటుచేసి వెళ్లారు కలిసిపోయినాడు. ఈ కారణంతోనే - గత పర్యాయం బ్యాంకిప్రెసిడెంటు ఎలెక్షనులో రెండుపక్షాలకు మాటయిచ్చి గల్లంతు కారణం తోనె వీర్ని ప్రజలంతా సందేహిస్తున్నారు- కాని కల్యాణరావు ఎంత వ్యగ్రతచూపారో! అంత తీవ్రనిశ్చయం- ప్రథమదినాన్నుండి కాంగ్రెసుతో రంతా ప్రెసిడెంటుగిరిని కెనకు కట్టిపెడతామని నమ్మించి చివరకు తప్పనిపోయినందున తీవ్రంగా నిరుత్సాహపడ్డారు - అంతేగాని వారిఓటు అన్యథా పోలేదని మా దృఢవిశ్వాసము-

అయితే కాంగ్రెసువారు, ముట్టుప్రక్కనుండే విక్రములు, ఇయనన్ను వృథాగా అవమానించలేదని విషయంతో ప్రకటించి అవమానాన్ని చెత్తకొత్తారు. ఇందుకువారే బాధ్యులు—

రాష్ట్రసంఘంవారి ఎదుట సాక్ష్యం ఏలా వుంది.

జిల్లాబోర్డు సభ్యులు కాంగ్రెసుపార్టీ 35 లో అత్తిపరం- పెద్దిరేని- తలపూరు యిరామగ్గనుకొప్ప తక్కిన 32 మంది (మహరాజు) రాష్ట్రసంఘంవారి ఎదుట ఎవర్ని ప్రెసిడెంటుగా పెట్టదలచినదీ ఆయా సాక్ష్యంయిచ్చారు-

***

32 మందిలో ఎడుటిపార్టీలోకి వెళ్ళిపోయిన చెంచయ్యనాయుడు, తిరుమల కోదండరెడ్డి యీ యిద్దరు మాత్రం కల్యాణరావును పెట్టుమని చెప్పినారట- అంటే కల్యాణరావును పెడితే సులభంగా నోయిందిన్న గెలుస్తాడని వారి ఊహ.

***

అసలే తిరుమల కోదండరెడ్డి పెద్దన్నగారు వేదరపల్లివారిపేరు చెప్పారట. దాగంటి నారసింహారెడ్డి గూడా వేదరపల్లిపేరును ఉచ్చరించారట. అప్పటికి వేదరపల్లి వారిపేరు చెప్పింది యిద్దరేకదా! ఇందులో తిరుమల కోదండరెడ్డి అభిమానంతో చెప్పిందికాదు కాంగ్రెసు ఏ విధంగానైనా గొరిగిద్దామనే అవమానభావుతో ప్రయత్నం—

***

తక్కిన సభ్యులంతా కోదండరామిరెడ్డి పేరునే చెప్పారట. అందువల్ల రాష్ట్రసంఘంవారు బహుజనాభిప్రాయ ప్రకారం కోదండరామిరెడ్డినే ప్రెసిడెంటుచేశారు.

కాని రాష్ట్రసంఘం వారిలోగూడా యిద్దరు కళ్యాణరావుగారినే ప్రెసిడెంటుచేయాలని అభిప్రాయం ఇచ్చారట. మందరెడ్లున్నా చిన్నమా బొమ్మకు వేమురెడ్డిగూడా బహుజనాభిప్రాయాన్నే మన్నించినందుకు ధన్యవాదాలు.

***

వేదరపల్లి వెంకటకృష్ణారెడ్డి మాత్రం కేవలం, కోదండరామిరెడ్డికి దప్ప మరెవ్వరికి ధాన్యవేదని చెప్పినాడట.

***

ఇకవారిన బొత్యేవారంతా గూడా వచ్చి రెండుపక్కల సాక్ష్యంచెప్పినవారే! కాని యీ సాక్ష్యమంతా మడ్డిచేసుడిచేశారు. రాష్ట్రసంఘంవారు-

జిల్లాబోర్డు సభ్యుల అభిప్రాయాలు మాత్రమే గమనించారు.

***

పరపక్షంవారు అపవాదించిన కాంగ్రెసు ఫిరుసావాలేక చుట్టు పహారా యిస్తూంటే వెల్లాను మందరరామి రెడ్డినాయుడుగారు 20 తేది రాష్ట్రసంఘంవారి ఎదుట కల్యాణరావును పెట్టుమని సాక్ష్యం యివ్వడానికొచ్చి కూర్చున్నారు బిడియంగూడా లేకుండా.

***

ఈలాంటి రత్నాలంతా మా కల్యాణరావు తిన వారిక్రింద లెక్క-చేసుకుంటారు పాపం!

***

ధాన్యలేదు కాబట్టి కుదరబోదనకు పనవ్వని తెలుసు మాను యున్నవారంతా కల్యాణరావుకు విరోధులు. కల్యాణరావుకు సలికి కాంగ్రెసువరుస మూసుకొస్తాం అనే మూసగాండ్లంతా తమకలభ్యులు, బంధువులు. ఈలాగుంది గ్రామకలకం-

***

వైస్ ప్రెసిడెంటు ఎలెక్షను జరగలేదు. బహుశా డిసంబరు 19 తేది ప్రాంతంలో జరుగవచ్చు-

రాష్ట్రసంఘంవారు వైస్ ప్రెసిడెంటుకు గూర్చిన సాక్ష్యంగూడా సేకరించి డిసైడ్ చేసుకొన్నారు. ఇంకా వైతుకెట్టలేదు.

బహుశా నలకోటి చెంచురామానాయుడుగార్ని ప్రెసిడెంటుచేస్తారని మా యూహ. బహుజనాభిప్రాయంగూడా అట్లేయున్నది.

గురవ్యనాయుడుగారికి కొంచెం ధూపం వేసినా వెలంరెడ్డి కాలుక్కి పేలువున్నారు

***

ప్రత్యేక అభినందనాలు.

ఎంమిదితేల రాత్రియన్నా పక్షంతారితికలతో దిక్కు-గూడా ఎట్లనో తప్పించుకొని కాంగ్రెసు గౌరవం దక్కించినందుకు కీరుపాహెలుకు-

గర్భంలో బుట్టిన విచ్చుకత్తగూడా లెక్క-చేయకుండా

"నిరయంబైన నిబద్ధమైన ధరణీ నిర్మూలనంబైన దుర్మరణంబైన కులాంతమైన"

అని పాడినది బంధువర్గానికిగూడా చేదైన శ్రీనివాసులరెడ్డిగారికి-

అంతపెద్ద రాజాపార్టీని కుంగులో కొక్కరకంగా నిలబడ్డ లింగారెడ్డి వెంకటరెడ్డిగారికి-

తన్ను ప్రెసిడెంటుచేయకపోయినా అరు మాసాలకు అప్రెసిడెంటుకైనా కంటున్న మొక్కంతగూడా జపబాటనుండా గోముఖవ్యాఘ్రం వేషారు (వేమ-రెడ్డి) లక్ష్మయ్యగారి తిపి పలకును గూడా ధిక్కరించిన వేదరపల్లివారికి-

ముందురోజు సాయంత్రం రాజాపక్షానికి యివ్వనని సంకేతమంపి, కాంగ్రెసు స్లిప్పులో చెప్రాలు చేయకపోయినా తిరిగి ఓటుయిచ్చి (కొందరి అభిప్రాయ ప్రకారం) సర్వతా గౌరవం పొందిన దువ్వూరు నారాయణరెడ్డిగారికి-

నిప్పులో కాలని, నీళ్లల్లో మునగని, పారిజాపొత్తు వెంకటరత్నంగారికి-

కాంగ్రెసు పక్షాన ప్రత్యేక అభినందనాలు సమర్పించక తీరదు.

***

చిన్నమాత్రలు.

ముద్దుకృష్ణయ్య గుణానికి మేనమామ తరుణార్కం బాగా పనిచేసింది.

***

చేసింతేమీ లేకపోయినా చాలీ ఖరాబులో తిరుగుబాటుదారుగా అనుకొన్నందుకు బొల్లు బావగారికి జస్టీసుపక్షాన అభినందనాలు- కాంగ్రెసుపక్షాన అభిశంసలు-

***

రాజాగారి స్వంతకారులో గద్దెంబట్టుకొని బలిమాలవున్నా, తమ్ముని చేదుకొలం ద్రోసిపుచ్చి, సహాధ్యాయి కోర్కెను వీటుచ్చి, జస్టీసురథంలో సుఖాసీనుడైన వేదరాశెట్టిగారికి మా ధిక్కారాలు.

***

పార్టీపదవుల నిష్కా-మంతో సుడిగుండాల్లో పడకుండా లాఘవంగా నడిచి ఒడ్డుకేర్చిన తిక్కవరం రామిరెడ్డిగారికి మా యభినందనాల మీద అభివాదాలు-

జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలు.

కాంగ్రెసు జయభేరి

ఈ నెలలలో జరిగిన జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసునకు అఖండ విజయము కల్గెను.

జిల్లా	మొత్తంసీట్లు	కాంగ్రెసునకు
అనంతపురం	52	48
ప. గోదావరి	48	38
కర్నూలు	52	48
గుంటూరు	52	44
కడప	53	45
చిత్తూరు	52	48

ప్రెసిడెంటు స్వయంవరము

అంకితము

క॥ నిరతము స్వపక్ష ద్రోహము
నరమని నరితమ్ము నమ్మి - పలుసారులు ఆ
దురితమ్మున కొడిగట్టిన
తిరుమల కొండారెడ్డిగారి దివ్యచరితకున్.

—చిత్రగుప్తుడు—

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుఎన్నికను గూర్చిన చరితావళి —

ప్రెసిడెంటు ఎలెక్షన్.

అది శుభముహూర్తం. 21 తేది సోమవారం మధ్యాహ్నం జాతీయోంకటని పట్టాయించిందను 9½ గం॥ అని బోర్డు ఆఫీసుకు చేరారు.

రాత్రింతా జాగరణంచేసిన గోయిందన్న పార్టీ వారు ముందుగానచ్చి కూర్చున్నారు. కాంగ్రెసు పార్టీవారు తర్వాతవచ్చి సభాసీనులైనారు.

కలెక్టరుగారు సరిగ్గా 9½ గంటకు బోర్డు భవనంలో పడితాలు తెచ్చారు.

వెంటనే కలెక్టరుగారు రాజభక్తి ప్రమాణంతో కథ ప్రారంభమైంది.

పరిచయంతో గోయిందన్న ఆశ్రారం రోమింగ్ రామిరెడ్డి ప్రపోజ్ చేశారు. ఊళ్లపాళెపు కొండ అక్కాయినాయుడు, యం. ఎ. గారు బలపరచారు. వంగల్లు కోదండరామిరెడ్డిగార్ని జేవరపల్లి కోటమ్మ పుత్రులు ప్రపోజ్ చేశారు. నెల్లూరుమండల ఏకైక కాంగ్రెసు మహమ్మదీయ నాయకుడు జనాబ్ మస్తాన్‌సాహెబు గారు అనుమతించారు.

ఇతర రంగులు మాసిపోతవని పచ్చరంగు పేరు పెట్టి గోయిందన్న కోరుకొన్నారు. కాంగ్రెసు పసుపురంగు పెట్టేరు కోదండరామిరెడ్డిగారు కోరుకొన్నారు. ఇక్కడాకూడా గీట్లుగీసేపద్ధతి పోయి రంగుపెట్టెల పద్ధతి వచ్చిందని అందరికి తెలిసింది

సభ్యులు 51 మందిన్ని హాజరైనారు. అధ్యక్షుడిద్దరూ ఓటుచేయలేదు. తక్కిన 49 మంది ఓటు చేశారు. ఓటుచేసిన వాండ్లను ఓటుచేయని వారితో కలవకుండా వెలపట వుంచారు.

రెండు పెట్టెలుతెచ్చారు. ముందు గోయిందయ్య పచ్చరంగు పెట్టె తెరిచారు. ఎంచితే 23 మాత్రమే వచ్చినవి. తర్వాత పసుపుపెట్టెలో లెక్క పెడితే 26 వచ్చినవి. చట్టప్రకారము కోదండరామిరెడ్డి గెల్చాడని గోయిందయ్యకూడ ఒప్పుకొన్నాడు.

గోయిందయ్య స్పీచ్.

గెల్చిన కోదండరామిరెడ్డిని అభినందిస్తూ అపభ్రంశంగా మాట్లాడాడు. కాంగ్రెసు పార్టీలోని దొంగలు కొందరు తనకు ఓటుచేసినందుకు వార్ని మాటిమాటికి కొట్టాడు. జమీన్‌రైతు లెక్కప్రకారము కాంగ్రెసు సభ్యులు 34 గురు రేడుమంది నాకు ఓటుచేయడాన్నిబట్టే స్థానిక సంస్థల్లో రాజకీయ తత్వముండరాదనే తన సిద్ధాంతాన్ని బలపరచేవారు కాంగ్రెసులో కూడా వున్నారనీ దానికి నిదర్శనం అన్నాడు.

బద్దెపూడిగారు కోదండరామిరెడ్డిగారిని అభినందిస్తూ రెడ్డిగారి ఆసురధావాలను కాంగ్రెసు సూత్రాల్తో మేళవించి ప్రజాసేవచేయుమని ఆశీర్వదించారు.

వంగల్లు కోదండరామిరెడ్డిగారు.

కాంగ్రెసుపక్ష ప్రెసిడెంటుగా 21 తేది ఎన్నుకోబడ్డ యువకుడు.

పుష్పమాలాలంకృత కోదండరామిరెడ్డిగారు సమాధానమిస్తూ జమీన్‌రైతు 34 లెక్క పొరపాటని- అందరి తోడ్పాటుతో, కాంగ్రెసు నియమాల కలవరించి నిష్పక్షికంగా పాలిస్తానని చెప్పారు-

ఇంతటితో సభికులంతా పచ్చరంగువారు ఒకదిక్కు- పసుపు రంగువారు ఒకదిక్కు వెళ్లిపోయిరి-

కాంగ్రెసు ప్లెడ్జిలో సంతకం చేసినవారు 34 మందిలేరా?

(1) అత్తివరం వెంకట్రామిరెడ్డి
(2) అక్కపనాయుడు
(3) పెద్దిరాజ రంగయ్య
(4) ఈపూరు బలరాంరెడ్డి
(5) చెంచయ్యనాయుడు
(6) అమరిశెట్టి వెంకటసుబ్బయ్య
(7) తిరుమల కొండారెడ్డి
(8) నారసింహారెడ్డి
(9) కళ్యాణరావు
(10) కోదండరాంరెడ్డి
(11) పట్నం సుబ్బమ్మ
(12) పీరు సాహెబ్
(13) ముంగోలు రంగారెడ్డి
(14) శ్రీనివాసులురెడ్డి
(15) లింగారెడ్డి వెంకటరెడ్డి
(16) దేగా రామిరెడ్డి
(17) కాల్వ రామిరెడ్డి
(18) బద్దెపూడి వెం॥ సా॥ రెడ్డి
(19) అన్నలూరు చెన్నయ్య
(20) పాంపాటి పాపిరెడ్డి
(21) చేవపూరు బా॥ రా॥ రెడ్డి
(22) ఆదెపాల రా॥ చం॥ రెడ్డి
(23) మస్తాన్ సాహెబ్
(24) కోవి బసవయ్య
(25) జేవరపల్లి
(26) వా॥ చెంచురామానాయుడు
(27) గారి అచ్చయ్య
(28) గా॥ శ్రీరాములు
(29) గొట్టిముక్కల బసవయ్య
(30) అరినారాయణ శెట్టి
(31) కొండలయ్య
(32) విజాక్
(33) తిరుపతిరెడ్డి
(34) గురప్పనాయుడు
(35) బొబ్బ వెంకటరత్నం

ఈ 35 మంది కాంగ్రెసు ప్లెడ్జీలో సంతకంచేశారు. అత్తివరపు వెంకట్రామిరెడ్డి చేసిన చిన్నగాటే పొరబోయినా వంటాడేమో! పోనీ కాంతేవు. ఇక 34 మందేలేరా! ఇక పొరపాటెక్కడ కోదండరాం రెడ్డిగారూ!

***

కాంగ్రెసు 35 లో కాంగ్రెసుకు ఓటు

	యిచ్చిన వారు	యివ్వని వారు
(1) కందుకూరు	5	—
(2) కనిగిరి	4	—
(3) దర్శి	2	—
(4) కావలి	1	3
(5) ఉదయగిరి	1	1
(6) కోవూరు	2	—
(7) నెల్లూరు	3	3
(8) రాపూరు	2	—
(9) గూడూరు	3	—
(10) వెంకటగిరి	1	—
(11) సూళ్లూరుపేట	1	—
(12) ఆత్మకూరు	2	1
	27	8

కోదండరామిరెడ్డితో కూడా యిచ్చినవారు 27 మంది-

అత్తివరంతో కలిపి యివ్వనివారు 8 మంది.

***

నా లెక్కప్రకారము

యివ్వనివారు-

కావలి:—

(1) తిరుమల కొండారెడ్డి
(2) దాగంటి
(3) అమిరిశెట్టి

ఉదయగిరి:—

(4) చెంచయ్యనాయుడు

నెల్లూరు:—

(5) ఈపూరు బ॥ రెడ్డి
(6) పెద్ది॥ రంగయ్య
(7) అత్తివరం వెం॥ రెడ్డి

ఆత్మకూరు:—

(8) అక్కపనాయుడు

***

కొందరి లెక్క

కళ్యాణరావుగి గారేరు- దాగంటిది వచ్చిందని-

***

మరికొందరి లెక్క.

దువ్వూరు నారాయణరెడ్డిది వచ్చిందని, కళ్యాణరావుది రాలేదని.

***

ఇంకొందరిలెక్క.

అమిరిశెట్టి- దాగంటి వచ్చింది; దువ్వూరు నారాయణరెడ్డి- కళ్యాణరావు రాలేదని.

***

ఇదమిద్ధమని తేల్చలేము గాబట్టి అన్నీ వచ్చిన నాటి క్రింద లెక్క కట్టుకొంటాడు కోదండరామిరెడ్డి.

***

అనుమానించే కారణాలు.

(1) తిరుమల కొండారెడ్డి:—

ఇది అందె వేసిన చెయ్యి. వీర్ని పార్టీలోకి రానివ్వడమే బుద్ధితక్కువ- కాబట్టి వీర్నిగూర్చి అనుమానపనిలేదు- ఇదిగాక గోయిందన్న ప్రెసిడెంటు అయితే వీరికోర్కెలకు అడ్డులేదు- ఇంకొకరైనా అయితే నొట్లోగడ్డబడ్డట్టే!

మాట తిట్టుయినా ఒకసువ్వుకి దబ్బుకు మాలదశే తత్వం రెడ్డిగారిది.

(2) అమిరిశెట్టి:—

పీంజరుడ్లనాన పీంజమీందారు రామపరపు రంగారెడ్డి రఘునాథరెడ్డికి కోదండరాంరెడ్డికీ, యిన్నట్టుం తికుపుపెట్టింది. అప్పటి ద్వేషంతో కోదండరాంరెడ్డిని రానీకుండా చెయ్యాలని రంగారెడ్డి పట్టుదల అందుకల్లనే పీనపామోహరేను కూడా రంగారెడ్డి లిగిస్తే పూర్వ ఊదరపీముకొని పనుల కాపరి నెల్లూరు మంగరరామిరెడ్డిని దుద్దంలిపి కోదండరాంరెడ్డియింట్లో వచ్చికద్దారు. కావున రంగారెడ్డి అమిరిశెట్టిని గట్టిగాపట్టాడని అనుమానం-

(3) దాగంటి:—

వాళ్లకారులో తేసుకొని తిప్పారనీ - మాటిమాటికి వారితోమాట్లాడు తుండివాడనిఅనుమానం-

(4) చెంచయ్యనాయుడు—

గోయిందన్న పార్టీలో వైస్ ప్రెసిడెంటుగిరి యిస్తామంటే గర్భశ్రీమంతో వారిలెక్క నమ్మి 20 తేది సాయంత్రం చెప్పి వెళ్లిపోయినాడు. వీరిది అంతతప్పగాదు—

(5) అత్తివరం—

వీరు గతబోర్డు ఎన్నికల్లో కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా నిల్చారు. ఇంతవరకు రాజీనామా యివ్వలేదు. కాని కొత్త ప్లెడ్జిలోమాత్రం చేవ్రాలు చేయలేదు.

కోదండరామిరెడ్డికి వీరు బావమరదులు. వీరిద్దరికి ఆస్తిపాస్తులకాడ మాటపట్టింపులకాడ మనస్పర్థ- అందువల్ల కోదండరామిరెడ్డిని రానీకుండా చేయడానికి గోయిందయ్యకు కుడిభుజంగా నిలిచి తీవ్రప్రయత్నం చేస్తూ - బోర్డులో బహిరంగంగా కూడ గోవిందరెడ్డిని ప్రపోజ్ చేశాడు. కావున యితను బహిరంగమైన ప్రత్యర్థి- ఒప్పుకొంటాము కూడ— ఇదిగాక మరొక బలవత్తర కారణముంది- బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డి కొమరుణ్ణి తన కూతుర్కివ్వబోతున్నారు. కావున విధిగా కాంగ్రెసును ధిక్కరించవలసిన అవసరంగూడా—

(6) ఈపూరు బ॥ రెడ్డి:—

వీరుకొత్తగా ప్లెడ్జిలో చేవ్రాలుచేసినవారేకదు- సంజీవిశెట్టి, మిర్యాల, కట్టంరెడ్డి గారలు గట్టిగాబట్టే ఒప్పటికి యిచ్చిన మాట, గీటు, చెప్పకేట్టో తొక్కక తప్పించితాడు. పాపం! ఈలాంటివిక్కట్టున్నవి కాబట్టే యిట్టి ఆస్థిరచిత్తులన్నా ఎన్నుకోడం ప్రజల బుద్ధితక్కువ-

(7) పెద్దిరాజ రంగయ్య:—

బి. ఎన్. వద్దన పట్టుపోగానే "వచ్చిందివరా" అని అంటాము. ఇతడు కొత్త బిచ్చగాడే! అందుకే కొత్తగా ప్లెడ్జిలో చేవ్రాలు పెట్టినాడు ఇక రాలేదు - గోయిందా!

ప్రెసిడెంటు 10-వ పేజీ 2-వ కాలంలో చూడుడు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘ తీర్మానాలు.

ఈనెల 20 తేదీన కృష్ణాజిల్లా గన్నవరం తాలూకా పొట్టిపాడు రైతాంగ విద్యాలయంలో ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ కార్యనిర్వాహక వర్గం శ్రీ కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తి గారి అధ్యక్షతన సమావేశమై క్రింది తీర్మానములను గావించెను.

(1) 4-9-38 నుండి 19-11-38 జమాఖర్చులను ఆమోదించిరి.

(2) ఎస్టేటు ల్యాండు అక్టు సవరణ గూర్చి, అంశాల పరిశోధనా ఏర్పాట్లు గురించి ముందు సమావేశములోను చర్చింపవలెనున్నా యీలోపుగా ప్రతి జిల్లాసంఘమును సమావేశమై ఆయాజిల్లాలలో గావించవలసిన పరిశోధనా యేర్పాట్లను గురించి ఆలోచించుకొని అందులను గూర్చి సమగ్రమైన నివేదికలను ముందు జరుగబోవు రాష్ట్రకార్యసంఘ సమావేశమునకు పంపవలసినదిగా తీర్మానించిరి.

(3) జమీందారీ విచారణ సంఘం వారి రిపోర్టును, అందలి సూచనలను గురించి విచారించుటకు డిసెంబరు 4 తేదీన రాష్ట్రరైతు, జమీన్ రైతు, యినాందారీ రైతు, రైతురక్షణ, కాంగ్రెసు జమీన్ రైతు ఉపసంఘముల సంయుక్త సమావేశమును పిల్చుటకు, దానిని బెజవాడలో జరుపుటకు ఏర్పాట్లను గావించుటకు ప్రధాన కార్యదర్శికి అధికారమివ్వబడినది.

(4) డిసెంబరు 18 నుండి 25వ రకు జమీన్ రైతురక్షణవారమును రాష్ట్రమంతటను జరుపవలెను. ఇందుకు జిల్లాసంఘములు తగు ప్రయత్నములు చేయవలెను.

(5) వాసిరెడ్డి శ్రీ లింగ ప్రసాద్ గారిని ఆర్గనైజింగ్ కార్యదర్శిగా నియమించిరి.

(6) గుంటకల్లులో డిసెంబరు తే 30, 31 దీలలో జరుగనున్న అఖిలభారత కిసాను కమిటీకి విచ్చేయుచున్న స్వామిసహజానంద సరస్వతి, ఇందులాల్ యాజ్ఞిక్, బంకింముఖర్జీ మొదలగు రైతు నాయకులను ఆంధ్రదేశంలో సంచారము చేయనుటకు ఆహ్వానించుటకును, వారిసంచార కార్యక్రమమును జిల్లాసంఘములతో సంప్రతించి ఏర్పాటు చేయుటకును ప్రధాన కార్యదర్శికి అధికారమిచ్చిరి.

(7) ఎస్టేటుల్యాండు అక్టు సవరణ చట్టములోని సెక్షన్లన్నియు యినాందారీ, అగ్రహారం రైతులకుగూడ వర్తించునట్లు ప్రభుత్వంవారు శాసించవలెను. వీరివిషయం వాయిదా వేయగూడదు.

(8) (ఎ) ఆంధ్రదేశమంతటా, ముఖ్యముగా చిత్తూరుజిల్లా నెల్లూరుజిల్లాలోని జమీన్ ప్రదేశములు, కృష్ణాజిల్లాలోని మెట్ట గ్రామాలున్నూ, విశాఖపట్నం జిల్లాలోని మెట్ట గ్రామాలలో వచ్చిన క్షామపరిస్థితులవలన బాధపడుచున్న రైతు కూలీ సోదరులకు సానుభూతి తెలియపర్చుచు యీక్షామనివారణ కొరకై ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకొని రక్షణ కలుగ చేయవలెను.

(బి) కరవు నివారణను గూర్చి విచారణ చేయవలసినదిగా ప్రభుత్వంచే నియమింపబడ్డ [illegible] కమిటీవారు ఇంతవరకున్నూ నివేదిక ప్రచురించక పోవుటవల్లనూ, ప్రభుత్వం క్షామ నివారణకొరకై తీవ్ర ప్రయత్నములను చేయనందువల్లనూ కరవులవల్ల కలిగే బాధలేమీ తగ్గుటలేదని తెలియజేయుచు వెంటనే క్షామనివారణోద్యమము సవరించి, నిరంతరము వచ్చుచున్న కరవులను నివారించవలసినదిగా ప్రభుత్వమువారిని కోరిరి.

(9) వంశధారానది బాధితులకు సానుభూతి చూపిరి. ప్రభుత్వంవారును, రైతులును వీరికి సహాయము చేయవలెననిరి.

(10) (ఎ) తిరువాన్కూరు, రాజకోట, డెంకనాల్ మొదలగు సంస్థానములలో ప్రజాఉద్యమములను కాల్పులతోను, నిర్బంధములతోను అణచదలచుట నిరసించిరి.

(బి) హైదరాబాదు సంస్థానంలో సంస్థానమునకు స్టేటు కాంగ్రెసుకు జరుగుచుండే పోరాట విషయంలో ప్రజలందరు కాంగ్రెసులో చేరవలెనని కోరిరి. రైతులకున్న ఆర్థిక యిబ్బందులను తొలగించుటకు స్టేటు కాంగ్రెసు పూనుకొనునట్లున్నూ, తద్వారా స్టేటు ప్రతిగ్రామమునకు ప్రాకునట్లు స్టేటు కాంగ్రెసు పూనుకొనవలసినదిగా కోరిరి.

(11) ఆంధ్రదేశంలో రైతు వాఙ్మయమును వృద్ధిగావించుటకై ఆంధ్రకవులతో సంప్రతించి ఒక సబ్ కమిటీని నియమించుటకుగాను శ్రీ నం. ప్రసాదరావుగారిని నియమించిరి.

(12) (ఎ) యీనెల తే 7 దీన బొంబాయి మున్సిపల్ పరిశ్రమలలో జరిగిన కార్మికులసమ్మె యెడల సానుభూతిచూపుచు, సమ్మెకారుల యెడల బొంబాయి ప్రభుత్వం అవలంబించిన [illegible], పోలీసు కాల్పులను ఖండించిరి.

(బి) సమ్మెకు కారణమైన బొంబాయి కార్మిక వివాదబిల్లును ఉపసంహరించుకొని, దానిస్థానే కార్మికులకు సమ్మె హక్కు లిచ్చు చట్టము చేయవలసినదిగా బొంబాయి ప్రభుత్వమును కోరిరి.

చలసాని వాసుదేవరావు,
ప్రధాన కార్యదర్శి.

కపుర్థలా మహారాజు మనుమరాలు

లండను నాటకంలో బానిస బాలిక వేషం.

ప్రస్తుతం లండనులో నివసిస్తుండే కపుర్థలా మహారాజుగారికి ఆయనమనుమరాలికి భేదాభిప్రాయాలు కల్గాయట. లండనులో "ది పార్క్ నాజ్ నాట్ బర్న్స్" అనే నాటకంలో బానిస బాలిక పాత్రను యీమె ధరించడానికి పూనుకొంటుంటే, మహారాజు యిష్టపడక నిర్బంధం చేస్తున్నాడట.

ఈమె పత్రికా ప్రతినిధులతో మాట్లాడుతూ తనకు ఇండియాకు మరలి వెళ్లడం యేమాత్రం ఇష్టంలేదనీ, యింక ఇండియాకు వెళ్లనే వెళ్లననీ చెప్పిందట

పోస్టల్ కంప్లెయింట్లు

రాపూరు పోస్టుమెన్

యిరవు ప్రతివారము పత్రికయుగా గ్రామాలకు వచ్చునట్టు కన్పడుటలేదు. యిరవు తే 19-11-38 ది మర్లపూడి గ్రామమున్కూలు హెడ్ మాష్టరుగారు రాపూరునకు మీటింగునకు పోతే 8 లెటర్లు బట్వాడాకొరకు వారివద్ద యిచ్చినాడట. టీచరుకు అడ్రసుదార్ల యిల్లు తెలియక లెటర్లు వాపసు తెచ్చినాడు. వానిలో ఒక లెటరు అడ్రసు పూర్తిగా కనుపడనందున అడ్రసుదారు దొరకలేదని నాకున్న తెలియక టీచరువద్దనే యిచ్చినాను. యిటువంటివారల విషయమై తగుచర్య తీసుకొననియెడల ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు సకాలమునకు అందక చాలా యిబ్బందులు కలుగుచున్నవి. జమీన్ రైతు పత్రిక కూడా నాకు సకాలమునకు చేరకుండుటచే పత్రిక తెప్పించుట మానుకొన్నాను.

కలిదిండి వెంకట్రమణయ్య
కర్ణం, మర్లపూడి.

చెర్లోపల్లె

నేను జమీన్ రైతు పత్రికకు చందా చెల్లించి పత్రిక తెప్పించుకొనుచున్నాను. యిప్పుడు రెండు వారములనుండి పత్రిక నాకు చేరలేదు. ఇదివరలో ఒక దఫా నేను రాపూరునకు పోయియుండి తెచ్చుకొన్నాను. ఒకవారము తోకపల్లి స్కూలు టీచరు వద్ద యిచ్చినాడు. నాలుగు వారముల నుండి పోస్టు మాన్ మాగ్రామమునకు రాలేదు. యీవిధముగా జరుగుచుండుటవలన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములకు నిండా యిబ్బంది కలుగుచున్నది.

వంకెబోలు వెంకటసామిరెడ్డి
చెర్లోపల్లె.

వ్యవసాయ విషయాలు ఫిలింలో చూపుట

సింధు రాష్ట్రములో వ్యవసాయశాఖవారు వ్యవసాయక విషయాలను ఫిలిం ద్వారా ప్రచారము చేయుచున్నారు. గ్రామస్తు లందరకూ వినబడు నటుల కట్టి వ్యాపక యంత్రముల ద్వారా మూలల వుండే గ్రామాల లోని గోడల మధ్య నియమించ బడును.

ఆధునిక పద్ధతియందు వ్యవసాయాభివృద్ధి యెట్లు కలుగునదియు, ఆధునిక పద్ధతులలో వ్యవసాయము చేసిన వారి అనుభవము ఎటుల సౌభాగ్యవంతు డైనది, ప్రాచీన పద్ధతులయందు వ్యవసాయము చేసినవాడు దరిద్రనారాయణుడై తన వృత్తియందు కోత కలిగి యుండుటయు, ఆధునిక వ్యవసాయ పద్ధతులలో ఉపయోగించు పనిముట్ల ఉపయోగము యీ ఫిలిమునందు ప్రదర్శింపబడును.

సమస్త మయిన పండ్లు పండించవచ్చుననియు మామిడిపండ్లు, ద్రాక్ష పండ్లు మొదలగు యితర పండ్లను పండించుటకు సింధు భూములు చాలా సారవంతమైనవని తెలుపుట కొక ఫిలిం కలదు.

భారత దేశానికి కావలసినది నిష్కళంకమైన నిరాటంకమైన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము.

ప్రపంచ విప్లవ పూరిత దేశాలన్నిటిలోనూ భారతదేశ ఆందోళన లీనమై పోయినది.

బొంబాయిలో జవహర్‌లాలుగారి ఉపన్యాసం.

విదేశాలనుండి తిరిగి వచ్చిన జవహర్‌లాల్ గారు బొంబాయి ఆజాదు మైదానములో ఉపన్యసిస్తూ యిలా తెలిపారు.

భారతీయ స్వాతంత్ర్యంయొక్క సరిహద్దు విప్లవ విశాలమై, భౌతికసీమలలో మరి స్పెయిను చీనా తదితరవిప్లవపూరిత దేశాలన్నిటిలోనూ లీనమైపోయినవి. ఏ యే ప్రదేశాల్లో ప్రజాస్వామ్యం కోసం స్వాతంత్ర్య సమరం జరుగుతున్నదో ఆయా స్థలాలన్నింటిలోనూ మన స్వాతంత్ర్య సమరంకూడా జరుగుచున్నదనే భావించవలెను.

స్పెయిన్ దేశానికి ఇండియా సహాయం చేయవలెను. నేటి విప్లవ గర్భితమైన ప్రపంచంలో భారతదేశము ఒక భాగమైయున్నది.

ప్రపంచంలో ఫాసిజం, డిమాక్రసీలకు ఘోరయుద్ధం జరుగుచున్నది.

బ్రిటీషువారి ఐరోపా రాజనీతియే భారత దేశంలో వారిపట్ల హేయభావం కల్గుటకు కారణ మైనది.

ఆర్థిక, విదేశీయ, సైనిక శాఖలలో స్వతంత్రం లేని డొమినియను స్టేటసు నిరుపయోగ మయినది.

భారత దేశానికి కావలసినది నిష్కళంకమయిన, నిరాటంకమయిన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము.

సంస్థానాధీశులు ఏ కొలదిమంది అధికారుల సహకారంతోనో బాహుళ్యమయిన ప్రజాందోళనమును అరికట్టలనిర్మూలం చేస్తామని తలంచడం కేవలం తెలివి తక్కువపని.

పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లాలో మితవాదుల వైఖరి.

రాష్ట్ర సంఘమువారి స్థితి.

గతసంవత్సరం కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్చుటలో పశ్చిమకృష్ణాజిల్లాలో అతివాద నాయకులు అంత హాయిగా (శ్రమపడక) రాష్ట్రీ కాంగ్రెసు సంఘ మెన్నికలు వచ్చునరికి తమబలాన్ని వృద్ధి చేసుకొనలేదని జిల్లాకోశాలెం ఫిర్యాదులో ఓటు కు అయిదు మొదలు పదిరూపాయల వరకు యిచ్చి అప్పటికి అభ్యర్థి గెలవకపోతే పైబలు పగుల గొట్టి ఓట్లుకలిపి అభ్యర్థిని గెలిపించుకొని బెజవాడ, మాజీమ పట్టణాలలో అతివాద కాంగ్రెసు వాదులను లెక్క రాడీలతో కొట్టించుటకు ప్రయత్నించి యెన్నో దురాగతాలు చేసి ఈజిల్లా నుండి రాష్ట్రీ సంఘమునకు యెన్నుకొనబడిన 29 మంది సభ్యులలో 8 మంది సభ్యులను తమ పార్టీవారిని సంపాదించుకొన్నారు.

జిల్లా కాంగ్రెసు ఎన్నికలు వచ్చునరికి తమపార్టీ వారిని ఎలెక్షన్ ఆఫీసరుగా యేర్పాటు చేయించుకొని జిల్లాబోర్డు 68 సభ్యత్వ స్థానములకు పోటీచేయుచున్న అభ్యర్థుల తాలూకు దరఖాస్తులలో కొన్నిటిని అసలు లేఖకులవంటి తొలగించి కొందరిపై ఖద్దరుకట్టరని ఆక్షేపణలను పెట్టించి ఆఆక్షేపణలను విచారించకయే వారిని అభ్యర్థులుగా వుండకూడదని తొలగించివేసి యెన్నికలు జరిపిన స్థానములలో కొండపర్వ, గంటిపాడు మున్నగు అనేకస్థానములలోకి అభ్యర్థులతాలూకు పెట్టెలను బ్రద్దలుకొట్టి తమ అభ్యర్థులకు కొన్ని ఓట్లుకలిపి యీవిధంగా తమపార్టీకి జయము కలుగుకుంటే తమకు సంపూర్తిగా మెజార్టీ వున్నదనుకొనేవరకు అనేక అక్రమాలుచేసి తమ పార్టీఅభ్యర్థులను గెలిపించుకొన్నారు. యీవిషయములను గూర్చి రాష్ట్రీకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులకు ఎన్నిసార్లు మనవిచేసుకొన్నా యేమీ లాభం లేకపోగా బెజవాడ రైలు స్టేషన్‌లో షుమారు 25 మంది యువకులు వెళ్లి చెప్పబోయి నంటే నేనువినను, నేను వినిపించుకోను, నేను వినపించుకోవలసిన అవసరంలేదు మీరుచెప్పినా వినిపించుకొనని శక్తి నావద్దవున్నదని చెప్పిరి.

8—4—38 తేదీన జరుగు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘ అధ్యక్షు, కార్యదర్శి కార్యనిర్వాహకవర్గం ఎన్నికలసమయములో 2 వేది కొణకంచి కాపు రస్తులు రేపాల బుచ్చిరామయ్య శ్రేష్టిగారిని రావద్దనియు వచ్చినచో తిరిగియింటికి వెళ్లకనియు కబురుచేసిరి కాని శ్రేష్టిగారు యీబెదరింపులకు లొంగక ఎన్నికలలో పాల్గొనటకు రావటం ఎన్నికలు ప్రారంభమగుట యెన్నో కుతంత్రాలు దౌర్జన్యాలు చేసి మెజార్టీ సంపాదించుకొన్నా మనుకొనిన వారిపక్షమున పెట్టిన అభ్యర్థులు ఓడిపోవటం జరిగి కార్యదర్శి ఎన్నిక జరుగుచుండగా శ్రేష్టిగారు కాఫీహోటలుకు వెళ్లి వచ్చుచున్న వారిని కొట్టటం యిందునుగురించి విధిలేక కాశేశ్వరరావు పంతులుగారు సహితం జరిగింది అక్రమమని ఉపన్యాసం జరిగినతర్వాత ఎన్నికల ఫలితంలో తమక్రమమంతా వృధాయని తెలుసుకొని వెళ్లిరి.

శ్రేష్టిగారిని కొట్టిన విషయంగూర్చి రాష్ట్రీ సంఘంవారికి వ్రాస్తే యిది కాఫీహోటలు వద్ద జరిగిన తగాదాగనుక మేము విచారించమన్నారు యిది విచారించవలసినదిగదా తమవిషయంలో విచారించరనుకోటానికి యీ శ్రేష్టిగారు రాష్ట్రీకాంగ్రెసు సభ్యులుగా రావటంలో ఎన్నికల సమయములో అక్రమములేవీ లేని సభ్యులుగా తీసుకొనినట్టివారని కక మితవాదనాయకులు ఓటేసినా వెడితే ఎలెక్షన్ స్వక్రమంగా జరిగినా, విచారించి అక్రమంగా జరిగింది యీ ఎలెక్షన్ అని వారిని కాంగ్రెసు సభ్యులుగా యుండకుండా తిరిమికేశారు. యిదిఅంతా గత సంవత్సరం చరిత్ర. యిక యీసంవత్సరం మితవాదుల పరిస్థితి యేలావున్నది. అసలే ప్రశ్న కాంగ్రెసుసభ్యులను చేర్పించే సమయము ప్రారంభమగునరికే వారు ఎత్తులను ప్రారంభించినారు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారిని దరఖాస్తుఫారంల బుక్కులు అడుగగా, రాష్ట్రీసంఘమువారికి మేము బుక్కులు యివ్వటలేదని మహాజర్లు పెట్టుతారు యిందువిషయంలో యెందుకు మీరు బుక్కులు యివ్వరని రాష్ట్రీసంఘంవారి పాలకులు కొందరు జిల్లాసంఘమువారికి రాయటం వచ్చినవారికి యిస్తానేయున్నామని జవాబులతో కొంత కాలము గడచింది. తర్వాత మీరు వారికి బుక్కులు యివ్వటట్లు లేదుగాన మాకు 500 బుక్కులు పంపండి మేము వారికియిస్తామని రాష్ట్రీసంఘంవారి కాలు. ఆప్రకారం 500 బుక్కులు పంపితే మరికొన్నిబుక్కులు వారు అచ్చువేయించి పెదర్ల వెంకటసుబ్బయ్యగారికి రాష్ట్రీసంఘమువారు చెప్పి చెప్పినారట. యీబుక్కులు వారివద్దకువచ్చినది మొదలు రెండువిన్న కార్లకు విధినిరామములేనిపనిబోలికి గంపలగూడెం, తిరువూరు, వూజవీడు, ముక్త్యాల, మునగాల, చల్లపల్లి, జమీందార్ల భవనాలచుట్టూ గంపలగూడెం సాహు కార్లచుట్టూ, ముందు సంవత్సరం రాబోయ్యే జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలలో జిల్లాబోర్డు మెంబర్లుగా యుండదలచినవారి యిండ్లచుట్టూ, పంచాయతీ, యూనియన్‌బోర్డు మెంబర్లు, ప్రెసిడెంట్లు యిండ్లచుట్టూ యీకార్లు సంచారము. జమీందార్లతోటి గ్రామములలో జరిగే రైతుల తిరుగుబాట్లన్నియు మేము జిల్లాకాంగ్రెసు స్వాధీనపరచుకొంటే ఋణపరిష్కార చట్టాన్ని రద్దు చేయిస్తాం మీరురైతులను యెన్ని అన్యాయాలు చేసినా బయటకు రానివ్వమని, బోర్డుసభ్యత్వాల పై ఆశగల వారినందరిని మీకు జిల్లాబోర్డు మెంబర్లు యిప్పిస్తామని, పంచాయతీ, యూనియన్ బోర్డులవారిని మీరు కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్చుటకు దబ్బు యివ్వకపోతే మంగళగుడిమారాగా వ్రత మురీలు మావారు, మీబోర్డు సూపరుసీడు చేయిస్తామని బెదిరించి, ఆశలుపెట్టి కొంతధనాన్ని సంపాదించి అచ్చువచ్చట కొన్నిబుక్కులు యిచ్చి వచ్చి సభ్యులను చేర్పించటం ప్రారంభించారు. యీ సభ్యులను చేర్చుటలో యేకొ ఒక భవనంలో కూర్చోటం పేర్ల లిస్టువ్రాయటం పుస్తకాలమీద యెక్కించటం అవసరమైన సంతకాలు, నిశానీలు, పెట్టడంజరిగింది. యీపాడాపుడి కొందరు సంతకం పెట్టేవారినికూడా నిశానీదార్లుగా తయారు చేసినారు. యీవిధంగా చేర్పించిన సభ్యులపుస్తకాలు యేమి జిల్లాకాంగ్రెసుకు పంపలేదు. ఆపుస్తకంలు అన్నియు రాష్ట్రీకాంగ్రెసు సంఘమునకే పంపబడినవి 31-10-38 వతేదీతో సభ్యులను చేర్చుట ముగుదువు తీరి, 5-11-38 వతేదీనకూడా బెజవాడలో ముస్తాబాదులలోను, 10 వ తేదీవరకు నందిగామలోను, యింకా సభ్యులను చేర్పిస్తూనే యున్నారట 5 వ తేదిసాయంత్రం చేర్పిస్తున్నట్లు బెజవాడతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘంవారు ఆంధ్రరాష్ట్రీ కాంగ్రెసుసంఘంవారికి టెలిగ్రాము ద్వారా తెలిపినారనికూడా తెలుస్తూది 2-11-38 వ తేదీలోగా వ్యక్తులు చేర్చిన పుస్తకంలు, 8 వ తేదికి అధీన సంఘములనుండి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘానికి పుస్తకంలు చేరవలసియుంటే, యింత వరకు జిల్లా సంఘమునకు అతివాద నాయకులు చేర్పించిన పుస్తకంలు రాష్ట్రీసంఘమువారు యిచ్చిన గడువు ప్రకారం తమవద్దకు వచ్చిన పుస్తకంలనుకూడా జిల్లా కాంగ్రెసు ఆఫీసుకు పంపవలసి యుండగా యింతవరకు కూడా జిల్లా కాంగ్రెసు ఆఫీసుకు పంపక జిల్లా సంఘమువారివద్దకు వ్యక్తులనుండి అధీనసంఘములనుండి వచ్చిన సభ్యులసంఖ్య తెలుపు గాక యీ తాలూకానుండి వచ్చిన సభ్యుల సంఖ్యకు [illegible] రసీదుల బుక్కులను తమ ఆఫీసుకు పంపి 4 వ తేదీన తనిఖీ చేయించిరి. గాని మావద్దకువచ్చి పుస్తకంలు పంపమని జిల్లా సంఘమువారు ఎన్నిసార్లు వుత్తరములు వ్రాసినను పుస్తకములు పంపక జాబితాలు తయారు చేయుచున్నాము తయారు అయిన తరువాత జాబితాలు పంపెదమని జవాబులు వ్రాయుచున్నారనియు, మితవాద నాయకులు చేర్పిన సభ్యుల సంఖ్య ఆడిటరుద్వారా జిల్లా సంఘము వారి టెలిగ్రామద్వారా తెలుసుకొని 25845 మంది అని తెలిపిరి. యిది 5-11-38 తేది సాయంత్రము 6½ గంటలకు తెలిపిరి. తర్వాత అర్ధరాత్రి 9½ గంటలకు మరికొన్ని 1412 మంది సభ్యులుగల పుస్తకంలు తమవద్దకు వచ్చినట్లు అని రాష్ట్రీ కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారి ఆమోదమునకు పెట్టు నట్లునుకూడా తెలిపినారట. యిది అంతా మాచిన వారికి తెలిసికొనిన వారికి అతివాదులను ఓడించుటకు మితవాదనాయకులు యెన్ని అక్రమములు జరుపుచున్నది తెలియగలదు.

యీజిల్లాలో జరుగుచున్న ఈఅక్రమములను గూర్చి కొందరు మద్రాసు లెజిస్లేటివు అసెంబ్లీ పార్లమెంటరి కార్యదర్శులతో కొంతతో మాట్లాడగా వారు కాంగ్రెసులోని యువకులను తరిమివేసి పార్టీబలాన్ని సంపాదించుకొనుటకు జమీందార్లను ఆశ్రయించినా, ధనికులను, పదవీ వ్యామోహులను బ్రతిమిలాడి వారికి ఆశలు కొలిపి సభ్యులను చేర్పించుకొనినా తప్పులేదు, వారు కూడా రెండేండ్లలో కాంగ్రెసువారే యగుదురని తెలిపినారట. రెండేండ్లలో కాంగ్రెసువాదులగుదురని అంటిరి రెండేండ్లవారు తమను విరోధించిన వారిని చేపట్టుకొనిన, నాలేండ్లలో నట్టువదప్ప దనియు, రెండేండ్లవారేగాక, యెప్పుడుకూడా తమకు బలాన్ని చేకూర్చినదియూ యేదైనను యును సరేగతి పదవిలోయుండువారు తమ వారినం దరిని తమవారిగా చేసుకొందామంటే, ఈకోవా తమచేతిలోవున్న అధికారంవల్ల తమవద్దకు వచ్చి తనుల చేయించుకొని వెళ్లువారంతా తమవారేనని తలచే పార్లమెంటరీ కార్యదర్శిగారి ధోరణులు ప్రజలైనా తెలుసుకొంటారు. —ఒక విలేఖరి.

కావలితాలూకా ప్రాథమిక విద్యాసంఘ 11 వ మహాసభ.

1938 సం॥ డిసెంబరునెల 10 వ తేది, కావలి తాలూకా జలదంకిగ్రామమున శ్రీయుతులు వంగల్లు కోదండరామిరెడ్డి, జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు, యస్. కృష్ణరావుపంతులు డి. యి. ఓ. నేదర్పల్లి వెంకటకృష్ణారెడ్డి, మండల విద్యాసంఘాధ్యక్షులు, కె. వెంకట్రావుపట్నాయక్, కావలిరేంజి డిప్యూటీ ఇన్‌స్పెక్టరుగార్ల ఆదరణక్రింద, మహాసభ జరుపబడును. కనుక ప్రాథమిక విద్యాభిమానులును, ప్రాథమికోపాధ్యాయులును మహాసభకు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

దర్భల సుబ్బరామయ్య,
కేసరి విశ్వనాథం.

[illegible]

ఒరిస్సా సంస్థాన [illegible] లాల్ గారిని ఒరిస్సా [illegible] సంస్థాన పరిస్థితులను పరిశీలించవలెను [illegible]

* * *

అఖిలభారత కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీ సమావేశం డిసెంబరు 8 తేది వార్ధాలో జరుగును.

వెంకటగిరి దౌష్ట్య పరిపాలనలో

——x——

ఒక కంచ రెండు గ్రామాలవారికిచ్చి కంచెను యెండబెట్టుట.

పొదిలె తాలూకాలో బచ్చలకూరపాటి రైతులకు ఆగ్రామకంచ రు 83 లకు అనేక సంవత్సరాలుగా యిస్తూవుండినారు. అనాధీనం కంచ రు 117 లకు ఆగ్రామస్థులకే యిచ్చు అచారం వుండినది. ఈసంవత్సరంకూడా బచ్చలకూరపాటి రైతులకు అనగా బొలనేని కోటిగంనాయుడు వద్దిరాలగు కంచెలు యిచ్చి వారివల్ల డబ్బుకట్టుకొన్నారు. పేరెడ్డిపల్లె పానకొమ్మ వెంకటరెడ్డి వద్దిరాలవల్ల బచ్చలకూరపాటి కంచలకు డబ్బు కట్టుకొని వారికి రశీదులిచ్చినారు.

రెండుగ్రామాల రైతులను ఉత్తర్వు వచ్చేవరకు కంచెలలోనికి ప్రవేశించ కూడదని వేష్కారుగారి ఆజ్ఞ. ఇంతవరకూ వుత్తరువు రాలేదు. గడ్డేమో మొండి పోయింది.

బచ్చలకూరపాటి రైతులు డిప్టీకలెక్టరు వారివద్ద పిటీషను పెట్టారు.

—రా. బసవయ్య.

ఆంధ్ర కాంగ్రెసు ప్రచారక సమితి

ప్రచారక సోదర సోదరీ మణుల గూర్చి వివరములు కావాలి

ర. మండేశ్వర శర్మ
(కార్యదర్శి)

ఈసమితివారు లోగడ మదరాసులో సమావేశమై ఆంధ్రదేశములోని కాంగ్రెసు ప్రచారకుల విప్లవ చైతన్యాన్ని నిర్మాణాత్మకమైన జనగణ సేవాపరాయణతను పోషిస్తు వృత్తిని కల్పించుట యేలాగునని యోచించబడినది. రెండు పథకములు ప్రస్తుతం వీరి దృష్టియందున్నవి. (1) ప్రచారక అగ్రహారములు (Rural colonies) (2) గ్రామప్రచారకులు (Rural guides) ప్రచారక అగ్రహారాలు అనగా ప్రతితాలూకాకుగాని, జిల్లాకుగాని వ్యవసాయకభూమిని వీరికొరకు ప్రత్యేకించి ఆంధ్రకాంగ్రెసు ప్రచారకులు సహకార పద్ధతిని వ్యవసాయము చేసికొనుచు చుట్టు పట్ల కొన్ని గ్రామములలో నియతంగా కాంగ్రెసు జనసామాన్య కార్యక్రమము నడపడం (2) గ్రామప్రచారకులు అనగా 5 గ్రామములకు ఒకరు వంతున శిక్షితులైన ప్రచారకులను నియమించి, వారిద్వారా గ్రామములలోని సహకార సంస్థలు, పంచాయతీలు, విద్యాసంస్థలు, వ్యవసాయిక సంస్థలు బాగుగా పనిచేయునట్లు చూచుట, ప్రజాహిత జీవితమును బాగుపరచుట, ప్రభుత్వమువారి శాసనములు, విధానములు యెప్పటి కప్పుడు ప్రజలకు తెలియపరచుట, అందుపై ప్రజాభిప్రాయమును ప్రభుత్వమునకు తెలియపర్చుచుండుట మొదలగు కార్యక్రమమును నిర్వర్తించుటకు వీరిని స్థానిక ప్రభుత్వం ద్వారా నియమించుట, (ఈవిధానం ప్రకారం సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు 1200 మందిని నియమించిరి) ముఖ్యంగా యీ రెండు పథకములనుగూర్చి ప్రస్తుత కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమునందు కృషిసలుప యీ సమితివారు పూనుకొనియున్నారు. ఇందుకుగాను 1920 సం॥ నుంచి నేటివరకు కాంగ్రెసు ఉద్యమమునందు త్యాగముచేసి, పనిచేయుచున్న ప్రచారకులు యీ క్రింది వివరములతో వెంటనే మాకు తెలుపకోరెదము.

1. ప్రచారకుని లేక ప్రచారకురాలి పేరు, చిరునామా, వయస్సు.

2. అతనికి లేక ఆమెకుగల వృత్తి జ్ఞానము అనుభవం.

3 అతను లేక ఆమెచేసిన త్యాగ వివరములు, ఆర్థిక పరిస్థితులు.

4. పై పథకములలో దేనియందు అతనికి లేక ఆమెకు ఉత్సాహము కలదు.

మొదలైన వివరములతో వెంటనే యీ కార్యాలయమునకు తెలుప కోరెదము. అతి జరూరు. ఇట్టిసంఖ్య తేలనిది కార్యక్రమము నిర్ణయించి త్వరితముగా ప్రభుత్వమునకు తెలుపడానికి గడంగుటకు వీలుండదు. మరియు ఇందునుగూర్చి పేర్లను కూడా వెంటనే తెలుపక నుస్తీచేయు ప్రచారకులకు మున్ముందు ఉపేక్ష కలుగవచ్చును కనుక వెంటనే తెలుప ప్రార్థితులు

కార్యాలయం - కొవ్వూరు.

దేశ భవిష్యత్తు నిర్ణయించువారు రైతులే.

రైతులసభలో సుభాసుబోసు ఉద్బోధము.

లక్నో రైతులసభలో కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు సుభాసు చంద్రబోసుగారుపన్యసించుచు రైతులందరును కాంగ్రెసుపక్షం అవలంబించవలెను, కాంగ్రెసులో చేరవలెను, దేశంలో అధిక సంఖ్యాకులూ, అధికబలంకలవారు రైతులే, స్వరాజ్యాన్ని సంపాదించుకున్న తర్వాత దేశీయప్రభుత్వాధికారము, దేశ భవిష్యత్తును నిర్ణయించవలసినవారు రైతులే యనియు, అన్నిజాతులకు, అన్నికులాలకూ ప్రతినిధిసంస్థ అయిన కాంగ్రెసులో రైతులు చేరవలెననియు పుద్బోధించిరి.

రాయలసీమ మహాసభ.

ఉపసంఘం నియమించుట.

20 తేదిన అదివానియందు జరిగిన సమావేశం లో డిసెంబరు నెలలో జరుగనున్న మహాసభను నిర్వహించుటకు ఒక ఉపసంఘం నియమింపబడెను. శాసన ప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనకు కన్న ముందుగ తుంగభద్రప్రాజెక్టు నిర్మాణం ముఖ్యావసరమైనదని తెలిపిరి. రాయలసీమ వారి కష్టములు తొలగవలెనంటే తుంగభద్రాప్రాజెక్టు, పెన్నారు ప్రాజెక్టు, కృష్ణాద్వారా ప్రాజెక్టు నిర్మించవలెననిరి.

కాంగ్రెసుపై ఆరోపణలు.

కార్యసంఘం వెంటనే పరిశీలన చేయవలెను.

'హరిజన' పత్రికలో గాంధిజీ వ్యాసం.

గత వారహరిజన పత్రికలో గాంధిజీ వ్రాసిన వ్యాసంలో కాంగ్రెసువారు చేయు చుండే అవినీతికరమైన పనులు తనకు తెలుపబడిన వాటిని క్రోడీకరించి వ్రాశాడు. వెంటనే కార్యసంఘంవారునూ, రాష్ట్రీ కాంగ్రెసు సంఘాలవారునూ వీటిని గురించి విచారణసలిపి కాంగ్రెసును నిర్మలం చేసుకోవలెననియు లేనిచో కాంగ్రెసుకున్న ఉత్కృష్టత తగ్గిపోవుననియు; యింతేకాక బావిప్రముఖ స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో కాంగ్రెసువారు ప్రజాబాహుళ్యానికి ఒసంగిన ప్రమాణాలను, అశలనుకూడా నిరూపించుకోలేకపోతారనియు స్పష్టంగా తెలిపారు.

నేరారోపణలు.

(1) కృత్రిమ కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్పించుట.

(2) తమకొరకు, తమ బంధువుల కొరకు అవసరమైన స్వలాభాలను చేకూర్చుకునేందుకు జిల్లాకలెక్టర్లు మొదలైన ఉన్నతోద్యోగులవద్ద తమ పలుకుబడి వినియోగించి కాంగ్రెసువాదులే అనేకములైన అన్యాయాలను, దురాచరణలను చేయిస్తున్నారు.

(3) కాంగ్రెసు విధానంలో వున్న ఖద్దరు నిబంధన ఆచరణద్వారాగాక భంగపరచడం ద్వారానే గౌరవింపబడుచున్నది.

(4) మునిసిపాలిటీలకు, స్థానిక సంస్థలకు అభ్యర్థులను ఎన్నుకునే సందర్భంలో కాంగ్రెసుఉద్యోగులు ఆట్టి అభ్యర్థులపై ఖద్దరు నిబంధనను అమలు చేయడం లేదు.

జాతీయ పునర్నిర్మాణం.

సోషలిజం సూత్రాల మీదనే జరగాలి.

సుభాసు చంద్రబోసు.

కాంగ్రెసు నేతలకు జాతీయ పునర్నిర్మాణ విధానాలను నేర్పడానికి గాను లక్నోకు 40 మైళ్ల దూరంలోవుండే పార్థాలో స్థాపించిన విద్యాలయానికి సుభాసు చంద్రబోసుగారు ప్రారంభోత్సవం జరుపుచు ప్రపంచంలో భారతదేశం తెలివిగా వుండలేదనియు, ఎలావుండాలో నిర్ణయించుకోవలసిన భారం భారతదేశంకే అనియు, సోషలిజం మానవజాతి అభ్యుదయానికి తోడ్పడుతుందనియు, భారత జాతీయ పునర్నిర్మాణం సోషలిజం సూత్రాల మీదనే జరుగవలెననియు, తెలిపిరి. ప్రస్తుతం చీనాలోను, స్పెయినులోను జరుగుచుండే యుద్ధం సోషలిస్టు, ఫ్యాసిస్టు సూత్రాల మీదనే జరుగుచున్నదనిరి.

గుడివాడ తాలూకా వ్యవసాయ కూలీలసభ

తే 19 ది బల్లిపర్రు లాకువద్దనుండే మామిడితోటలో తాలూకా వ్యవసాయకూలీల మహాసభ కామ్రేడ్ కేమూలపల్లి అంజనేయులుగారధ్యక్షతన జరిగెను.

రాష్ట్రములోని బంజరులను తగిన ఫలసాయమీయగల రూపాయమూల క్రిందనున్న భూములన్నిటిని వ్యవసాయకూలీల వశముచేసి సమిష్టి వ్యవసాయ పద్ధతులమీద ప్రభుత్వంవారు సాగు చేయించవలెననియు, వ్యవసాయ కూలీలకు గృహవసతి, ఆరోగ్యవసతుల నేర్పరచవలెననియు, గవర్నమెంటు స్థానిసంస్థల వారును, కోర్టులందుతెలుగు మొదలైన కంట్రాక్టులను వ్యవసాయ కూలీ సంఘాలకు యీయవలెననియు, కనీసవేతనం చట్టరూపేణ నిర్ణయింపబడవలెననియు, వ్యవసాయ కూలీల ఋణములను చట్టరూపేణా రద్దుచేసి వారికి కావలసిన అప్పులను ప్రభుత్వ బ్యాంకులే వ్యక్తి బాధ్యతమీద వడ్డీలేకుండా దీర్ఘవాయిదాలమీద యివ్వవలెననియు మరికొన్ని తీర్మానములు గావించబడెను.

మరణాంతరం వరకూ
నిరాహారదీక్ష.

ఢిల్లీ లక్ష్మీనారాయణ మందిర సత్యాగ్రహ సందర్భంలో నిరాహారదీక్ష పూనుటకుగాను ఆగ్రా జిల్లా హిందూ మహాసభవకీలు 6 గురు వాలంటీర్లను బయలు దేరారు.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి గారు.

చిన్న బజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల కెంపులమలతో నగలు తయారు చేసియివ్వబడును.

మాగతి యింతే నా-త్రో త్రయము.

—కోట పెదకృష్ణయ్య.

అగ్రజాతులవారితో:

అలయము - జోమన్న
అహాంకు - రంగన్న
పందరము - జాడంగ
సన్మానము - గామా!
మీ కులముకే గొప్పలా!
మా కులము
శేలము - యాలహీనమా!

అందరము - ఒకతల్లి
ఆత్మజాల - పైనుండి
అతిహీనముగ - మమ్మె
జాలోకనము - తేయ
మీ రెల్లరే మనుజులా!
మా వారు
మీ దృష్టి - పశుజాలా!

"హరిజనో - ద్ధారకుడు
ఆ గాంధి - మహాత్మ"
అనేకము - మాభాగు
శ్రేయములు - పడుచుండ
అలకించుటలేరో గో!
మీ రెల్ల
అదృశ్యులను - గారో గో!

చదువు - సంధ్యలులేని
చరట - జ్ఞానలమమ్మ
దరికేర్చి - మీ రెల్ల
దయగనుట - యెన్నడో!
కులభేదములు కూలగా!
అందరము
కూడి విద్యను - పొందగా!

—హరిజనులు.

మంత్రివర్గంబులో.

ఆంధ్రదేశములోని
అధికార పదవులను
అర్హులౌ ఆంధ్రులే
అర్థించి నకు మీరు
అరవలే దొరకెదరో గో!
అతరికి
ఆంధ్రులే అగుపడరో గో!

జస్టీసు రాజ్యంబు
జరిగి నన్ని నాళ్ళు
"లంచాలు - తేశేశ
మంచి మెక్కా - తేశ"
యిబ్బంది పడియుండుటా
కాంగ్రెసు
పిల్పించి - గుర్తుగదా!

"వివ్యమా భూ స్థితిని
తెగనమ్మి - పడిపాతా"
సంపాద - పోవనను
జరుప తేసున్నాము
ఉద్యోగములిష్టపరా!
మాయొక్క
ఊరట పోవఁక చేయరా!

పాడి పంటల-తోడ
భాసిల్లు - "పల్లెలను
పంటలను - పండించి
బ్రతికెదవా" మాకటుల
పోరుబతి కల్పింపరా!
మాకు నటు
పొలములను జూపింపరా!

—నిరుద్యోగులు.

వితంతు సోదరితో:

భావిభా - భాగ్యంబు
భావింతి - నిన్ను నీ
భావ - సాధువుకిచ్చి
పరిణయము - గావించి
భాగ్యంబు - జోపగము
పండిచ్చి - పంపింతి
సంతసించితి చెల్లెలా!
సంతోష - మంతరించెనె - చెల్లెలా!

భగినిశేయమె - నాకు
పరమార్థ - మనుకొంటి
బాగుగా - సుఖములను
బడయుగల - వనుకొంటి
సర్వకోల్పిత - వౌచు
యార్యై - మెలగెదవంచు
భావించితిని - చెల్లె!
భావంబు - భగ్నమయ్యెనె - చెల్లెలా!

అన్ని కోర్కెలు - వీడి
కన్నీరు - గార్చుటి
నిన్నుజే - సెరితి
గన్నెర - గాంతుము
ఎన్నగా - నీవునే
నన్నెందుకు - రైతి,
చిన్నదానవె - చెల్లెలా!
కళలను - కున్నజట్టితె చెల్లెలా!

సంఘమును - కాదిలను
సమ్మతింపగ - లేవి
సౌభాగ్యాలు - నీకొల్లు
సమకూర్ప - గలనో గో!
"సరకుడా - రాజాజే
సదయ - హృదయుడో - కాడో!"
సమ్మతింపగ - చెల్లెలా!
నీమదిని - సంతసింపగ - చెల్లెలా!

—సోదరుడు.

రైతు ప్రబోధము.

ఆ. వెంకటేశ్వర రావు.

గర్వాలుమిరింపించే శేమునా! మాకు
పాడిపంటాలిచ్చే శేమునా! ||వ||

ఎత్తిబాగులవోళ్ల మేపాప మెరుగము
ఏపేట్ట పూజలే శేసుకుంటాము
ఈజమీందారులబాద పెల్లాగోరచ్చింది ||వ||

అట్టకట్టాలొచ్చి అన్నపండితేను
దండించి మాజమీందా రమ్ముకుంటాడు
బక్క పేగులతోటి మక్కు కుంటాంబాబు ||వ||

పలుబాదలెట్టేసి పంటంతలాగేసి
ఎన్నెన్ని పారులో పన్నియమంటేను
ఏటిచ్చుకోంబాబు ఏంజేతుమంచేశేల! ||వ||

మొంగపెట్టుకుంటేను మరికొత్త కోపించి
కొరడాలకొట్టించి కోర్టుకెక్కిస్తాడు
కల్లవాకోర్లన్ని యేలమేయిస్తాడు ||వ||

మాపాలిరచ్చకుల మారంగనాయకులు
రైతోర్లరచ్చింప ప్రార్థించి సెప్పినా
ఇవరయ్యబాబయ్య ఏందారినాకింక ||వ||

ప్రాణాలుతీస్తుంటె మానాలుతీస్తుంటె
ఎన్నాళ్లుభరియించు మెన్నాళ్లుశాంతంబు
ఒర్లుమండిందింక పూరుకోలేంబాబు ||వ||

రైతుసోదరులార! రండి రెండింకైన
ప్రాణాలమానాల రచ్చింపరండయ్య
భయమేల మందు మనరంగనాయకుడుండ ||వ||

సందేహమలేవి సంఘంబుగాశేరి
ఆత్మాభివృద్ధికై ఐకమత్యముతోడ
నడుముకట్టరె! రంగనాయకునివిన్రె ||వ||

పంటలను మనమే పండింపకుంటేను
గొప్పగొప్పోరంతా కూడేటితింటారు
ఎత్తిబాగులవోళ్ల మెరుగకేతున్నాము ||వ||

గొప్పోరిభోగాలు గొప్పోరిభాగ్యాలు
దేశసౌభాగ్యంబు దేశస్వాతంత్ర్యంబు
రైతుసౌఖ్యముతోనె రచ్చింపబడతాయి ||వ||

ప్రాణాలకైమీరు భయమొందబోకండి
వెనుదిరిగిచూడండి వీరశేఖరులెల్ల
ప్రాణాలమన సౌఖ్యభాగ్యములకదిలేరె ||వ||

ఆలుబిడ్డలు తిండికల్లాడుచుండగ
కన్నీరుకాల్వగా కారుచుండిన మనకు
బ్రతుకేమిలాభంబు! పౌరుషములేకుండ ||వ||

ఎన్నాళ్ళుబ్రతికినా ఎప్పుడోసత్తాము
సత్యంబుసాధింప సచ్చినామంచితే
ఆత్మశుద్ధియుశాంత మాయుధంబులమనకి ||వ||

ప్రాణాలకైమీరు భయమొందబోకండి
గుండుచూపిస్తేను గుండెచూపించండి
ఊపాలితేలాలి ఏదోటిరండయ్య ||వ||

సాలూరు జమీందారీలో దుండగాలు.

సీ. పి. గారిని సేబాస్ అనిపిస్తూ యున్నారు మానియంత దివాన్ గారు.

సాలూరు జమీందారీలో యెన్ని ఫారెస్టు కేసులు పెట్టేరో చెప్పవలసి గాయున్నది. యిక కాంపౌండు ఫీజుల క్రింద వసూలు చేసిన మొత్తం, పాతిక గవర్నమెంటువారికి కట్టవలసి యేమ్కన ఫారెస్టు ఎంబడి క్రింద వశ్యేతరాయం ఏర్పడు గవర్నమెంటు క్రింద కట్టివేయుటకు అతి మనఃతదవ ముతో పనులు సాగిస్తూయున్నారు. బీదప్రజలు కులగుల మాడుచున్నారు. తింటింది కట్టుగుడ్డలేని కొండ దొరలు గదబలాతులు అరణ్యంలో దిక్కు మొక్కు లేకుండా ఫారెస్టు పన్నుల క్రింద ఫారెస్టు కేసుల క్రింద డబ్బు చెల్లింపలేక ప్రజలు గ్రామములు గుడిసెలు విడిచి పరుగెడుచున్నారు. తాలూకా అంతటా యీ అన్యాయాలు అక్రమాలు అహంకారాలు మిన్నుముట్టి సాగుతున్నవి. యిక ఫారెస్టు కేసులు దాఖలు అయినగా, యీ రైవాయిదాలు తాలూకాలంతా, త్రిప్పి, తిండి లేకుండా, కట్టుగుడ్డలేకుండా మలమలమాడుతూ దారిద్ర నారాయణుని గొలుచుచున్న యీ నోరు వాయలేని దిక్కుమాలిన బీదరైతులను తిప్పుచున్నారు పై గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్థులు యీ మధ్యను ఒక కేసును విచారించేసి మీ కాంగ్రెసు వారు తప్పిస్తారులెండి మీ గిరిగారు వస్తారు లెండి అనే హాస్యాలతో వాయిదాలు వేస్తూయున్నారు. ఇక యిచట జరుగుతూవున్న అక్రమాలు తీర్చి అర్పించేవారున్నారా లేక యీ దిక్కుమాలిన రైతులగతి ఇంతే. కోడుపెట్టవలసిన గ్రామములు పిస్తు వసూలుచేయుటకు ఒకసమర్థుడు మదరాసు నుండి ఫారెస్టుగార్డులు మొత్తం మొత్తం ఆ గ్రామముమీదపడి దున్నుతున్న రైతుమీదబడి, గ్రామంలో చొరబడి పెండనని ఒకనాగలిను గట్టి మీ మూరు లేలంకు వచ్చింది నీ యెడ్లు జప్తు చేశామని దున్నుతూయున్న రైతుమీద తన్నారు. దున్నుతూయున్న రైతు ఆత్రుతతో అంకోళనబడి రేటిబాబూ అన్నాడు. పాపము అమాయక రైతు యీ జమీందారుములో మూసా ఆరాధి యెడ్లు జప్తుచేశామని యిప్పి కేస్తూయున్నారు. విప్పి తేయబోతూయుంటే సంగారు కంగారుతో ఆ రైతు అడ్డుపడ్డాడు ఒక ఫారెస్టుగార్డు అగు అలమూరు రంగయ్యచేతనున్న గండ్రగొడ్డలితో ఆ రైతుపై యిసిరాడు. రైతుచేయి చిటికెన వ్రేలు తెగిపోయింది. వెంటనే ఆ రైతుచేయి తెగిపోతే మాత్రోనే ముసా మూకాలంతా మక్కువ వచ్చి సంస్థానం బంగ్లాలోయున్న దివాంజీగారితో చెప్పేరు. వెంటనే పోలీసు ఇన్స్పెక్టరువారికి కబురువచ్చింది. తిరిగి కూడుపురాణిజంపి తయారు చేస్తూయున్నారు. రైతులపైకేసు యిక జమీందారీ గ్రామాదులలో కమ్మిభూములు తేరాయితీ పట్టాలని తేరాయితీచెట్లు యెన్ని పట్టాలు మార్పు చేస్తూయున్నారు. రైతుసాగు చేయుచున్న భూములు కమ్మిభూముల క్రింద తీసి యితరులకు పట్టాలు యిచ్చి చేస్తూయున్నారో లెక్కపత్రము లేదు. యీ కొత్తదివాంజీవారు యీలాగు యెన్ని చేస్తూయున్నారో ప్రాసంటయ్య శక్యముగాదు. తాలూకా జమీందారీలో జరుగుచున్న అక్రమాలు వివరిస్తూ రాష్ట్రీ కాంగ్రెసువారికి లెక్కకు మిక్కుటమైనన్ని పిటీషనులు పంపుతున్నారు. తంతులు అంపుతున్నారు. యిదివరకు యేమి తెలిసేరు. జమీందారీలోయున్న రైతులు అల్లాడిస్తూయున్నారు దివాన్ గారు. పాతపట్టాదారు మారకొంతయున్నా కొత్తపట్టాదారుని తయారుచేసి యిచ్చేస్తూయున్నారు. ఇక గ్రామాల వివాదాలు జమీందారీ ఉద్యోగులు మామూళ్ళ కెమ్మని కోర్టు గొల్లలు కాకులు గెద్దలు వలె పీక్కుతింటూయున్నారు. వారి జమీందార్ల వారి దివానులు, అంతా గార్కే యిక యీనాడు వతిష్టంయము సమాజికపై దేశాన్నున్న దేవుడు నియంత గారు.

— ఒక రైతు.

రామకృష్ణ ఖాదీ భాండారం
ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు.

మావద్ద అన్నివిధములైన శుద్ధఖద్దరు రకాలు దొరుకును.
సన్నము - జరీపేటు - రాజాపాళెం - పొందూరు - గనుపూరు అన్ని రకాలు ధోవతులు - అంగవస్త్రములు - సాదా గళ్ళ రంగురకాలు - తుండ్లు అన్నివిధములైనవి కలవు.
ఇంకా అవసరమయిన రకాలు ఆర్డరిస్తే నేయించి యిస్తాముగూడ.
వెల సరసం - ఫలమధికం.

రాయవరపు జగన్నాథం
ప్రొప్రయిటరు.

బైరాగి:

ఎ. అక్కరాజు, బి. ఏ., బి. యల్.

[ఒక నవజీవన సిద్ధాంతం]

ఒక బైరాగి సమాధిలో ఉండి ఉండి జ్ఞానోదయం కాగా ప్రపంచం లోకి వచ్చి కార్మికులను అందులో ముఖ్యంగా రైతులను ఉద్దేశించి ఒక క్రొత్త జీవన సిద్ధాంతాన్ని బోధిస్తున్నాడు—

గత సంచిక తరువాయి.

సీజ యాధిపతి కైతే • యూశక ధూతవి
కల్పినా యూకట్ట మన్నా!
పాశ్చాత్యుల కింక • పాశ్చాత్య తీయవా
భోగవస్తువులపై నన్నా! 37

కర్మయోగివి కాక • కలుగునా యితరులకు
తారతమ్యజ్ఞాన మన్నా!
కర్మస్థితి కాదరిదు • గర్దిక్కి లే జగము
తారుమారై పెద యన్నా! 38

ఖద్దరు కట్టిన • కవ్వకొని వారంత
అన్న్యే మఖ్యం బందు రన్నా
పాశ్చాత్యులకె శక్తి • పాపపుణ్యము కలదు
తారతమ్యజ్ఞాన మన్నా 39

తప్పుదారుల తొక్కి • తప్పు ఒప్పని నమ్మ
కర్మయోగుల మందు రన్నా!
కర్మ కర్మ వగాసె • కర్మ యోటుండో? తె
రా కర్మలో మర్మ మన్నా! 40

కుడవ కూడూ, కట్ట • గుడ్డ తల దాచుకొన
పంచ దొరకదు కోట్ల కన్నా
పెట్టిన శ్రేపాటు • చేరవసలో పెట్టి
అవధల తెచ్చినా రన్నా! 41

పేదవాంచెవిమాను • పేదలను కదతారు
కమ చేరు నిజప నో రన్నా
ధనహార్యాభ్రాంతి • వదిలితే అన్యన్ని
క్షణములో మాయమా నన్నా 42

కవ్వగా కవ్వగా • కరుల కరులుగ వచ్చు
ఒక టకెం దొరకనకర మన్నా
వాటిలో స్థిరములవి • వా కెన్ని కనిరో!
వాటిగతి యేమయ్యె నన్నా! 43

కదతారు కొదతారు • కలకాల మండాలి
నని యొక పదతారు అన్నా
ఈదినము కీర్తి తె • యింత బతికీనయిన్ని
యింక కాలుగురో జూ లన్నా 44

యుద్ధాల చేయించి • ఊర్వీనంతా రేల
ఉత్కృష్టిస్తారు వీ రన్నా
ఆఢిల్లి యామగధ • యావిజయనగరసా
మ్రాజ్యాలగతి మరచు రన్నా 45

బల మున్నమాత్రాన • పరుల వేధించి రా
జ్యాల రేలుట కూడ దన్నా
రాజ్యభోగమె బలము • ధ్రాజ్యమగ పోగొట్టు
అంత పరమ ఘోర మన్నా 46

పరులపై బడతారు • బాధలను పెడతారు
రాజ్యాల పెంచేరా రన్నా
పాలించుటలో మీరు • పాలనములో వారు
యెంత కొరగా రందు మన్నా 47

పరిపాలనం కెంత • బా గుండినా యోగ్య
పాలనతో సాటి గా దన్నా
తను తా పాలించన • తా మింత హాయి
పరుల సుఖపడనేర్చు రన్నా 48

గొప్పవా రనిపించు కొన్నవారలు కి
తలల గని భ్రమ యెందు కన్నా!
వారిదోష్యాలతో • వారిమేల్ సంగ్రహణ
ఒక కొంచెం కైగురు మన్నా 49

కర్మకర్మయటంచు • కాయంబె కోశించ
గాని పను లెందుకో రన్నా!
కష్టపడి కష్టపడి • కనుమూసే కెళ
నిట్టూర్పు తీర్చినా యన్నా! 50

ఇంత కష్టము చేసి • యింద్రియంబుల జంపి
యంత్రమై పోదువా యన్నా!
నీహాయి చెడితే యిక • నీ కెవరు వారికతి
దేహమైతే నీ కెందుకన్నా! 51

హాయిగా తినరాని • ద్రవ్యులను పెట్టినది
దేవుంత పెరిగిన దెందు కన్నా!
గుడ్డిగవ్వను తీసు • కొని పోవలేవుగా
కోటివిడెకలి విడుచ రన్నా! 52

విహితానంద భా • గ్యము తేనివార లీ
స్వర్గాన్ని సృష్టించిరన్నా!
ఆశలేవట్టిబతుకు • కతి దుర్భరంబందు
కీయాత్మ వంచనం బన్నా! 53

స్వర్గమని నరకమని • పాపమని పుణ్యమని
శ్రేణిలో పడబోకు మన్నా!
ఈస్వర్గ మీనరక • మీపుణ్య మీపాప
మన్ని మానవసృష్టి యన్నా! 54

ముందుజన్మలలో • పుట్టుకలె భుక్తియని
కాలుకొండవొ కడుపునన్నా!
పస్తుంతి మిగిలించు • వస్తైదన్న మువచ్చు
నా కెంత చిరిదాటియన్నా! 55

పృథ్వీవంటి జగములో • యిదిచేస్తే
యింకెందు కాకేదనన్నా!
ఒతికేది మూన్నాళ్లు • ప్రాణసంకట మింత
మాని యానందించు మన్నా! 56

ఇదిచేస్తే పుణ్యమని • యిదిచేస్తే పాపమని
పీడ కెందుకు లోపలన్నా!
చేత పుణ్యము కాదు • చేతపాపము కాదు
చేతచే తంతె ఓరన్నా! 57

దేవుడూ గీవుడని • దేవులాడుట మాని
నిజమ దేవుని మూల మన్నా
బుద్ధిమాంద్యముతోటి • బుద్ధిబుద్ధికి మారు
దైవభావము తెలియు మన్నా 58

తిర్య కెవట్టినం • దేహాలు వచ్చినవు
దది దైవ మనిరి వా రన్నా
తెలివి పెరిగే కొద్ది • దేవుడూ సంపదితి
భావాన్ని పొందు నోరన్నా 59

కాంతగర్భము విడిచి • గాజుగొట్టాలలో
బిడ్డలను సృష్టించి రన్నా
ఇంకేమి కావలెనో • యీదైవభావ మతి
బలహీన మనుట కోరన్నా! 60

కారణవాదం • ఈసృష్టి లోలి సాగ
అది దేవు దవిరి వా రన్నా
సృష్ట్యాది నీకేల! జీవనము సౌఖ్యముగ
జరుగు మార్గము వెదకు మన్నా 61

ఎంత ప్రార్థించినా • వంటుపనికి రాదు
కడవ నోట్లో పడ దన్నా
ఈ తెక్కితో నీకు ఏ ప్రయోజనము లే
దెంత కాలము లన్నా! 62

దైవ మని లేదంటె • తప్పేను పాపమను
కవులపడరా! యందు రన్నా
తెలిసే నీ పనిలో • తెలిసి కలబడక పో
దది దైవ మెటు లయ్యె నన్నా! 63

దీనికర్మం బిక • కానిపశువులలోన
ఒకడు పదిగొట్టునా నన్నా
మరియొకడు జయుడంత • పాపట్లు చేస్తాడె
దీని కేమందు వోరన్నా! 64

ఎవ్వడూ లేడంటె యీ హెచ్చుతగ్గులు
ఎటు వచ్చె నందువా యన్నా!
కర్మయే కారణమా • కాదు దేవుడు, బాగ
కనిపించి చూడు మోరన్నా 65

నీయజ్ఞానగతిలో • నీ పెరుగ్యానమితో
నీసొత్తు దోచి నారన్నా
కాలునీకడుపు తడు • కట్టడలో పెట్టుకొని
మరిమరీ పెరుగుతా రన్నా 66

మోసాలు కుట్రలూ • దోపాలు ఘోరాలు
చేసి ఉన్నతి కొచ్చి రన్నా
ఎట్టు చూచిన గాని • పట్టబడ లౌకికా
కలవారిదు ర్మార్గ మన్నా! 67

ఏది గాని నీవు • సృష్టించనిది లేదు
ఇది వారి కెటు పోయె నన్నా!
అది దేవుడె చేస్తె • అతగాడు నీకేల!
మనిషై తె యెదురొడ్డు మన్నా 68

చెమట ధరణిని రాల్చి • సృష్టించి నందులకు
నీకంతు పేదగం బన్నా
వాట్ని హైనమ్మకొను • వారలకుభోగభా
గ్యా లెట్లు వచ్చె నోరన్నా! 69

ఇంతయన్యాయాల • నిన్నిటిని దేవుడే
చేసెనని తలతువా యన్నా!
గొంచెమాలోచించు • ఘోరాపకారాలు
ధనికులని తెలుపకు నన్నా 70

శక్తి కలవారంత • జగతి తమ కిష్టమా
నటు మార్చుకొనవచ్చు నన్నా
ఉద్రేకమడి కాక • యుంటె దేవుడు రాడొ
దుర్మార్గముల మాన్ప నన్నా! 71

ఎపుడు ధర్మము కూలి • రేపాందునో యధర్మ
మపుడు వాడొచ్చుటట యన్నా
అవతార మెత్తెడా • అన్యాయమైతె నని
నమ్మించి ముంచు విధమన్నా 72

కష్టజీవికి కడుపు • కాలదము దుష్టులకు
అన్ని భోగము లబ్బుటన్నా
ఇంత కక్కుడధర్మ • మేమి కావలె! వాడు
అవతార మెత్తడే మన్నా! 73

పాపమింకా పండ • వలె వాడువచ్చుటకు
అని సంతయా లనకు రన్నా
సాధుజను లంతతో • చచ్చుక గదాకొట్లు!
ఎపుడొస్తె యింకెందు కన్నా! 74

వాడు నిమిషము కెప్ప • వాల్చితే లోకాలు
విలయమౌ నందురో రన్నా
నమ్మకేమన్నావా • సామ్మసిలితే నీవు
మాడి చారరో మాటి కన్నా! 75

కష్టజీవివి నీవు • కర్మయోగివి నీవు
లోకరక్షకుడ వోరన్నా
నీరాజ్యమునగాని • నిత్యకైవల్య మీ
భూతలవి కబ్బ దోరన్నా 76

నీశక్తినెగొప్ప • నీలోకభారధా
గంధర్వ మెరుగ వోరన్నా
అక్మకొక్కిన్నా • మార్గింది తె లెమ్మ
లోకాల రక్షించు మన్నా! 77

సత్యసుధ

నపుంసకత్వమును బలహీనతను వశింపజే యును. కండపుష్టిని ధాతువృద్ధిని కలిగించి శరీరమునకు మిక్కిలి బలమును చేకూర్చును.
1 నెలకు 60 మాత్రలు రు10-0-0 లు.

స్త్రీసుధ

స్త్రీల సమస్త వ్యాధులకు
20 సంవత్సరములనుండి మా అనుభవములో నున్నది.
హైల సరిగ కాకుండుట, బురుశూలు, తెలుపు బట్ట.
హైల అధికముగ అగుట మొదలగువానికి
1 నెలకు 1 తులం రు 3-0-0 లు.
N B. ఇంకను 250 రకముల ఔషధములును, మరికొన్ని అనుభూత మందులును, మాచే రచింపబడిన ప్రసిద్ధములగు ఆయుర్వేద గ్రంథములును మావద్ద దొరకును.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి
బెజవాడ.
మాఅనుభవమందులకును గ్రంథములకును ప్రసిద్ధకు ప్రతిపాపులోను అవసరములయును.

ఆంధ్రహోటాం-
— మద్రాసులో.
ఆంధ్రుల ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వం కోసం స్థాపించాము దీన్ని—
పచ్చడు- పులుసులు- ఊరగా యలుఅన్నీ ఆంధ్రపద్ధతి మీదనే.
భోజనమేగాదు- బసలు గూడ.
ఆంధ్రహోటాం,
61- లజ్ చర్చిరోడ్డు
మైలాపూరు- మద్రాసు.

గ్రామ మునసబుల
పరీక్షా ప్రదర్శిని
మొదటిభాగము 1938.
శ్రీయుత మారంశ్రీగారగు బాలెమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారివల్ల రచియింపబడినటువంటి గ్రామ మునసబుల పరీక్షప్రదర్శిని మొదటిభాగము అను పుస్తకము మాతనఖార్సులు- (1938 సెప్టెంబరు)
వలయువారు:
బాలెమర్తి నాగభూషణరావు,
అరండలుపేట, గుంటూరు-

కామాక్షి మెడికేటెడ్
పండ్లపొడి.
ఈ పండ్లపొడి సమస్త దంతవ్యాధులను నిర్మూలించి దంతములను కాపాడును సదా దీని వాడుడు. నిలువ్యల్పం- ఫలమధికం. అన్నిచోట్లదొరకును. వెల 0-0-6 మాత్రమే.
కామాక్షి మెడికేటెడ్ పండ్లపొడి
ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్టు కమిటీ రిపోర్టు.

———x———

సవరణబిల్లు స్వరూపము రైతుల ఆందోళనపై ఆధారపడి యుండును.

జమీన్ రైతులకు ఇనాందారీ రైతులకు హెచ్చరిక.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘాధ్యక్షులు
కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తిగారి ప్రకటన.

ఎన్నికలలో కాంగ్రెసును గెలిపించిన ప్రతిఫలముగ ప్రభుత్వ విచారణకమిటీ యెదుట మన కష్టసుఖములు నివేదించు కొనిన ఫలితముగ జమీందార్లు ముఖాసాదార్లు పన్నులవసూలు నెపమున అనవుల పేరిటపెట్టుచున్న బాధలు భూస్వామి హక్కు పోగొట్టుకొన వలసివచ్చిననను ఆబేధముతో అధికారచలాయింపులకు నిరంకుశ వర్తనలకు భంగమువాటిల్లునను కంగారుతో యింతవరకు సహించుచుంటిమో, ఆ ఎస్టేటు లాండుల క్టుసవరణ కమిటీ విచారణరిపోర్టు ఆకారచిహ్నము నేటికిబయల్వెడలినది యీ సందర్భమున కమిటీ ప్రెసిడెంటుగారైన గౌ॥ టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు గారు తీసుకొన్న శ్రమకు మనమువారికి కృతజ్ఞులము.

రిపోర్టు స్వరూపములో పన్నులు 1802 సం॥ పు రేట్లకు తగ్గుననియు అడవులు మున్నగువాటిలో మనకుకొన్నిహక్కు లేర్పడుననియు చెరువుల యాజమాన్యము ప్రభుత్వ పరమగుననియు మనము కోరుచున్న లాండు రెవిన్యూ కోర్టు లేర్పడునను ముఖ్యసూచనలు కన్పట్టుచున్నవి. మరియు యీనాం రైతులను ప్రస్తుత ఆక్టునుండి వేరుపరచి ప్రత్యేకముగా యీనాం ఆక్టును తీసుకొనివచ్చెదరను సూచన కనుపించుచున్నది. పై సూచనలు మనకెంతవరకు ఏవిధముగా లాభకారిగానుండగలవో రిపోర్టు సంపూర్ణ స్వరూపము వెలువడినగాని నిర్ణయించలేము. రిపోర్టు ఏకగ్రీవాంగుతము కానట్లు స్పష్టపడుచున్నది. రిపోర్టులోనే తీవ్రబేధాభిప్రాయము లున్నపుడుచిత్తు బిల్లు ఏ రూపము పొందునో తుదకుశాసనమేరీతిగా పరిణమించునో మన ఆందోళనాబలముమీద ఆధారపడి యుండునని నమ్ముడు. రిపోర్టు సూచనలతో ఉప్పొంగుచు ఉపేక్షించితిమా జమీందార్లవత్తిడివల్ల బిల్లు మనకంతగా ఉపయోగించజాలనిదిగా యుండునని గ్రహింపుడు.

ప్రస్తుత రిపోర్టు సూచననుసరించి మనలో అల్పసంఖ్యాకులయిన తోటిసోదర యీనాం రైతులను ఆక్టునుండి వేరుచేయుటయే తటస్థించుచో, యీనాం రైతుల బాధలిను మడించుట నిక్కువము. వారికి ప్రత్యేకబిల్లు పెట్టెదమనినను యిప్పటికే అనేకచోట్ల యీనాందార్లు పెట్టుచున్న బాధలు నానాటికి హెచ్చుచుండ జమీందారీబిల్లు అయిన పిమ్మట ప్రత్యేకబిల్లు తీసుకునచ్చుటన యీనాం రైతుల బాధలు పెంపొందించుటయే యగును. యీనాం రైతుసోదరులు వెంటనే మేల్కొని రానున్న ముప్పును ఎదుర్కొనుటకు తీవ్రఆందోళన సాగించవలెనని కోరుచున్నాను. గ్రామగ్రామాన సభలుచేసి తీర్మానముల ద్వారా అర్జీలద్వారా ఎస్టేటులాండు ఆక్టునుండి వేరుచేయకూడదనియు వేరుచేయుటకే ప్రభుత్వము తలపెట్టినయెడల ఎస్టేటులాండుఆక్టు సవరణబిల్లు యినాం బిల్లు ఏకకాలమందే శాసనము చేయించవలసిన ఆవశ్యకతను నిరూపించుచు ప్రభుత్వమునకు నివేదింప గోరుచున్నాను.

రాష్ట్ర రైతుసంఘము ఎస్టేటులాండు ఆక్టు సవరణబిల్లు రైతులకుపయుక్తముగ నుండులాగున శాసనము చేయబడువరకు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమునకు జమీందార్లు, యినాందార్లు ముఖాసాదార్లు కలిగించు ఒత్తిడిని ఎదుర్కొనుటకు తీవ్రఆందోళన సాగించుటకు నిశ్చయించుకొన్నది. కావున ఎస్టేటులాండు యాక్టుతో మనకేమి పనియుని గవర్నమెంటు రైతులు ఉపేక్షించగూడదు. యినాం రైతులను వేరుచేస్తే వేరుచేసారు. మనకు కొన్నిసౌకర్యాలు ఏర్పడుచున్నవిగదా యని జమీన్ రైతులు ఉపేక్షించకుండ రైతులమైన మనము అందరము ఒకటేయనియు, మనబాధలు వేరురూపములలోయున్నను కొంచెమెంచుమించు యొక్కటేయనియు గ్రహించి రైతులకు సంబంధించిన ప్రతిచట్టము లాభకారిగా నుండునటుల శాసింపబడువరకు అఖిల రైతాంగబలమునంతను కేంద్రీకరించుకొని ఒక్కమాటమీద ఒకేదారిని ఆందోళన సాగించుటలోనే మన విజయము ఆధారపడియున్నదని విశ్వాసముతో వర్తించగోరుచున్నాను. ఆంధ్ర రాష్ట్ర రైతు జమీన్ రైతు యినాం రైతుసంఘముల సంయుక్త సమావేశము డిశంబరు మొదటివారములో సమావేశ పరచుచున్నాను.

ప్రభుత్వమువారు రిపోర్టును తెలుగు అరవము మున్నగు స్థానిక భాషలలో యింగ్లీషు రిపోర్టుతోబాటు వెలువరించకున్న ఆంగ్లభాష తెలియని వేలకొలది రైతులు రిపోర్టును స్వయముగా చదువుకొని తమ యభిప్రాయములను స్పష్టపరచుటకు అవకాశము కలుగదు. ఆంగ్లభాష తెలిసిన కొద్దిమంది నాయకుల అభిప్రాయములకే తావిచ్చిన వారగుదురు. ఈవిషయమున అమాయక హృదయమును సంపూర్ణముగ నెరుంగవలెనన్న దేశభాషలందు ప్రకటించుట కాంగ్రెసు ప్రభుత్వ ధర్మము.

తమాషాలు

తండ్రి - కొడుకు

తండ్రి:— మీ హెడ్‌మాస్టరు నాకు వ్రాసిన వుత్తరంలో "నీ నడత మంచిది కాదు... లెక్కలు రావు... ఇంగ్లీషు రాదు... చరిత్ర చదువడు... తెలుగు అంతకన్న రాదు... అని వ్రాసాడు కాబట్టి చదువు మానెయ్యి. ఇంకా డబ్బు దండుగ ఎందుకు!

విద్యార్థి:— నాన్నా! యీ వుత్తరాన్ని యింకొకడు ఎవరన్నా చూసినా హెడ్‌మాస్టర్ సంతకం పెట్టారేమో కనుక్కో.

మేనేజరు - గుమాస్తా

మేనేజరు:— నీ యోగ్యతను గురించి సిఫారసు వుత్తరం యివ్వమంటివి కదా! ఇదిగో తీసుకో. నువ్వు సోమరపోతువని, లంచాలు తీసుకుంటావని, తిన్నగా పని చెయ్యవని, తెలివితక్కువవాడవని, తెలివి బొత్తిగా లేదని, రాసియిచ్చాను. ఇకమీద ఎప్పుడు యిట్లాంటివి ఇయ్యమని అడగబోకు.

గుమాస్తా:— నేను అడగనండి మా ప్లీడరు మీకు నోటీసిచ్చి అడుగుతాడు కాచుకోండి

నెల్లూరు తాలూకా టీచరు మేనేజర్ల సంఘం

పై సంఘ సమావేశం యీ నెల 12-వ తేదీన శ్రీ వి. యస్. విటల్‌రావుగారి అధ్యక్షతన జరిగి క్రింద తీర్మానాలు గావించబడెను.

(1) విద్యావ్యాప్తికై ప్రతిపల్లెటూరియందును ఒక ప్రాథమిక పాఠశాల వుండవలెను.

(2) సెకండరీగ్రేడు టీచరునకు నెల 1-కి రు 20-0-0 హయ్యరుగ్రేడు టీచరుకు నెల 1-కి 15-0-0 తక్కువ కాకుండా గ్రాంటు పాఠశాలలకు గ్రాంటు నిర్ణయించు, 1939 సం॥ జనవరి నుండి జీతముల ఆధారముగా అనుబంధించవలెనని విద్యాశాఖ [illegible] కోరుచున్నది.

(3) తాలూకా టీచరు మేనేజర్ల సంఘము ఒక ఆఫీసుయేర్పాటు చేయవలసినది.

పి. వి. సుబ్బరావు

పాము మందు.

ఏ పామైనను ఎట్టిపరిస్థితిలో నైనను యీ మందు అద్భుతముగ పనిచేయును.

అనేకములకొన్న యిన్నిదినాల నుండి పనిచేసినది.

డబ్బీ వెల రు 1-0-0

తేలుమందు.

ఈమందు ఎలక్ట్రిక్ వస్తువులతో తయారు చేయబడినది. అద్భుత గుణమిచ్చును.

సీసా వెల రు 0-12-0

అజీర్ణ విధ్వంసిని

అజీర్ణమువలననే అన్ని వ్యాధులు కలుగుచున్నవి ఆహారము జీర్ణించినచో శరీరమునకు పోషణకలుగును. కావున మానవుడు అజీర్ణమును ముందు రూపు మాపవలసియున్నది.

ఈమందు నాలుగు విధము లైన అజీర్ణములయందును బ్రహ్మాస్త్రమువలె పని చేయును. ఇంతకు మించినది లేదు.

డబ్బి వెల రు 1-8-0

వాడుకోవలసిన విధులు మందుతో పంపబడును. మందులు వి. పి. ద్వారా పంపబడును. పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

నిడుబోలు వెంకటసుబ్బయ్య,
పాముమందు డిపో,
పూరండూరు
కాళహస్తిపోస్టు,
చిత్తూరు జిల్లా

యూనాని వైద్యసారము

(తెలుగు)

నాడిపరీక్ష, వ్యాధుల పేర్లు, వాటి గుణములు తగు చికిత్సలు ధాతుపుష్టి, క్షయ, పుప్పసపుష్టువు, యిటువంటి కఠిన వ్యాధులకు నమ్మకమైన చికిత్సలు వ్రాయబడియున్నవి. సుమారు 400 పేజీలు బైండచేసియుండు కాపీ 1-8 3/8/- పోస్టుఖర్చులు 0-7-0. కలయువారు.

రాజవైద్య H. M. కమాలుద్దీన్,
కార్వేటినగరం (చిత్తూరుజిల్లా)

2 రత్నములు

మహాత్మునిచే కనిపెట్టబడిన పునర్జన్మము కలిగించు, రెండురత్నములు

పుంసత్వ ఖర్జూరపు కాయలు-అమృతతిలా

నపుంసకత్వమును పోగొట్టి ధాతుపుష్టి వీర్యవృద్ధి దీర్ఘస్ఖలనములవల్ల శ్రీ పురుషులకు ఆనందము యిచ్చును. నరములకు పటుత్వము కలిగించును. ముసలివారు సహా 20 యేండ్ల బాలునివలె శక్తి కలిగియుందురు. 11 కాయలు 32 కాయలున్నా అమృతతిలా 1 సీసా సహా రు 6-0-0 పోస్టుఖర్చు వేరు. నిజమైన శక్తి, పుష్టి, కావలయువారు 1 కరాం నాడి వాడుదురు. [illegible]

రాజవైద్య
H. M. కమాలుద్దీన్,
కార్వేటినగరం (చిత్తూరు జిల్లా)

చల్లపల్లి లంక గ్రామముల సిస్తుల భావి విధానము

—[*]—

కష్టములు పడుచు బాధపడుచున్న కాటన్ జిల్లా రయితులకు దివ్యదృష్టియందలి మేఘోదయము వంటిది ఎస్టేటు ల్యాండు ఏక్టు విచారణసంఘము వారి రిపోర్టులోని కొన్ని శాసనముల విషయమై బాధపడుచున్న జమీన్ రైతులకు దృగ్గోచరములయినవి. ఆ మేఘములు కంఠోక్తిగ మాటలో లేక దట్టమైన మేఘములలో ఆయిన రైతులకు ఉపయుక్తముగ తెలుపబడు రిపోర్టుయొక్క ముద్రితప్రతులు యొక్కయు ప్రభావమునుబట్టి జమీన్ రైతుయొక్క యదృష్ట కిరణోదయము చూడవలెను.

ప్రస్తుతము తెలుపబడిన సూత్రముల ప్రకారము జమీన్ ప్రదేశములో 1802 వ సంవత్సరములో నయిన పర్మనెంటు సెటిల్మెంటు (శాశ్వత ఫయిసలా యయిన) సమయమున నేర్పడిన సిస్తు రేటులను పునర్నిర్ణయింపవలయునని కమిటీవారల సిఫారసు వలన తెలియుచున్నది. అటులయినప్పటిలో రొఖ సిస్తు నేర్పడిన ప్రదేశములలో నేమి యిబ్బందియు లేదు.

కాని చల్లపల్లి యెస్టేటులో చేరిన లంకగ్రామములలో నప్పటికి అమానిపద్ధతి (జమీన్ దారు ఫలసాయములో రైతునుండి కొంత భాగము పద్ధతి) నమలులో నున్నది. 1875 సంవత్సరములో రొక్క సిస్తు యేర్పడినది. అప్పటినుండి యిప్పుడు నమలులో నున్నది. అప్పటినుండియు చెరువుల వలనను, నదుల ప్రకృతి పరిణామముల వలనను భూములు చెడి, లోపమయిన కారణముచే, ఋక్ప్రకృతమున రైతుకష్టమునయినను మరలించవంత ఫల ప్రదమయినవి. రైతు సిస్తులను చెల్లింపలేక, దుర్భర దారిద్ర్యమున కాహుతియయి జీవచ్ఛవములై నారు. దీనికి కారణము పంటలు లేకపోవుటయే కమిటీయొకటి నిర్వహింపబడిన సాక్ష్యమునను, నసంఖ్యాకములయిన నిల్వబాకీ పద్దులను, రైతు దుర్భర దారిద్ర్యమును సిస్తును భూఫలసారము ననుసరించి తగ్గింపు చేయవలయునని జాటు చున్నది.

పూర్వము రాకణాసురుడు సూర్పణకకు దండకారణ్య ప్రదేశమున రణ మిచ్చినటుల చెప్పుదురు ఈలంక గ్రామములు ప్రదేశమునకు సంబంధించిన మేమోరాండమే సంకేతమై కలుగుచున్నది. లేనియెడల ప్రపంచమంతయు సర్వే, ప్లాను, లెక్కలు నుండ నవి యున్నియు నిక్కడ లోపించి తోచిన లెక్కలులేక బజారులు డొంకలు గో సమూదాయపు భూములు పోరంబోకులు యనివార్యయా క్రమణలోనగు చెందులకు! తిరస్కారణమైన హింసకు ప్రజలుగురియగు చెందులకు! కన్యయీలంక గ్రామములను గొలిపించి లెక్కల తయారి ప్లానులనుంచి భూమి ఫలసారము ననుసరించి రైతు మానవ సంఘ సభ్యుడు గామనుటకు గావలసిన సామాన్య జీవిత యేర్పాటుల మదింపుచేసి సిస్తును మార్పుదలచేసి తగ్గించుట ప్రభుత్వ కర్తవ్యము. లేకున్న యీలంకలు పురాతన యాగపు చీకట్లలోకి మరింత వేగముగా దిగజారి పోవుచున్నవి. సిస్తు నేర్పరచుటలో పైనుదహరించిన మూలబట్టి నేర్పరుపవలయును గాని, జమీన్దారు యొక్క దురాశాపూరితమయిన గట్టిగాడు ప్రోత్సాహము లేనిది పన్ను లేదు. అను సూత్రమున ప్రకారము రైతు చెల్లించు సిస్తుకు జమీన్దారు టుల న్యాయపరచు మార్గాలో తెలుసుకొను చట్ట నిబంధనయున హక్కును రైతు కలిగి యుండవలెను. రైతులవలన సిస్తును బుద్ధిపూర్వకముగ జమీన్దారున కిచ్చుట కలుగకూడదు.

ఇదియునుగాక జమీను పిచ్చివాని చేత రాయి గానున్నది ప్రజాయత్త సూత్రముల వల్లఘించుటలో కొందరి జమీన్దారుల కంటే మేనేజర్లు యెడాడ లెక్కలేక జరిపితారు. జమీన్దారులు కొందరు వారి యుస్టేటువ్యవహారములు జూడకనే వినోదకరముల మీదనో, నగరవార్తలయందునో రూపాయము, కానియు నొకటిలేక, యవ్యవస్థాపకులయి యుండుటచే మేనేజర్లు యాడినది యాట పాడినది పాట యాయినది. అయినను మానవసంఘ మధ్యమున నిట్టియవస్థలేని, పరిపాలనా ధ్యేయతెలియని, మానవ కల్యాణమున కనుపురము మీరు మిక్కిలి యుపద్రవమునగు సంస్థలు పూర్వమెందుకుదయించవలెనో, యుదయించినను యిప్పు డెందుకు సజీవముగా వుండవలెనో తెలియుట లేదు. గనుక యిట్టి సంస్థలయొక్క బాధ్యతలేని యీయంబర యానముల నరికట్టుటకు, ప్రజలకు, లేక సిస్తు చెల్లించు రైతులకు భాగ్యులుగా చేయుటకు అట్టలా నొక యవకాశమును కలుగజేయుట ప్రభుత్వమువారి కర్తవ్యము

—ఒక లంకరైతు.

రామచంద్రపురం

తాలూకా కార్మిక మహాసభ.

18 తేది కావూరి మీరాసాహెబుగారి అధ్యక్షత: జరిగెను. పామర్రు, యెండగంటి, ఊర్మిళ పురం, చేకి, మొదలగు గ్రామాలనుండి ఆది ఆంధ్రులు సెట్టిబలిజెలు, అంధతీయులు వగైరాలు వచ్చియుండిరి.

కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమువారు కూలీ సమస్య పట్ల నిరాదరణతో ఉపేక్షవహించి యింతవరకు కూలీ రక్షణకొట్టి శాసనములు గావించియుండక పోవుట శోచనీయమనియు, త్వరలో కనీసపు కూలి నిర్ణయించుచు కూలీ రక్షణకు ప్రత్యేక శాసనముల గావింపవలెనని గోరుచు తీర్మానము గావించిరి.

విశాఖపట్నం జిల్లా రైతు సంఘము

తే 27–11–38 ది ఆదివారం ఉదయం 10-30 గంటలకు జిల్లారైతు కార్యనిర్వాహక వర్గ సమావేశము విజయనగరంలో శ్రీ కామర్తి వారి సత్రంలో యీ క్రింది విషయములు చర్చించు టకుగాను జరుగును. గాన, సభ్యులెల్లరు తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థన

చర్చనీయాంశములు.

(1) గత సమావేశ విషయములు, (2) కార్యదర్శిచే సమర్పింపబడు జమాఖర్చులు (3) జిల్లా బోర్డుకు సమర్పింపవలసిన మెమోరాండము, (4) ప్రభుత్వ జమీన్దారీవిచారణ కమిటీ నివేదిక (5) కౌలుదార్లు, కూలీలు (6) జిల్లా వ్యవసాయశాఖ ఉద్యోగాల యాజమాన్యం (7) జిల్లా స్థాయిసంఘ సమావేశ సభల కాలనిర్ణయము (8) రాష్ట్ర రైతుసంఘ సభ్యులన్ను (9) జిల్లాలోని వివిధ ప్రాంతములలో పంటలుపోయిన రైతుల స్థితిగతులు ప్రభుత్వమునకు యెరుకపరచుట (10) కార్యనిర్వాహకుల కర్తవ్యము (11) కార్యదర్శిచే ప్రవేశ పెట్టబడు యితర విషయములు (12) సభ్యులచే ప్రతిపాదింపబడు తీర్మానములు.

యన్. నరసింహమూర్తి,
ప్రధాన కార్యదర్శి

—

ఫిల్ము పరిశ్రమ రజతోత్సవం

ఇండియాలో ఫిల్ముపరిశ్రమ ఆరంభమై 25 సంవత్సరాలైనది. డిసంబరులోనో, జనవరిలోనో బొంబాయిలో రజతోత్సవం చేయడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుచున్నవి. వీన్ని జయప్రదంగా జరుపుటకు సత్యమూర్తిగారు ఆహ్వానింపబడియున్నారు.

—

స్త్రీలకు సమానహక్కులు కావాలి.

వృత్తులలోనూ, ఉద్యోగాలలోను పురుషులతో సమానంగా స్త్రీలకుండాలని ఆలహాబాదు మహిళాసభలో తీర్మానము గావించిరి.

—

కాశ్మీరు.

ప్రభుత్వోద్యోగులు ఎవరైనా ఫించను పుచ్చుకొనకముందుగా చనిపోయినయెడల వారి కుటుంబాలకు ధనసహాయం చేయడానికి సంస్థానంవారు కంపాసనేట్ ఫండు నొకదానిని యేర్పాటుచేసిరి.

నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభ.

—

18 తేదిన జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యాలయంలో సమావేశంకు జరిగి క్రింది తీర్మానాలు గావించ బడెను

(1) కొంతకాలం జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగను, అధ్యక్షులుగను, కాంగ్రెసు జాతీయ నిర్మాణసంఘ కార్యదర్శిగను వుండి చాలాకాలము కాంగ్రెసు సేవచేసియుండిన శ్రీ వి అన్నాసామి అయ్యర్ గారి అకాలమరణానికి సానుభూతి చూపిరి

(2) కెమాల్ పాషా నిర్యాణమునకు విచారము తెలిపిరి

2 శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు కరపత్రాలు ప్రకటిస్తున్నారని, పుచ్చలపల్లి సుందరయ్యగారు ప్రతివారం వివిధ రాష్ట్రకాంగ్రెసు సోషలిస్టు పార్టీలకు వార్తాలేఖలు పంపుచున్నారని, ఈ రెండునూ కూడా ఎమర్జెన్సీ (స్పెషల్ పవర్సు) ఆక్టు శిక్షార్హములని, అందుకై వెంటనే దిక్కరేషన్ తీసుకోవలసినదని నోటీసులను మద్రాసు ప్రభుత్వం పంపినది. ఈవిధంగా నిర్బంధ చట్టాన్ని కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం ఉపయోగించినందుకు విచారమును తెలుపుతు, ఇట్టిచట్టాలను రద్దుచేయకుండడం తలవచ్చిన నష్టమును వెంటనే రాష్ట్ర కమటీ, మద్రాసు ప్రభుత్వములకు తెలియజేసి దానిని రద్దుచేయవలసినదిగా తీర్మానించిరి.

ఈసందర్భంలో యీనెల 17 తేదీన చీఫ్ సెక్రటరీగారు వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారికి వ్రాసిన జాబులో కరపత్రాలలో, కాగితాలలో ఎట్టి ఆక్షేపణీయమైన విషయమున్ననూ, లేకపోయిననూ, ఎట్టికరపత్రాన్ని ప్రకటించినా కలెక్టరు అనుమతి తీసుకోవలసియుండునని వ్రాయడంలో, యీచట్టానికి ఎంత విపరీతార్థము కల్పించుచున్నది, మన పౌరసత్వ హక్కుల కెంత భగ్నము కల్గించుచున్నది రాష్ట్రసంఘము గమనించవలసినదిగా కోరిరి.

(4) పొదిలి, దర్శి, కోట, వెంకటగిరి తాలూకాలలో గర్షాలులేక పంటలువరించి కఱవు బాధతో బాధపడుచున్నారుగాన శిస్తురెమిషన్ యిప్పించవలసినట్లు ఏర్పాటుచేయుటకు వెంకటగిరి జమీన్దారునకు ప్రభుత్వంవారు వుత్తర్వులు పంపవలెనని కోరిరి.

(5) నెల్లూరు జిల్లా మెట్ట తాలూకాలలో 8 నెలలుగా వర్షాలులేక చెర్వులో నీరు యెండిపోయి మాగాణిపైర్లు, మెట్టపైర్లు ఎండిపోయి రైతులు కఱవుబాధతో బాటికి నైరము లేక అల్లాడుచున్నారుగాన ప్రభుత్వంవారు వెంటనే కఱవు నివారణోపాయములను ఏర్పాటు చేయవలయును.

(6) కాంగ్రెసు మంత్రివర్గము రష్యావిప్లవము మన్యంలో తిరుగుబాటు, అన్నా, జమీన్ రైతు నాటకము అనే పుస్తకాల నిషేధించడం తీవ్రంగా విమర్శిస్తూ వెంటనే యీ పుస్తకాలపై నిషేధము తొలగించవలెగాక, ఈవరకు ప్రభుత్వములు నిషేధించిన ఈక్రింది పుస్తకాలమీదకూడ నిషేధం తొలగించాలని తీర్మానించిరి.

(1) కార్ల మార్క్సు ఉపదేశములు (2) కమ్యూనిస్టు ప్రణాళిక (3) సామ్రాజ్యవాదము (4) గాంధిమహాత్ముని నీతిమంజరి (5) రాజనీతి సారము (6) విజయనగర పతనాంతరచరిత్రము (7) ఏప్రిల్, మే, జూన్, జూలై, ఆగష్టు, సెప్టెంబరు నెలల రైతుపత్రిక, స్టేటుమెంట్లు చదివి అంగీకరించిరి.

—

సంస్థానాల విషయాలు

—x—

రాజకోట

రాజకోట సంస్థాన వ్యవహారం దేశములో జరిగే అన్ని సంస్థానాల పోరాటంలోకి ప్రథమస్థానం వహిస్తున్నది. వల్లభాయి పటేలుగారు ప్రజల పక్షం వహిస్తున్నారు. సంస్థాన ప్రజలు మహాబాధలు అనుభవిస్తూయుంటే కాంగ్రెసు చూస్తూ వూరకుండజాలరన్నారు. ఏదుకోట్ల సంస్థానప్రజల పోరాటం యీ రాజకోట పోరాటంలో ఇమిడియున్నదన్నారు. తన అంగీకారం లేనిదే ప్రజలు ప్రభుత్వంవారితో యే ఒడంబడికను చేసుకోకూడదని బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వం స్థాపన అయ్యేవరకూ యీ పోరాటం సాగవలసినదే యనియు తెలిపారు.

ఈ పోరాటంలో పాల్గొనడానికి బొంబాయిరాష్ట్ర సోషలిస్టు పార్టీవారు అనుగుణ వాలంటీర్లను పంపుటకు తీర్మానించినారు. దీనికి సోషలిస్టుపార్టీ కార్యదర్శి మసానీగారు నాయకత్వం వహిస్తారు.

ఢెంకనాల్

ప్రజల మొఱలను ఆలకించి సంస్థానాధిపతి సాలుకు రు 80 వేలు రెమిషన్ యివ్వడానికి అంగీకరించారు. బేగారి అనే వెట్టిచాకిరి నిర్బంధాన్ని తొలగించారు.

హైదరాబాదు

సత్యాగ్రహం జరుగుతూనే వున్నది. 21 తేదివరకు 9 మంది సిపాయిలను అరెస్టు చేశారు. యీ నెల 24 తేదికి సత్యాగ్రహోద్యమం ఆరంభించి ఒక నెల అవుతుంది గాన ఆరోజున హైదరాబాద్ దినంగా భావించి ప్రతిజిల్లాలోను సభలుచేసి ప్రభుత్వ దౌర్జన్య పద్ధతిని ఖండించవలెనని నిశ్చయింపబడెను.

మెవారు

మెవారు ప్రజామండలి అక్రమసంఘమని సంస్థానంవారు ప్రకటించారు. సత్యాగ్రహం, అరెస్టులు జరుగుచున్నాయి. కుంభలఘుర కోటలో వుంచిన సత్యాగ్రహ ఖైదీలకు సరియైన భోజనం యివ్వనందువలన వారందరు తినడం మానేశారు.

తిరువాన్కూరు

తిరువాన్కూరు స్టేటు కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు వార్ధాకు వెళ్లి గాంధిమహాత్ముడు, వల్లభాయి పటేలు, ఆచార్య కృపాలినీ గారలతో తమ గొడవను గురించి మాట్లాడారు. 18 తేది బొంబాయిలో జవహర్‌లాలుగారితో సంప్రతించారు.

తిరువాన్కూరు సంస్థానం అధికార్లు రాజకీయ ఖైదీలను వదలినంతమాత్రాన ఉద్యమం ఆగిపోదని, ప్రజలందరుమ్యా స్వపరిపాలనాన్ని కోరుతున్నారన్న, అది లభించేంతవరకు శాంతి యేర్పడదని, వారు తెలుపుచున్నారు.

సంస్థాన ప్రజల మహాసభ

వచ్చేసంస్థానప్రజల మహాసభ పంజాబులోని లూడియానాలో 1939 జనవరి మూడోవారంలో జవహర్‌లాలుగారి అధ్యక్షతన జరుగుతుంది.

భావనగరులో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వం

ఈసంస్థానంలో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వం నెలకొల్పడానికి సంస్థానంవారు ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఒక ప్రత్యేక కవున్సిలును నిర్మించి, దానికి అధికారాలిస్తారట.

ఆనంద భవనం. నెల్లూరు

(మిలిటరి హొటలు) చాకలవీధిలో

కోర్టులకు - స్కూళ్లకు - దక్షిణ బస్సులకు సమీపంలో ఉండేటట్టు చాకలవీధిలో కొత్తగా హొటలు స్థాపించాము. బుచ్చిరెడ్డిపాళెపు ప్రశస్తపాకాలు-

ఒకమాటు భోంచేసి చూడండి తెలుస్తుంది! విద్యార్థులకు, రెండు భోజనాలు, రెండుటిఫన్లు గాని, మూడుభోజనాలుగాని చేరి నెల 1-కి రు 9-0-0 లు. విడి భోజనం పూట 1-కి 0-3-6 లు.

పదార్థాలు నేతితోనే-

బి. వెంకటస్వామినాయుడు, మేనేజరు.

పి. యల్. రెడ్డి (బుచ్చి) ప్రొప్రయిటరు

రెండు అద్భుతమగు పౌరాణిక చిత్రాలు

రాధాకృష్ణ — తెలుగు

శ్యామసుందర — అరవం

నూతన భావాలు—

అపూర్వ పోకడలు—

అందమగు సెట్టింగులు—

ఇందు ఫిలిం టెక్నిక్, అత్యద్భుతంగాను, పరిపూర్ణత్వంగాను ఒప్పింది.

డైరెక్టర్
ఎ. పి. కపూర్
బొంబాయి-

స్టూడియో
హన్సపిక్చర్స
కొల్హాపూర్-

Apply for Booking:—
Lakshmi Cinetone- 146 Broadway - Madras.
or
Lakshmipuri- Kolhapur

ఫేమస్ ఫిలిమ్సు వారి

తిరుపతి వేంకటేశ్వర మహాత్మ్యం

సి-యస్-ఆర్. బుచ్చన్న, శాస్త్రి. తాండ్ర. బండారు. వంగిటురావు. సూర్యనారాయణ.
నల్లిమెర్ల- విశ్వనాథం- ఆదినారాయణ, బి.ఏ. శాంతకుమారి- నాగమణి రాజేశ్వరి- సంజీవకుమారి

Apply to: FAMAUS FILMS, Golkar Bunglow, Kolhapur.

Printer Publisher, and Editor N. V. Rama Naidu, Zamin Ryot Power Press, 108 Dandavari St, Nellore,